

जनकपुर

टुडेको सम्पर्क नं.
९८५४०२६०२५,
९८०१६२६०२६,
०४१-५९११०१
विज्ञापनको लागि मात्र
jtodaynews@gmail.com

छिटो र सर्वाधिक बित्री हुने

जनकपुर टुडे

Janakpur Today Daily

www.ejanakpurtoday.com

मधेशको पहिलो 'क' वर्गको राष्ट्रिय दैनिक

वर्ष २७

अंक १५०

२०८२ साल कार्तिक १३ गते विहीबार (30 October, Thursday, 2025)

पृष्ठ ८

मूल्य रु. ५१-

सर्वोच्चले दिएन अन्तरिम आदेश

दुई समाचारवाता काठमाण्डु। सर्वोच्च अदालतको संवैधानिक इजलासले प्रधानमन्त्री सुशीला कार्कीको नेतृत्वमा सरकार गठन र संसद् विघटनविरुद्धको मुद्दामा अन्तरिम आदेश दिएन। राष्ट्रपतिको कार्यालय, प्रधानमन्त्रीको कार्यालयलागतका विपक्षीलाई सरकार गठन र प्रतिनिधिसभा विघटनका मुद्दामा ७ दिनभित्र लिखित जवाफ पेश गर्न पनि संवैधानिक इजलासले आदेश जारी गरेको छ।

संवैधानिक इजलासले सरकार गठन र प्रतिनिधिसभा विघटनविरुद्धका मुद्दामा बुधवार पहिलो सुनुवाइ गरेको छ। सुनुवाइपछि मुद्दामा विपक्षी बनाइएकाहरूलाई ७ दिनभित्र लिखित जवाफ महान्यायाधीशको कार्यालयमाफैस पेश गर्न आदेश जारी गरेको छ।

प्रधानन्यायाधीश प्रकाशमान सिंह राउतसहितको संवैधानिक इजलासले प्रारम्भिक सुनुवाइ गर्दै विपक्षीका नाममा कारण देखाउ आदेश जारी गरेको छ। राष्ट्रपति रामचन्द्र पौडेलले २७ भदौमा प्रधानमन्त्रीमा सुशीला कार्कीलाई गरेको नियुक्ति र उनकै सिफारिसमा गरिएको प्रतिनिधिसभा विघटन बढी माग गर्दै सर्वोच्चमा रिट दायर भएका थिए।

संवैधानिक इजलासमा प्रधानन्यायाधीश राउत, न्यायाधीशहरू सपना प्रधान मल्ल, कुमार रेग्मी, हरि फुयाल र मनोज शर्मा छन्।

सात दलीय गठबन्धनको निर्णय सीएम सोनलले २२ गते विश्वासको मत लिने, कांग्रेस र एमालेसंग पनि मत माने

दुई समाचारवाता

जनकपुरधाम। मधेश प्रदेशका मुख्यमन्त्री (सीएम) जितेन्द्र सोनलले तेस्रो हप्ताको शनिबार विश्वासको मत लिने भएका छन्। जनकपुरधामस्थित सीएम सोनलको निवासमा सात दलीय गठबन्धनको बैठकबाट विश्वासको मत लिने निर्णय भएको जसपा नेपाल मधेश प्रदेशका प्रमुख सचेतक रामअशिश यादवले जानकारी दिए।

विश्वासको मत लिएपछि मात्रै मन्त्रिमण्डल विस्तार हुने उनले बताए। प्रमुख सचेतक यादवले भने, 'मन्त्रालयको संख्यागत टुंगो लागिसकेको छ' उनले भने, तर मन्त्रालयको नाम टुंगो लाम बाँकी रहेको छ।

प्रदेश सरकार गठनका लागि दलहरूबीच सहमति हुँदाको बखत नै जसपा नेपालले भौतिक विकास मन्त्रालय समेत ४ र जनमत पार्टीले अर्थ सहित ३ मन्त्रालय भागवण्डाबारे औपचारिक निर्णय हुन सकेको छैन। स्रोतका अनुसार माओवादी केन्द्रले उर्जा, सिँचाई तथा खानेपानी सहित दुई मन्त्रालय र नेकपा एकीकृत समाजवादीले उद्योग, वाणिज्य तथा पर्यटन मन्त्रालय पाउने पनि टुंगो लागिसकेको छ। लोकतान्त्रिक समाजवादी पार्टी(लोसपा) नेपालले पनि एक मन्त्रालय पाउने निश्चित छ। लोसपाले एक मन्त्रालय पाउने भएपछि शिक्षा तथा संस्कृति मन्त्रालयमा दाबी गरेको स्रोतले जनाएको छ। तर सो मन्त्रालयमाथि जसपा नेपाल, जनमत पार्टीलागतको समेत दाबी रहेकाले हुनाले सो मन्त्रालयको लागि रस्साकस्सी चलिरहेको स्रोतको भनाइ छ।

अन्य मन्त्रालयहरू दलको संख्याको आधारमा छुट्ट्याइने बताइएको छ। सत्ता साभेदार दलहरूको केही दिन अघि रौतहटको चन्द्रपुरमा भएको बैठकमा छठपछि विश्वासको मत लिने र मन्त्रिमण्डल विस्तार गर्ने सहमति भए अनुसार

बुधवार भएको बैठकबाट कार्तिक २२ गते प्रदेशसभाबाट विश्वासको मत लिने निर्णय गरिएको प्रमुख सचेतक यादवले बताए। 'सत्तासाभेदार दलहरूबीच पहिले विश्वासको मत लिने र त्यसपछि मन्त्रिमण्डल विस्तार गर्ने सहमति भएको छ' उनले भने, मुख्यमन्त्रीले अन्य प्रक्रियाहरू मिलाउने छन्। सरकारलाई समर्थन गर्ने साना दलहरूलाई पनि सरकारमा समावेश गर्ने विषयमा छलफल अनुसार बुधवार भएको बैठकमा नागरिक उन्मुक्ति पार्टी, नेपाल संघीय समाजवादी पार्टी र प्राप्रपाको समेत गरी सात दलीय सत्ता गठबन्धनको बैठक भएको छ। सो

बैठकमा नेपाली कांग्रेस र नेकपा एमालेसंग पनि विश्वासको मतका लागि छलफल गर्ने निर्णय भएको प्रमुख सचेतक यादवले बताए। उनले लोकतन्त्रमा सबैसंग छलफल गर्ने र मत मान्ने सबैको अधिकार रहेको तथा अहिले प्रदेशमा कुनै पनि दल एकअर्काको विपक्षी नभएकाले सोही अनुसार कांग्रेस र एमालेसंग विश्वासको लागि मत मान्ने निर्णय भएको प्रस्ट पारे।

सीएमका लागि सोनलले ५७ जना सभासदको हस्ताक्षर पेश गरेका छन्। तर त्यसमध्ये जसपा नेपालका एकजना सभासद सरोज कुमार सिंह कुशवाहा निलम्बनमा परेका छन्। जनमत

पार्टीबाट दुई जना सभासद निवर्तमान मुख्यमन्त्री सतीश कुमार सिंह र त्रिभुवन साहले जनस्वराज पार्टीमा रहने सनाखत गरेका छन्। १ जना नागरिक उन्मुक्ति पार्टीका एक जना सभासद छ। मधेश प्रदेशमा कुल १ सय ७ जना सभासद रहेका छन्। सरकार गठनका लागि कम्तीमा ५४ जना सदस्यको समर्थन चाहिन्छ। विभाजित जनमतका सिंह र साहले सरकारलाई विश्वासको मत नदिएमा १/१ जना सभासद रहेको दलहरूले साना दलहरूसंग पनि विश्वासको मत लिनका लागि पहलकदमी बढाइसकेको बताइएको छ। तीन दल मध्ये कम्तीमा एउटा दलका सभासदलाई मन्त्री बनाउने पर्ने बाध्यतात्मक स्थिति आजन सकछ। विश्वासको मत अगावै एक सदस्य रहेको नागरिक उन्मुक्ति पार्टीकी सभासदले सरकार बनाउन समर्थन दिएकाले उनलाई विश्वासको मत लिन अगावै मन्त्रालय तोक्नुपर्ने अवस्था आजन सकछ। १/१ जना सभासद भएका मध्येबाट विश्वासको मत अनिवार्य भए लोसपाको भागमा रहेको मन्त्रालय नै दिनुपर्ने बताइएको छ। सीएम रहेको दलका लागि मन्त्रालय आवश्यक नभएको तर्क सत्ता घटक दलका नेताहरूले गरेका छन्।

सत्ता साभेदार दलका सभासदहरू मन्त्री बन्न दौडादौडमा छन्। मन्त्री बनेका जनमतका महेशप्रसाद यादव र एस्का कनिष्ठ पटेललाई विभाग दिएको छैन। जनमतबाट छुटेका सिंह र साहले सरकारलाई समर्थन दिएमा सम्मानजनक बहुमत पुग्ने छ। निलम्बनमा परेको कारण एक जना सदस्यको संख्या घटेकाले विश्वासको मतमा सिंह र साहको समर्थन सहित ५६ जना पुग्नेछ। सिंह र साहले समर्थन गर्ने सम्भावना बलियो रहेको स्रोतको दाबी छ।

गत असोज २९ गते ५५ जना सभासदको समर्थनमा मुख्यमन्त्री नियुक्त भएका सोनलले संविधानले तोकेको ३० दिनभित्रमा विश्वासको मत लिनुपर्ने कानुनी प्रावधान रहेको छ।

मधेश प्रदेशको राजधानी सांस्कृतिक नगरी
जनकपुरधाम स्थित होटल

ANJANI SUITE

विशेषताहरू

- लक्जरीयर्स रुमहरू
- ठूलो पार्किङ
- जनकपुरधामको रमणीय दृश्य देखिने रुफटप रेष्टुरेन्ट
- EV चार्जिङ स्टेशनको व्यवस्था
- मल्टीक्वजन रेष्टुरेन्ट, पार्टी हल, कन्फरेन्स हल
- विमानस्थलबाट पिकअप एण्ड ड्रपको व्यवस्था

सम्पर्क

८८५४०३०५०२, ८८५४०२७५२५

हनुमान मार्ग, कपालमोचनी सर, जनकपुरधाम-८, धनुषा

डेङ्गी भाइरसको संक्रमणबाट बच्ने उपायहरू

सुरक्षित रहौं
रोकथाम गरौं
नियन्त्रण गरौं

डेङ्गी रोग डेङ्गी भाइरसबाट संक्रमित एडिज जातको लामखुट्टेको टोकाईबाट मात्र सर्दछ।

शोरै मात्र पानी जम्मा भएको भाँडामा पनि यो लामखुट्टेले फुल पार्दछ र यसको वृद्धि विकास हुन्छ।

डेङ्गीका मुख्य लक्षणहरू

उच्च ज्वरो आउनु

जोनी र मांशपेशीहरू बेस्तरी दुख्नु

आँखाको गेडी दुख्नु

बेस्तरी टाउको दुख्नु

शरीरमा राता बिमिराह आउनु

पाकपाकी लाग्नु वा पात्ता झुनु

डेङ्गीका लक्षणहरू देखिएमा के गर्ने ?

स्वास्थ्य संस्थामा गई चिकित्सक वा स्वास्थ्यकर्मीको सल्लाह लिने।

घरमै बस्ने उपचार गर्ने सल्लाह दिएमा ज्वरो घटाउनका लागि र जीउ दुखेको कम गर्नको लागि प्यारासिटामोल बाहेक बुफिन र एस्पिन जस्ता अन्य औषधीको सेवन नगर्ने।

अस्पताल भर्ना हुन सल्लाह दिएमा तुरुन्त भर्ना हुने।

(*चिकित्सकको सल्लाह नलिईकन कुनै पनि औषधी सेवन नगर्ने)

लामखुट्टेले फुल पार्ने सवने संभावित घर भित्र र तरपारका पानी जमेको ठाउँहरू र पानी राख्ने भाँडाहरू खोजी खोजी सफा गरौं र लामखुट्टेको फुल नष्ट गरौं।

स्वास्थ्य आपूर्ति व्यवस्थापन केन्द्र

जनकपुरधाम, मधेश प्रदेश

अलपत्र परेका पर्यटकको उद्धार प्रयास जारी : सेना

काठमाण्डु। मुस्ताङको 'हिडन थ्याली' मा अलपत्र परेका तीन बेलायती महिला सहित १२ स्वदेशी पर्यटकको उद्धारको प्रयास भइरहेको छ। राससले 'हिडन थ्याली' मा तीन बेलायती महिला र १२ स्वदेशी पर्यटक समसाम्यामा शीर्षकमा बुधबार मध्याह्न समाचार सम्प्रेषण गरेको थियो।

सैनिक प्रवक्ता राजाराम बस्नेतले 'हिडन थ्याली' मा अलपत्र परेका तीन बेलायती महिला सहित १२ स्वदेशी पर्यटकको हवाई उद्धारको प्रयास भइरहेको जानकारी दिँदै लगातार हिउँ परिरेको र मौसम खराब भएका कारण केही समस्या भएको बताउनुभयो। उहाँले भन्नुभयो, "पर्यटक (उनीहरू)को अवस्था सामान्य रहेको र उद्धारका लागि टुभल कम्पनीसँग समन्वय भइरहेको छ।"

म्याग्दीदेखि धवलागिरि हिमाल फन्को लगाएर मुस्ताङ जाने धवलागिरि चक्रीय पदमार्गको हिडन थ्यालीमा पुगेका पर्यटक समसाम्या परेका

थिए। म्याग्दीको धवलागिरि गाउँपालिका-४ मुदीको इटाली आधार शिविर भएर मुस्ताङको घरपभोङ गाउँपालिका-२ मार्फा जाने क्रममा सोमबार रातिदेखि भएको निरन्तर हिमपातले पदमार्ग पुरिएपछि ती पर्यटक हिडन थ्यालीमा रोकिएका थिए। यसैबीच, लगातारको हिमपातका कारण मनाङको उपल्लो भेगमा फसेका करिब एक हजार ५०० पर्यटकको सुरक्षाकर्मीको टोलीले उद्धार गरेका छन्।

सैनिक प्रवक्ता बस्नेतका अनुसार मनाङको तिलिचो, खाडसार, पिसाङ, माथिल्लो मनाङ तथा हुम्दे इलाकाका विभिन्न स्थानमा फसेका २०० विदेशी पर्यटकसहित एक हजार ५०० जनाको उद्धार गरिएको हो। मनाङस्थित नयाँ भैरवीदल गुल्मबाट खटिएको उद्धार टोलीले स्थानीय प्रशासन, जनप्रतिनिधि, सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल, नेपाल प्रहरीको सहकार्यमा पर्यटकहरूलाई सुरक्षित स्थानसम्म पुराइएको थियो। रासस

'नेपालमा बर्सेनि ५० हजार बढीलाई मस्तिष्कघात'

काठमाण्डु। नेपालमा प्रत्येक वर्ष मस्तिष्कघातका कारण ५० हजारभन्दा बढी मानिस प्रभावित हुने गरेको पाइएको छ। नेपाल पक्षघात सङ्घले गरेको अध्ययनमा प्रत्येक वर्ष नेपालमा मस्तिष्कघातका कारण ५० हजारदेखि ६० हजार मानिस प्रभावित हुने गरेका हुन्।

नेपाल पक्षघात सङ्घका निवर्तमान अध्यक्ष एवम् ग्राण्डी अन्तरराष्ट्रिय अस्पतालका वरिष्ठ न्युरोलोजिष्ट डा राजु पौडेल नेपालमा प्रत्येक १० मिनेटमा एकजनामा मस्तिष्कघात हुने गरेको बताउनुहुन्छ। "एक जटिल शारीरिक अवस्थाको रूपमा रहेको मस्तिष्कघात मस्तिष्कको कुनै भागमा रक्तसञ्चार नभएमा हुने गर्दछ। मस्तिष्कमा अक्सिजन तथा पोषक तत्वको कमी भएमा रक्त धमनीमा रात जम्मा भएर अवरोध हुँदा मस्तिष्कले आफ्नो नियन्त्रण गुमाउँछ। यसलाई नै मस्तिष्कघात भनिन्छ। समयमै यसको उपचार नगरे मस्तिष्क सधैंका लागि खराब हुनाका साथै व्यक्तिको मृत्युसमेत हुनसक्छ," डा पौडेल भन्नुहुन्छ।

नेपालमा मस्तिष्कघातको वर्तमान अवस्था र त्यसको उपचारका लागि गरिने उपायको खोजी गर्न सन् २०१७ मा नेपाल पक्षघात सङ्घ स्थापना गरी विभिन्न कार्यक्रम गरिँदै आइरहेको छ। डा पौडेल मस्तिष्कघातको उपचारका लागि सङ्घले विभिन्न अस्पताल तथा स्वास्थ्य संस्थामा तालिम प्रदान गर्नाका साथै उपचारका लागि अन्तरराष्ट्रिय मापदण्ड तय गर्दै आएको बताउनुहुन्छ।

उक्त सङ्घले भर्खर विश्वका एक दर्जन बढी मुलुकका ५०० बढी चिकित्सक तथा स्वास्थ्यकर्मीको उपस्थितिमा 'हिमालय अन्तरराष्ट्रिय मस्तिष्कघात

सम्मेलन'समेत आयोजना गरेको थियो। उक्त सङ्घले जर्मनीको युनिभर्सिटी हस्पिटल हाइडलबर्गको सहयोगमा नेपाल पक्षघात परियोजनासँग सहकार्य गरी काम गर्दै आएको छ। यस्तै, जिआइजेड, विश्व स्वास्थ्य सङ्गठनलगायत संस्थासँगको सहकार्यमा नेपालको मस्तिष्कघातसम्बन्धी गाइडलाइन तय गर्ने काम गरेको डा पौडेल बताउनुहुन्छ।

सङ्घले मस्तिष्कघातसम्बन्धी निर्देशिका निर्माण गरी सरकारलाई बुझाइसकेको छ। यस्तै, देशभरका अस्पतालको मस्तिष्कघातको अवस्थाबारे सूचीकरण

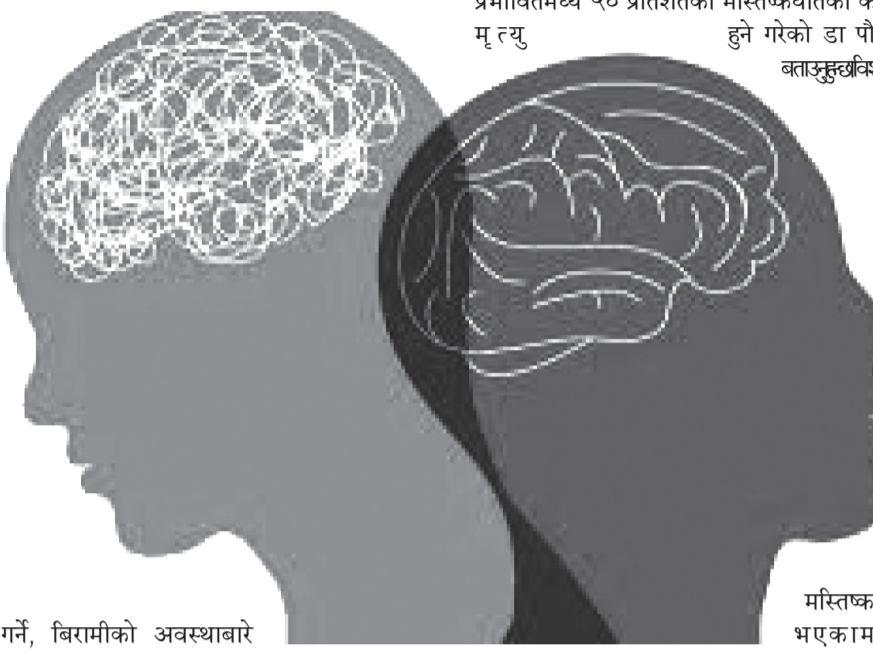
जानकारी राख्नेलगायतका कामसमेत सङ्घले गरेको छ। डा पौडेल मस्तिष्कघात भएकामध्ये एक तिहाइले अकालमा ज्यान गुमाउनुपरेको भन्दै यसलाई भयावह हुन नदिन सरकारले विशेष ध्यान दिनुपर्ने बताउनुहुन्छ। "विश्वमा हरेक चारजनामा एक जनालाई र तीन सेकेन्डमा एकजनालाई पक्षाघातको सम्भावना हुन्छ, यसबाट सजग हुनुपर्छ", उहाँ भन्नुहुन्छ।

विश्वभर प्रत्येक वर्ष मस्तिष्कघातका कारण एक करोड २० लाख मानिस प्रभावित हुँदै आएका छन्। प्रभावितमध्ये ५० प्रतिशतको मस्तिष्कघातका कारण मृत्यु हुने गरेको डा पौडेल हुनुपर्छ", उहाँ भन्नुहुन्छ।

हाँका अनुसार उच्च रक्तचाप, मधुमेह, मोटोपन, धूमपान, निष्क्रिय जीवन पद्धति, असन्तुलित आहार र मुटुको चाल गडबड हुँदा पक्षाघातको सम्भावना हुने भएकाले त्यसप्रति सतर्क रहनुपर्छ। सन्तुलन गुम्नु, अनुहार बाक्लो हुनु, आँखाको ज्योति अचानक गुम्नु, बोली लरबराउनु, हातखुट्टा लुलो हुनु पक्षाघातको लक्षण भएको र यस्ता लक्षण देखिए चार घण्टाभित्रै अस्पताल पुग्न सके उपचार सम्भव रहेको डा पौडेल बताउनुहुन्छ।

मस्तिष्कघात हुँदा शरीरमा रात जन्मे भएकाले रात पातलो बनाउने औषधि प्रयोग गरेर बिरामीको उपचार गर्नुपर्ने र यसका अतिरिक्त बिरामीलाई फिजियोथेरापी गर्नुपर्ने हुन्छ। नेपालमा भौगोलिक विकटता, सीमित स्रोतसाधन र दक्षजनशक्तिको अभावका कारण पक्षाघातको उपचारमा चुनौतीपूर्ण हुँदै गएको छ। समयमै रोग पहिचान गरेर उपचार गर्न सके उपचार सम्भव रहेको डा पौडेल बताउनुहुन्छ।

अक्टोबर २९ अर्थात् बुधबार विश्वभर विश्व पक्षघात (मस्तिष्कघात) दिवस मनाइएको छ। 'प्रत्येक मिनेट गणना' भन्ने मूल नाराका साथ बुधबार ग्राण्डी अन्तरराष्ट्रिय अस्पताल धापासीमा मस्तिष्कघातसम्बन्धी हाजिरीजवाफ प्रतियोगिता आयोजना गरिएको थियो। रासस

मस्तिष्कघात भएकामध्ये

गर्ने, बिरामीको अवस्थाबारे

त्रिविद्वारा शैक्षिक क्यालेण्डर सार्वजनिक

काठमाण्डु। त्रिभुवन विश्वविद्यालय (त्रिवि)ले यस वर्षदेखि सुरु हुने शैक्षिकसत्रका लागि 'शैक्षिक क्यालेण्डर' सार्वजनिक गरेको छ। त्रिविले यसै शैक्षिकसत्रका लागि स्नातक तह वार्षिक परीक्षा र सेमेष्टर प्रणाली तथा स्नातकोत्तर तह सेमेष्टर प्रणालीको 'शैक्षिक क्यालेण्डर' मङ्गलबार सार्वजनिक गरेको हो।

त्रिविका शिक्षाध्यक्ष प्रा डा खड्ग केसीले त्रिविको प्राज्ञिक परिषद्बाट निर्णय गरेर नै 'शैक्षिक क्यालेण्डर' सार्वजनिक गरिएको जानकारी दिनुभयो। उहाँले समयमा नै कक्षा सञ्चालन, परीक्षा र परीक्षाफल प्रकाशन गर्नका लागि 'शैक्षिक क्यालेण्डर' सार्वजनिक गरिएको बताउनुभयो। उहाँले त्रिविका ६४ आञ्चिकसहित सम्बन्धनप्राप्त क्याम्पस र ४४ केन्द्रीय निकायलाई 'शैक्षिक क्यालेण्डर'अनुसार कक्षा सञ्चालन, परीक्षा र परीक्षाफल प्रकाशन गर्न निर्देशनसमेत दिइसकेको जानकारी दिनुभयो।

त्रिविले स्नातक तहको चार वर्ष वार्षिक कार्यक्रम र आठ सेमेष्टर प्रणाली तथा स्नातकोत्तर तहका चार वटा सेमेष्टर प्रणालीको 'शैक्षिक क्यालेण्डर' सार्वजनिक गरेको हो। 'शैक्षिक क्यालेण्डर'अनुसार स्नातक तह सेमेष्टर प्रणालीको भर्ना परीक्षा फारम यही कार्तिकसम्म, प्रवेश परीक्षा, भर्ना र कक्षा सञ्चालन मङ्सिरलाई तोकिएको छ।

स्नातक तहसँगै आठवटा सेमेष्टर भएकाले निर्धारित

समममा भर्ना, कक्षा सञ्चालन, परीक्षा र परीक्षाफल प्रकाशित गर्ने कार्यालिका शैक्षिक क्यालेण्डरमा रहेको छ। प्रथम सेमेष्टरको परीक्षा यही २०८२ चैतभित्र र परीक्षाफल २०८२ असारमा प्रकाशित गर्ने क्यालेण्डरमा उल्लेख गरिएको छ।

यस्तै, स्नातक तहको आठ सेमेष्टर निर्धारित चार वर्षमा सकनेगरी क्यालेण्डर बनाइएको छ। आठ सेमेष्टरको कक्षा सञ्चालन २०८६ माघमा, परीक्षा २०८७ जेठ र परीक्षाफल प्रकाशित २०८७ भदौमा गर्ने उल्लेख छ। यस्तै स्नातक तहको वार्षिक कक्षाका लागि साउनदेखि मङ्सिरसम्म भर्ना र मङ्सिरदेखि कक्षा सञ्चालन, २०८३ वैशाखमा परीक्षा फारम भर्ना, २०८३ साउनमा परीक्षा र २०८३ कार्तिकमा परीक्षाफल प्रकाशन गर्ने क्यालेण्डरमा उल्लेख गरिएको छ।

यस्तै, वार्षिक कक्षाअन्तर्गत चार वर्षको अध्ययन २०८५ चैतमा सक्ने त्रिविको लक्ष्य

ऊर्जामन्त्री घिसिङ र भारतका विद्युतमन्त्री खट्टरबीच भेटवार्ता

काठमाण्डु। ऊर्जा, जलस्रोत तथा सिँचाइ, भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात र सहरी विकासमन्त्री कुलमान घिसिङ र भारतका विद्युतमन्त्री मनोहरलाल खट्टरबीच भेटवार्ता भएको छ। अन्तरराष्ट्रिय सौर्य गठबन्धनको आठौँ महासभामा भाग लिन नयाँ दिल्लीमा रहनुभएका घिसिङ र भारतीय समकक्षी खट्टरबीच बुधबार भेटवार्ता भएको उहाँको सचिवालयले जनाएको हो।

विद्युत मन्त्रालयमा भएको भेटवार्तामा नेपाल-भारतबीचको ऊर्जासम्बन्धी सहकार्य, विद्युत व्यापार, प्रसारण लाइन विस्तार, भारतीय लगानीमा निर्माणधीन जलविद्युत आयोजनाको प्रगति, दुवै देशबीच दीर्घकालीन ऊर्जा क्षेत्रमा साझेदारीलगायतका विषयमा विस्तृत छलफल भएको थियो।

यसैबीच, नेपाल र भारतबीच दुईवटा अन्तरदेशीय प्रसारण लाइन निर्माण गर्न संयुक्त उपक्रम (जेभी) तथा सेयरहोल्डर सम्झौतामा हस्ताक्षर भएको छ। इनरुवा-पूर्णिया र लम्की-दोधार ा-बरेली ४०० केभी अन्तरदेशीय प्रसारण लाइन निर्माणका लागि यस्तो सम्झौता भएको ऊर्जा मन्त्रालयले जनाएको छ।

ऊर्जामन्त्री घिसिङ र भारतका विद्युतमन्त्री खट्टरको उपस्थितिमा नेपाल विद्युत प्राधिकरणका तुर्षबाट उपकार्यकारी निर्देशक सुभाषकुमार मिश्र र पावर ग्रिड कर्पोरेशन अफ इण्डिया लिमिटेडका प्रमुख सञ्चालन अधिकृत सञ्जयकुमार गुप्ताले सम्झौतापत्रमा हस्ताक्षर भएसँगै

प्राधिकरण र पावर ग्रिडको लगानीमा दुवै प्रसारण लाइन निर्माणका लागि कम्पनी संस्थापना गर्न बाटो खुलेको छ। मन्त्री घिसिङले थप दुईवटा 'क्रस बोर्डर' प्रसारण लाइन निर्माण आण्डि बढ्नु द्विपक्षीय एवं क्षेत्रीय विद्युत व्यापारका लागि अर्को महत्त्वपूर्ण उपलब्धि भएको बताउनुभयो। उहाँले अन्तरदेशीय प्रसारण लाइनको निर्माणबाट दुवै देश एवं क्षेत्रीयस्तरमा समेत नेपालमा उत्पादित विद्युत निर्यात गर्ने आधार तयार भइ अन्तरराष्ट्रिय ऊर्जा बजारसम्म नेपालको पहुँच पुग्ने विश्वास व्यक्त गर्नुभयो।

यसैगरी नेपालको जलविद्युत क्षेत्रको विकास एवं विस्तारमा स्वदेशी तथा विदेशी लगानी आकर्षित गर्न द्विपक्षीय सम्झौताले सहयोग पुर्याउने धारणा व्यक्त गर्दै लगानीका लागि आग्रह गर्नुभयो।

त्यस्तै, भारतीय विद्युतमन्त्री खट्टरले थप दुई 'क्रस बोर्डर' प्रसारण लाइनको निर्माण सम्पन्न भएपछि नेपाल-भारतबीचको विद्युत विनिमय प्रक्रियामा सहज हुने, सुदृढ ग्रिडसहित क्षेत्रीय ऊर्जा सुरक्षामा सुधार आउने र दुवै देशको आर्थिक वृद्धिमा योगदान पुग्ने धारणा व्यक्त गर्नुभएको ऊर्जा मन्त्रालयले जनाएको छ।

मन्त्रपरिषद्को ३० असोजको बैठकले प्रसारण लाइन निर्माणका लागि प्राधिकरण र पावर ग्रिडको लगानीमा दुवैतर्फ दुईवटा संयुक्त कम्पनी स्थापना गर्न र उक्त कम्पनीहरूमा स्वयंसेवी (इक्विटी) लगानी गर्ने प्राधिकरणलाई स्वीकृति दिएको थियो। रासस

प्रतिनिधिसभा विघटनविरुद्ध रिट सुनुवाइ गर्न संवैधानिक इजलास गठन

काठमाण्डु। सर्वोच्च अदालतमा प्रतिनिधिसभा विघटनविरुद्ध परेका रिट निवेदनको सुनुवाइ गर्न संवैधानिक इजलास गठन भएको छ।

प्रधान न्यायाधीश प्रकाशमानसिंह राउत, न्यायाधीशहरू सपना प्रधान मल्ल, कुमार रेग्मी, हरिप्रसाद कुँयाल र डा मनोजकुमार शर्माको संवैधानिक इजलास गठन गरिएको सर्वोच्च अदालतका प्रवक्ता अर्जुनप्रसाद कोइरालाले जानकारी दिनुभयो।

वर्तमान अन्तरिम सरकारको सिफारिसमा राष्ट्रपति रामचन्द्र पौडेलले गत भदौ २७ गते प्रतिनिधिसभा विघटन गर्नुभएको थियो। यसै सन्दर्भमा अन्तरिम सरकारका प्रधानमन्त्रीको नियुक्तिसहित संसद् विघटन बढर तथा संसद् पुनःस्थापनासम्बन्धी परमादेशको माग गर्दै सर्वोच्च अदालतमा १६ वटा रिट

निवेदन दायर भएकामा आजदेखि प्रारम्भिक सुनुवाइ हुँदैछ। गत भदौ २४ गते सर्वोच्च अदालतको मूल भवनमा आगजनी हुँदा कार्यसम्पादन प्रभावित भएको अवस्थामा आजदेखि एनेक्स भवनको संवैधानिक इजलासमा उक्त रिट निवेदनको सुनुवाइ हुने अदालत प्रशासनले जनाएको छ।

जेनजी आन्दोलनका क्रममा गत भदौ २४ गते अदालतमा आगजनी, ढुङ्गापुटा, तोडफोड र लुटपाटबाट क्षति भएपछि बन्दी प्रत्यक्षीकरणका निवेदन तथा अत्यावश्यक निवेदन दर्ता र सुनुवाइबाहेक सबै काम स्थगन भएको थियो। गत असोज २८ गतेदेखि रिट निवेदन दर्ता र सुनुवाइ खुलेपछिप्रतिनिधिसभा विघटनविरुद्ध रिट निवेदन परेका थिए।

रिट निवेदन पेस गर्नेहरूमा अधिवक्ता डा प्रेमराज सिलवाल, युवराज पौडेल, अधिवक्ता कीर्तिनाथ शर्मा पौडेल, आयुष

बडाल, मकलुल मिर्छा, अधिवक्ता खडकबहादुर शाह, डम्बरप्रसाद शिवाकोटी, अधिवक्ता दलबहादुर धामी, प्रकाश भुजेल र विपिन ढकाललगायत हुनुहुन्छ। यसअघि प्रधानन्यायाधीश प्रकाशमानसिंह राउतसहित सम्पूर्ण न्यायाधीशको पूर्ण बैठक (फूलकोर्ट) ले गत असोज २८ रिट निवेदन दर्ता एवं सुनुवाइ गर्ने निर्णय गरेको थियो।

जेनजी आन्दोलनका क्रममा भएको आगजनी र तोडफोडबाट क्षतिग्रस्त सर्वोच्च अदालतको 'डिजिटल' प्रणाली 'रिकभर' भएको छ। यो प्रणाली रिकभर भएसँगै विचाराधीन एवं फँसला भइसकेका मुद्दाको तथ्याङ्कहरू सुरक्षित अवस्थामा पाइएको प्रवक्ता कोइरालाले जानकारी दिनुभयो। सर्वोच्च अदालतमा अहिले पाँचवटा इजलासमात्रै सञ्चालन गरेर सुनुवाइ भइरहेको छ। रासस

ज्योतिष-मार्गदर्शन
प्रसिद्ध ज्योतिषगुरु ई विवेक

मेघ : परिवारका सदस्यहरूबाट सकारात्मक सहयोग हुनेछ।
वृष : अपमानित हुनुपर्ने ठाउँमा नचाहेर पनि जानुपर्नेछ।
मिथुन : लाभका मौकाहरू उपयोग गर्न सके राम्रा छन्।
कर्कट : आफूले ठीक मानेर गरेको काममा आफैलाई सन्तुष्टि मिल्ने छैन।
सिंह : चनाखो भई संकेसमा खर्च जोगाउनु नै राम्रो हुनेछ।
कन्या : सोचे जितका सबै काम धेरैजसो पूरा हुनेछन्, तर संघर्ष भने खुब गर्नुपर्नेछ।
तुला : आज विशेष कार्यक्रममा भाग लिने स्थिति आउला।
वृश्चिक : कुनैपनि शैक्षिक क्षेत्रमा लगानी आज गर्नुभयो भने राम्रो आम्दानी हुनेछ।
धनु : स्वास्थ्यलाई अस्मर गर्न सक्नेछ।
मकर : टाढाको यात्रामा जानु पनि ठीक छैन। सतर्क रही कार्य गर्नुहोला।
कुम्भ : आर्थिक दृष्टिकोणले उपयोगी बित्ने छ।
मौन : आफ्नो काममा आफ्नै व्यक्तिकरुले बाधा पार्नेछन्।

गुरुजीसङ्ग जन्मकुण्डली हस्तरेखा परामर्श लानी
9812005378

महत्वपूर्ण टेलिफोन नम्बरहरू

जनकपुरधाम ०४१

वारुणा यन्त्र	५२००११	विद्युत फ्युज शाखा	५९०८३४, ५९०८३५
प्रहरी (हप्टीइलाईन)	४२००९९, ४२०२९९, १००	साह केबुल	५२४७२२
एम्बुलेन्स (रेडक्रस)	१०२	जानकी केबुल	५२३७२८
एम्बुलेन्स (मेडिकल कलेज)	५२६०९०, ५२६०९१	म्याक्स टीभी	०४१-५९०८९७, ९८०१६६८६५२
एम्बुलेन्स (हिमालय युवा क्लब)	९८०४८५१२६	नगर सेफ्टी टैंक सफाई सेवा	५२१२६२
अञ्चल अस्पताल	५२००३३	मुजेलिया प्रहरी चौकी	५२०७५०
जनकपुर सिटी हस्पिटल भानुचोक	५२५०११, ५२५८९९	सशस्त्र प्रहरी मुजेलिया	५२७२१३, ५२७८००
नेपाल शिक्षक संघ (एम्बुलेन्स)	९८०१६४४५५, ९८५४०२८२९६	बुद्ध एयर	५२५०२२
जानकी हेल्थकेयर सेन्टर रामानन्द चोक	५२५३४१	यति एयरलायन्स, शिवचोक	५९०३०१/५९०३०२
रक्तसंचार (रेडक्रस)	५२०८७०	होटल मानकी	९८५९२९३४, ९८५९३३४३
ॐ शक्ति अध्ययन अनुसन्धान केन्द्र (एम्बुलेन्स)	९८५४०२७४३४	होटल रामा	५२००५९, ५२३८५४
कृष्णा नर्सिङहोम	५२९९१८	वेलकम होटल	९८०१६२००६५, ९८०१६२००६४
विरिन्द्र डेन्टल हेल्थ केयर	५२८४३७	गौतम होटल, बर्दिबास	०४४-५२००३४
आँखा अस्पताल	५२०३९७	जलेश्वर अस्पताल	०४४-५२००७०
रेडियो टुडे (९९ मेगाहर्ज)	९८०१६२६०२६	प्रहरी (जलेश्वर)	०४४-५२०००९
एयर पोर्ट	५९००५८, ५९००५२	एम्बुलेन्स (जलेश्वर)	०४४-५२०१००
		विद्युत (जलेश्वर)	०४४-५२००६६, ५२०१६६

जानकी मन्दिर प्रत्येक दिन

बिहान टोका खुल्ने समय : ०५:०० बजे
बिहान पूजा आरती : ०७:०० बजे
बिहान टोका बन्द : १२:०० बजे
अन्न क्षेत्र : नि:शुल्क भोजन
दिउँसो टोका खुल्ने समय : ०४:०० बजे
सन्ध्या पूजा आरती:सोभाना : ०७:३० बजे

राम मन्दिर प्रत्येक दिन

बिहान टोका खुल्ने समय : ०५:०० बजे
मंगल आरती : ०७:३० बजे
महाप्रसाद भोग : १२:०० बजे
दिउँसो टोका खुल्ने समय : ०३:३० बजे
सन्ध्या पूजा आरती सौभंग : ०७:०० बजे
रात्रि भोग : ०९:०० बजे
पट बन्द : ०९:५५ बजे

वीरगञ्ज नाका हुँदै दुई खर्ब १८ अर्बको आयत, २६ अर्ब ५९ करोडको निर्यात

बहिनी दाजुभाइबीच प्रेमको प्रतीक सामा चकेवा

वीरगञ्ज । वीरगञ्ज नाका हुँदै चालु आर्थिक वर्षको तीन महिनाको अवधिमा रु दुई खर्ब १८ अर्ब १० करोड मूल्यबराबरका वस्तु तथा सामान आयात भएका छन् । गत आर्थिक वर्षको पछिल्लो तीन महिनाको तुलनामा चालु आवको असोजसम्म रु ३४ अर्ब २३ करोड बढी मूल्यका सामान वीरगञ्ज भन्सारबाट भित्रिएका छन् ।

वीरगञ्ज भन्सार कार्यालयका प्रमुख भन्सार प्रशासक विष्णुप्रसाद ज्ञवालीले चालु आवको तीन महिनामा वीरगञ्ज नाका हुँदै भित्रिने वस्तु तथा सामानको आयात बढेको जानकारी दिनुभयो । “वीरगञ्ज नाका हुँदै पछिल्लो तीन महिनामा रु दुई खर्ब १८ अर्ब १० करोड मूल्यको सामान भित्रिदा रु ५८ अर्ब २३ करोड राजस्व सङ्कलन भएको छ ।” जबकि गत आवको तीन महिनाको सोही अवधिमा रु एक खर्ब ८३ अर्ब ८७ करोड बराबरको वस्तु तथा सामान आयात भएको थियो ।

चालु आवको तीन महिनामा यो नाका हुँदै आयातमात्रै नभएर निर्यातमा पनि उल्लेखनीय वृद्धि भएको भन्सार कार्यालयले

जनाएको छ । वीरगञ्जनाका हुँदै चालु आवको तीन महिनामा रु २६ अर्ब ५८ करोड मूल्यबराबरका वस्तु तथा सामान निर्यात भएका छन् ।

जबकि गत आवको तीन महिनाको सोही अवधिमा रु आठ अर्ब ८४ करोड मूल्यबराबरका वस्तु तथा सामान विदेशी मुलुक निर्यात भएको थियो । रकमका आधारमा गत आवको तीन महिनाको तुलनामा चालु आवको सोही अवधिमा भने रु १७ अर्ब ७५ करोड बढीले निर्यात भएको हो । रासस

काठमाण्डु । दिदी-बहिनीद्वारा दाजुभाइको दीर्घायु, आरोग्य र ऐश्वर्य प्राप्तिको कामना गरिने पर्व हो, सामा चकेवा । तराई-मधेसमा प्रत्येक साँझ अहिले धार्मिक परम्पराअनुसार हर्षोल्लासका साथ यो पर्व मनाइँदैछ । यो पर्व कार्तिक महिनाको द्वितीया तिथिदेखि पूर्णिमा तिथिसम्म मनाइन्छ । द्वितीया तिथिका दिन दिदीबहिनीले यो पर्वका लागि माटोको आकृति बनाउने कार्यको थालनी गरी छठ पर्वको खरना वा पारणदेखि पात्रहरूको आकृति बनाउने कार्यलाई तीव्रता दिने चलन छ ।

पूर्वी तराई र मधेस प्रदेशको प्राचीन सामाजिक, पारिवारिक संस्कार र परम्परालाई इन्जित गर्ने यो पर्व लोकनाट्यको एउटा रूप हो, जसमा महिला सूत्रधार र पात्रमा माटोका मानव, पशु र चराको आकृति हुन्छ । छठ पर्वको खरना (पञ्चमी) का दिन मूर्तिहरूलाई सेतो बनाउनका लागि अरूवा चामलको लेपन गरिन्छ । त्यसपछि सुहाउँदो र इच्छानुसारका रङ्गहरू प्रयोग गरी सामालाई सिंगारिन्छ । हरिबोधिनी एकादशीभन्दा पूर्व सम्पूर्ण सामग्री बनाई सकिन्छ । तराई भेगमा घरघरमा माटोको मूर्तिहरू बनाउनुलाई महिलाको मूर्तिकलाप्रतिको चाख र कौशल प्रदर्शन गर्ने माध्यमको रूपमा पनि लिइन्छ । दाजुभाइ दिदी-बहिनीको प्रेम मुख्य आधार भएको यस पर्वले भाइ-बहिनी र पति-पत्नीको अमर प्रेम, सम्पर्ण, उत्सर्ग र श्रद्धा प्रदर्शित गर्दछ ।

यो पर्व बालिकाहरूको भए पनि युवती र प्रौढहरू उत्साहपूर्वक खेल्ने गरेको देखिन्छ । छठ पर्वको खरना वा पारणदेखि तराईका महिलाले माटोको आकृति बनाई राति एउटा ढक्कीमा राखी दीप बालेर घरबाट बाहिर अन्य साथी मिलेर गीत गाउँदै चौरमा गइ यो पर्व मनाउने गर्दछन् । यो पर्वमा ‘सामा’ स्त्री पात्र अर्थात् दिदीबहिनी र ‘चकेवा’ पुरुष पात्र अर्थात् दाजुभाइलाई बुझाउँछन् । दुईटैलाई चराका रूपमा माटोको बनाइएको हुन्छ । त्यस्तै अन्य पात्र पनि माटोका बनाइन्छ । यसमा सामा चकेवालगायत चुगला वा चुक्ली (कुराटे), ढोलिया, भरिया, सलभइया, खञ्जनिचडैया, वनतीतर, भ्रौंभी कुत्ता, भैया बटतकनी, मलिनियाँ र बृन्दावनलगायतका पात्र हुन्छन् । सामा चकेवा पर्व मनाउँदा दाजुको प्रशंसा तथा चुगला भन्ने पात्रलाई गाली दिने खालका गीत गाएर बहिनीहरू मनोरञ्जन गर्दछन् ।

परम्परागत विश्वासका आधारमा चौरमा सामा चकेवालाई शीत र दुबो खुवाउने चलन पनि छ । चौरमा सबै महिला आ-आफ्नो डाला एक ठाउँमा राखी चारैतिर वृत्ताकारमा बस्दछन् । यस पर्वमा पतिपत्नीका बारेमा चुक्ली लगाउने प्रवृत्तिका मानिसको प्रतीक ‘चुगला’ र कुचोको मसाल बनाई गाउँ/टोल घुमाउँदै सार्वजनिक स्थलमा लम्छन् । त्यहाँ पहिले कुचोको मसालमा आगो बाल्ने र त्यसपछि त्यही मसालबाट चुगलाको जुँगामा आगो सल्काइ ढडाउने चलन छ । कुराटे र फटाहा प्रवृत्तिका व्यक्तिले समाजमा जरा गाड्न नपाओस् भन्ने सन्देश दिन र समाजमा दाजुभाइको सम्बन्ध सधैं सुमधुर बनाइराख्न चुक्ली (कुराटे) लगाउने प्रवृत्तिका मानिसको प्रतीक ‘चुगला’को जुँगामा ढडाउने गरिन्छ । सामा चकेवा पर्वमा माटोको आकृति बनाएर दिदी-बहिनीले मनोवाञ्छित फल प्राप्तिका कामना गर्दछन् । मूर्तिलाई चलायमान गरी सम्बादको आनन्द उठाउँछन् । यसमा कुनै बेला बृन्दावनमा आगो लगाउँछन् र कुनै बेला चुगलाको मुख आगोले पोल्छन् । डालामा राखिएका सबै माटोका मूर्तिहरू त्यतिबेला जीवन्त भएर

आउँछन्, जब महिला त्यसलाई पात्रका रूपमा उभ्याएर गीत सम्बाद बोल्छन् । ‘गामको अधिकारी तोहे बरका भैया हो, भैया हातदश पोखरी खुनाइ दिय, चम्पा फूल लगाइ दिय सामचको सामचको ऐहा हो, ऐहा हो, गुँढ खेतमे भरिया हो’

(अर्थात् गाउँको अधिकारी मेरो दाजु, दश हातको पोखरी खनिदिनुस्, चम्पा फूल लगाइदिनुस्, सामचको आउनु, उखु खेतमा भासिनु) यी लगायतका गीत गाएर सामा-चकेवा खेल्ने तथा समूहमै सबैले सबैको दाजुभाइको लागि दिदीबहिनीले दीर्घायुको कामना गर्छन् । राति खाना खाइसकेर एउटा बाँसको चोयाबाट निर्मित डालोमा सामा (बहिनी), चकेवा (भाइ), चुगला (कुराटे), बृन्दावन (भ्रगाडिया) र सात भाइको माटोको मूर्ति बनाएर त्यसमा दिव्यो बालि समूहमा घरको आँगनमा वा बाटोमा गई ध्यानमन भई दिदीबहिनीहरूले सुरिलो स्वर चन्काउँछन् : ‘गंगा रे जमुनवा कि हो चिकन माटी, आरे कोरी दिए सबके । भैया गंगा वैस, माटी बनाए दिए सबके मौजी, सामा जोर चकेवा हेर, खेलल लागल सबको बहिनी ।

समाज र परिवार जहाँ हुन्छ, त्यहाँ चुक्ली लगाउने, षड्यन्त्र गर्ने प्रवृत्तिका मानिसजस्ता पात्र हुन्छ । कठपुतली नृत्यको आभास दिने यो पर्वमा डोरिले हैन, हातले सञ्चालन हुन्छन् र महिला सूत्रधारका रूपमा जीवनका गाथा लोक धुनको आधारमा गाउँछन् जसमा अपूर्व र विशिष्ट शैलीको जनजीवनकै उद्देग प्रवाहित भइरहेको हुन्छ । महिला जब आ-आफ्नो घरबाट डालामा मूर्ति राखी सामा खेल्न चौरतिर निस्कन्छन् तब उनी गाउँछन् : डालाले बहार भेली, बहिनी से पलौं बहिनी फलौं भइया लेल डाला छीन सुनु गे राम सजनी । यो गीत गाएर चेलीबेटीले दुबो र चामल लिएर डालोमा भएको सबै मूर्तिहरू माथि छर्कैदिन्छन् । यसरी हौंसो ठड्या, मनोरञ्जन र गीत गाउँदै मनाउने यो पर्वमा सामा र चकेवाबीचको प्रेम र स्नेहलाई भतापुड पार्न खोज्ने आरोप लगाउँदै नौ दिनसम्म चुगला (कुराटे) र बृन्दावन (भ्रगाडिया) लाई गीत गाउँदै जलाइन्छ । दिदीबहिनीले दाजुभाइलाई आशिष दिँदै यस्तो गीत गाउँछन् : ‘जीव जीव’ जीव की मोर भैया जीव’ कि तोर भैया जीव

जैसन धोवियाके पाठ तेसन भैयाक पीठ जैसन कराडिक थम्ह तेसन भैयाक जाँघ’

अर्थात्, मेरो दाजुभाइ वर्षौं वर्षसम्म बाँचुन, धोबीले लुगा धुने घाटजस्तै पिठ्युँ र कराडिकको बोटजस्तै तिम्रा बलियो होस् । जब चुगलाको बारी आउँछ, त्यसलाई बायाँ हातमा समाति त्यसको जुँगा भनी राखिएको सनपाट (जुट)मा दाहिने आगो लगाउँदै निभाउँदै महिला यस प्रकारको गीत गाउँछन् :

‘धान-धान-धान, भइया कोठी धान चुगला कोठी भुस्सा ।’

यो गीतमा प्रतीकात्मक रूपमा भैयाकोठी धान र चामल भनी भाइको समृद्धिको कामना गरिन्छ भने चुक्ली लगाउने दुष्ट प्रवृत्तिको कोठीमा भुसा र खरानी भएको देखाएर तिरस्कृत र लाञ्छित गर्ने काम गरिएको छ । सम्पन्नतासँगै भाइ वीर र योद्धा पनि छन् । बृन्दावनमा आगो लाप्दा निभाउने कोही नभएको अवस्थामा बहिनीलाई भाइमाथि विश्वास भएको गीत यसरी गाइन्छ :

‘बृन्दावनमे आगि लागे कोइ ने मिफावे हे हमर भैया फलना भैया दौडि-दौडि मिफावे हे ।’

यस पर्वमा दिदीबहिनीले मनोवाञ्छित फल प्राप्तिका कामनाका साथै मार्मिक, मनोरञ्जक एवं मर्मस्पर्शी गीत गाउँछन् : कानि खिजि चिटिया लिखौलनि फलौं बहिनी भैजौलनि हजामका हाथ चिटिया दिहनिह हो भैया, फलौं भैयाके हाथ भेला घोडा पर सवार बाबाक सम्पतिया हो भैया भतिजबा के ओ आस हम परदेशिन हो भैया सिन्दुरवा के हो आस ।

यो गीतमा बहिनीले भाइलाई हजाममार्फत पत्र पठाउँछन् । भाइ पत्र पाउनेबित्तिकै घोडामा सवार भई सिन्दुर र टिकुलीसहित बहिनी कहाँ आउँछन् । बहिनीले मसँग धनसम्पति पर्याप्त छ, मलाई तपाईंसँग मेरो सिन्दुरको रक्षाको आशामात्र छ भनी उल्लेख गर्नुले भाइबहिनीको शाश्वत प्रेमलाई दर्साउँछ । मानवीय संवेदनाका गहकिला पक्ष समेट्दै मौखिक परम्परामा जीवित रहँदै आजसम्म जीवन्त प्रस्तुति भइरहेको सामा-चकेवा पर्व विशिष्ट सांस्कृतिक सम्पदा हो । दाजुभाइ दिदी-बहिनीको प्रेम मुख्य आधार भएको यस पर्वले भाइ-बहिनी र पति-पत्नीको अमर प्रेम,

सम्पर्ण, उत्सर्ग र श्रद्धा प्रदर्शित गर्दछ । सामा चकेवाको विसर्जनको बेलाको गीत मर्मस्पर्शी हुने गरेको छ :

‘सामचको सामचको अइह हे जोतल खेतमे बइसिह हे ।’

पूर्णिमाका दिन सामा चकेवालाई अर्को वर्ष फेरि कूड खेतमा आई बस्नु हे भन्दै सबै माटोका पात्रको विसर्जन गरिने चलन छ । परम्पराअनुसार अन्तिम गीत गाइसकेपछि सामा चकेवा र सात भाइलाई भसाइन्छ भने चुगला र बृन्दावनलाई पूर्णरूपमा जलाएर खेतमा गाडिन्छ । यो विधि सकेपछि त्यहाँ सबै दिदीबहिनीहरूले आ-आफना दाजुभाइलाई पठाएको मिठो परिकार खुवाई घर फर्कन्छन् । सामा चकेवा पर्वले दिदीबहिनी र दाजुभाइबीचको स्नेहपूर्ण वातावरणको अनुभूति दिन्छ :

आबह सामा, आबह चकेवा हे अपन देश भाइ मोर हे आशीष दैह जीबह भाइ लाख बरीस हमर सामा हे कार्तिक मास ।

पूर्वी तराई र मधेस प्रदेशका दिदीबहिनीले सामा चकेवा पर्वलाई निकै मन पराउँछन् भने सबैले माइतीमा गएर यो पर्व मनाउने इच्छा राख्दछन् । सोहीअनुसृत यस पर्वमा टाढाटाढाबाट दिदीबहिनी सामा चकेवा खेल्नका लागि आ-आफना माइतीमा जाने गर्दछन् ।

यसरी सुरु भयो सामा चकेवा पर्व

तराई मधेसमा सामा चकेवाको प्रचलन प्राचीनकालदेखि नै रहेको पाइन्छ । यसको सर्वप्रथम चर्चा पत्र पुराणमा पाइन्छ । यो पूर्णरूपमा भाइबहिनीको प्रेममा आधारित छ । भाइको वीरता, उदारता र प्रशंसाको वर्णन, बहिनीको अद्भूत भ्रातृत्व प्रेमको चित्रण, चुक्ली गर्नेहरूको प्रतीक चुगला प्रवृत्तिको निन्दा, सामाको ससुराल जाने प्रसंगको मार्मिक क्षणजस्ता गीत सम्बाद र अभिव्यक्तिको छोटो कथातत्व बोकेको गीति संरचना छ ।

पुराणमा श्यामा र बृन्दावनका एक कुमार चारुबक्य मायाको बन्धनमा बाँधिएका हुन्छन् । राज्यका महासामन्त चूडक पनि श्यामालाई प्रेम गर्दछन् । तर श्यामाले अस्वीकार गरिदिँदा चूडकले कृष्णलाई श्यामाको सतित्व सम्बन्धमा भूटा कुराहरू लगाइदिन्छ । त्यसपछि कृष्णले आफना छोरी श्यामाको सतित्वमाथि शङ्का गरी चरी बन्ने सराप दिन्छन् । चारुबक्य श्यामाको विरह व्यथाले महादेवको तपस्या गरेर चकेवा बन्न पुछ र दुवै

प्रेमी चकेवा-चकेवीको रूपमा बृन्दावनमा बस्न थाल्छन् ।

यस घटनाको समयमा राज्य भ्रमणमा निस्केका कृष्णका छोरा साम्व फर्केर राजधानी आएपछि यी सबै कुरा सुनेर बाबुसँग क्षुब्ध भई बहिनी श्यामा र चारुबक्यलाई पुनः मनुष्य बनाउन बृन्दावन गई तपस्या गर्न थाल्छन् । श्यामाले चरी बन्ने सराप पाएपछि चूडकको नाम फेरेर चुगला राखिदिनुका साथै सबैले चुगलाको मुख भोस्नेछन् भनि दिएको सरापबाट रिसाएर चूडकले बृन्दावनमै आगो लगाइदिन्छ । आगो लगाएकै बेला बृन्दावनमा भयानक आँधीसँगै पानी पर्न थाल्छ । आँधीका कारण एउटा रूख ढल्दा चूडक किचिएर मर्छ । यसपछि भगवान् विष्णु साम्बाप्रति खुसी भई श्यामा र चारुबक्यलाई पुनः मनुष्य बनाइदिन्छन् । यसरी सोही दिनदेखि ‘सामा-चकेवा’को पर्व प्रचलित भएको मान्यता रहिआएको छ । सामा-चकेवा पर्वमा श्यामा र चारुबक्यको चरारूपमै पूजा गर्ने गरिन्छ । भाइले सामा फुटाल्नुको अर्थ चराको जुनीबाट मुक्ति दिलाउनु हो भनिन्छ । श्यामा र चारुबक्य शब्दको पछि अपभ्रंश भई सामा र चकेवा नाम प्रचलित हुन गएको हो । यो पर्व रमाइलो गरी मनाइने हुँदा यसलाई सामा खेल पनि भनिन्छ ।

स्कन्द पुराणमा पनि सामा चकेवाको कथा सम्प्रसङ्ग उल्लेख गरिएको छ । यसअनुसार श्यामा (सामा) र चकेवा पति-पत्नी हुन् । श्यामाका पिता कृष्ण छन् भने पति चारुबक्य (चकेवा) । चारुबक्य आश्रममा वसन्थे । श्यामा आफ्ना पतिलाई भेट्न आश्रम गइरहेँदा चुगलाले कृष्ण कहाँ गई चुक्ली लगाए-श्यामा कुनै मुनिसँग प्रेम गर्छिन र ! कृष्ण रिसाएर श्राप दिई चरा बनाइदिए । भाइ शम्बललाई जब यो थाहा भयो, उनी छटपटिन थाले । बुवासँग अनुनय विनय गरे ।

केही सीप लागेन । अनि तपस्या शुरु गरे । कार्तिक पूर्णिमाका दिन तपस्या पूर्ण भयो र वरदानमा बहिनी श्यामा (सामा) को पूर्वरूपमा पाए । त्यसैले बहिनीद्वारा भाइका लागि यो पर्व मनाउने गरिन्छ । यता चारुबक्य पत्नी विद्योग सहन गर्न नसकेर तपस्याकै भरमा चकेवाका रूपमा चरा हुन पुगे । चरा भएकी पत्नी सामासँग बस्न थाले । त्यसै क्रममा उनीहरूको बास रहेको बृन्दावनमा चिरोधीले आगो लगाए । उठीबास गर्न धेरै प्रयत्न गरे तर अन्ततः आफ्नो तपस्या र पराक्रमले उनीहरू पुनः मानव रूपमा अवतरण भएको आख्यान रहेको छ ।

द्वापरयुगदेखि चली आएको सामा-चकेवा पर्व केवल मधेस प्रदेशमा मात्र होइन, नेपालका पूर्वी तराईका भेगका थारु जनजातिले पनि हर्षोल्लास र विशेष उत्साहका साथ मनाउने गर्दछन् । हरेक वर्ष छठ पर्वको एक दिन अघिदेखि पूर्णिमासम्म नियमित नौ दिन दाजुभाइ हुने र नहुने दिदीबहिनीहरूले आफ्ना दाजुभाइको लामो आयु, सुस्वास्थ्य र प्रगतिको कामना गर्दै यो पर्व मनाउने गरिन्छ । पूर्णिमाका तिथिमा नजिकैको पोखरी वा नदीमा सामा चकेवा भसाउने (विसर्जन) गरेपछि यो लोकपर्वको समापन गरिन्छ ।

भाइको वीरता, उदारता र प्रशंसाको वर्णन, बहिनीको अद्भूत भ्रातृत्व प्रेमको चित्रण, चुक्ली गर्नेहरूको प्रतीक चुगला प्रवृत्तिको निन्दा, सामाको ससुराल जाने प्रसङ्गको मार्मिक क्षणजस्ता गीति संरचना पारिवारिक जीवन तथा लोक आस्थाको अटुट सम्बन्ध देखिन्छ । रासस

आगजनी तथा लुटपाटमा संलग्नलाई फौजदारी कानुनअनुसार कारबाही गर्नुपर्छ : आयोग अध्यक्ष कार्की

वीरगञ्ज । जेनजी आन्दोलनको घटनासम्बन्धी जाँचबुझ आयोगका अध्यक्ष गौरीबहादुर कार्कीले भदौ २४ गते व्यक्तिगत तथा सार्वजनिक सम्पत्तिमा आगजनी तथा लुटपाटमा संलग्नलाई फौजदारी कानुन अनुसार कारबाही गर्नुपर्ने बताउनुभएको छ ।

आयोगद्वारा बुधबार यहाँस्थित जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा आयोजित छलफलमा अध्यक्ष कार्कीले हातहतियार लुटपाट गर्ने र कारागारबाट भागेका कैदीबन्दीलाई कारबाही गर्न भने सरकारले अध्यादेशमार्फत कानुन बनाउनुपर्नेमा जोड दिनुभयो । “सरकारी हातहतियार लुटका लुटेरालाई विद्यमान कानुनले कारबाही गर्न केही अप्ठेरो रहेछ,” उहाँले भन्नुभयो, “त्यसैले आयोगले उनीहरूलाई आवश्यक कानुनी कारबाही गर्न अध्यादेशमार्फत कानुन ल्याउन अनुरोध गरेका छौं ।” अध्यक्ष कार्कीले आयोगले कार्यदेश अनुसार निर्धारित समयमै कार्यसम्पादन गर्ने स्पष्ट पार्नुभयो । आयोगको टोलीले अहिले जिल्ला-जिल्लामा पुगेर क्षति

भएका संरचनाको स्थलगत अनुगमन तथा छलफल गरिरहेको जानकारी उहाँले दिनुभयो । उहाँले भदौ २३ गतेको घटनामा नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी र नेपाली सेनाको भूमिकाका विषयमा पनि आवश्यक कामजात मग्ने र अनुसन्धान भइरहेको बताउनुभयो ।

पूर्व कानुन, न्याय तथा संसदीय मामिलामन्त्री अजयकुमार चौरसियाले आयोगले सत्यतथ्य छानबिन गरेर राष्ट्रसामु बाहिर ल्याउने जिम्मेवारी

भन्नुभयो, “आन्दोलनको नाममा अराजक गतिविधि गरेर व्यक्तिगत, सार्वजनिक सम्पत्ति लुटपाट र आगजनी गर्नेलाई कडाभन्दा कडा कारबाहीको माग गर्दछु ।”

नेपाल कम्युनिस्ट पार्टी (एमाले)का सर्वाध्यक्ष डा विश्वभद्र शर्माले व्यक्तिगत र सार्वजनिक सम्पत्ति लुटपाट र आगजनी गर्ने जुनसुकै पार्टीमा आवद्ध भए पनि कारबाही गर्न अनुरोध गर्नुभयो । नेपाली कण्ठसका जिल्ला उपसभापति रामनारायण कुमारीले जेनजी समूहले भन्दा पनि व्यक्तिगत रिसइवीका कारण जिल्लामा राजनीतिक दलको पार्टी कार्यालय र राजनीतिक दलका नेताहरूको घरमा आगजनी र लुटपाट भएको बताउनुभयो ।

प्रमुख जिल्ला अधिकारी तोयनारायण सुवेदीले पर्सामा भएको क्षतिको विवरणबारे जानकारी गराउनुभएको थियो । वीरगञ्ज उद्योग वाणिज्य सङ्घका अध्यक्ष हरि गौतमले भदौ २४ गतेको घटनामा संलग्न दोषीलाई कारबाही गर्न सरकारले यो कस बाँकी राख्न नहुने धारणा राख्नुभयो । रासस

लोबुचे हेलिकप्टर दुर्घटना: पाइलट सकुशल, पुच्छरको भागमा क्षति

काठमाण्डु । सगरमाथाको मुटुमा पर्ने लोबुचे बुधबार बिहान केहीसमय हवाई त्रासमा रह्यो । हिउँले छोपिएको सगरमाथाको फेदमा अल्टिच्युट एयरको हेलिकप्टर अकस्मात् चिप्लिएर अवतरणस्थलमा ठोक्कियो । तर, समय बलियो थियो, यो दुर्घटनाले मानवीय क्षति भएन ।

बुधबार बिहान ८:१५ बजे ‘अल्फा माइक सेरा’ कलसाइन भएको हेलिकप्टर लुक्लाबाट (४,९०० मिटर) लोबुचेतर्फ उडेको थियो । मङ्गलबार राति परेको बाक्लो हिमपातपछि त्यहाँ रोकिएका केही पर्यटकलाई उद्धार गर्न हेलिकप्टर त्यसतर्फ उडेको थियो । तर लोबुचे हेलिप्याडमा अवतरण गर्ने क्रममा सतहमा जमेको हिउँले रनवे चिप्लियो, अनि हेलिकप्टरको पुच्छर जमिनमा ठोक्कियो । “अवतरणकै क्रममा हेलिकप्टर चिप्लिएर पछाडिको भाग क्षतिग्रस्त भएको हो”, प्रमुख जिल्ला अधिकारी लीलाकुमारी केसी पाण्डेले भन्नुभयो, “तर पाइलट विवेक खड्का सकुशल हुनुहुन्छ, यो खुसीको खबर हो ।” उहाँका अनुसार दुर्घटनाग्रस्त हेलिकप्टर अहिले पनि सोही क्षेत्रमा छ ।

बाक्लो हिउँ र प्रतिकूल मौसमका कारण तत्काल उद्धार सम्भव नभएको प्रिजिअ पाण्डेले जानकारी दिनुभयो । “हेलिकप्टर हिउँमा केही भाँसिएको छ, त्यसैले उडान सम्भव छैन”, उहाँले भन्नुभयो । दुर्घटनाको क्षणमा हेलिकप्टरमा पाइलट खड्का एक्लै सवार हुनुहुन्थ्यो । उहाँलाई अर्को हेलिकप्टरमार्फत उद्धार गरी लुक्ला

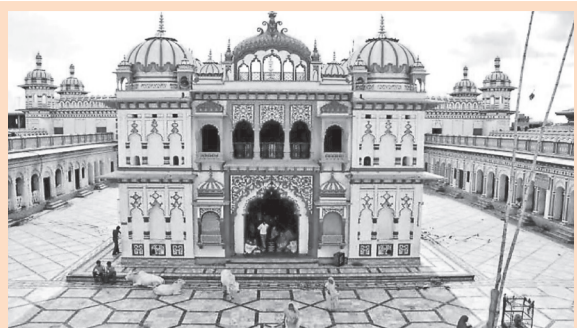
ल्याइएको जिल्ला प्रशासन कार्यालय सोलुखुम्बुले जनाएको छ । “हामीले तत्काल उद्धारको व्यवस्था गरेका थियौं, पाइलट सकुशल हुनु दुलो राहत हो”, जिल्ला प्रहरी प्रमुख प्रहरी नायब उपरीक्षक मनोजित कुँवरले भन्नुभयो ।

हिउले ढाकिएको सगरमाथा क्षेत्र: पर्यटक होटलमा

मङ्गलबार रातिदेखि परेको लगातार हिमपातपछि सगरमाथा क्षेत्र सेतो चाँदरले ढाकिएको छ । दिडबोचे (चार हजार ४१० मिटर)माथि मात्र अहिले करिब तीन सय ३२ जना विदेशी पर्यटक रहेको प्रशासनले

जनाएको छ । “ती सबै पर्यटक होटलभित्र सुरक्षित छन्”, प्रहरी नायब उपरीक्षक कुँवरले भन्नुभयो । मौसम अझै बिग्रिँदै गएकाले तल्लो क्षेत्रमा फर्नेहरूको सर्-या बढेको उहाँले जानकारी दिनुभयो ।

सगरमाथा क्षेत्रमा अहिलेको अवस्था ‘उच्च जोखिमयुक्त तर शान्त’ जस्तो देखिएको प्रहरी नायब उपरीक्षक कुँवरको भनाइ छ । नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरणका अनुसार आज बिहानदेखि खुम्बु क्षेत्रमा सबै हेलिकप्टर विमान उडान रोकिएका छन् । मौसममा मिटर)माथि मात्र अहिले करिब तीन सय ३२ जना विदेशी पर्यटक रहेको प्रशासनले

अन्यत्र गरेको पापबाट जनकपुरधाममा मुक्ति पाउन सकिन्छ । जनकपुरधाममा गरेको पापबाट मुक्ति पाउने स्थान अन्यत्र छैन ॥

सम्पादकीय

चुनाव समयमै हुनुपर्छ

जेन- जी आन्दोलनको तापमा पूर्वप्रधानन्यायाधीश सुशीला कार्कीको नेतृत्वमा बनेको अन्तरिम सरकारले फागुन २१ गते नै चुनाव हुने विश्वास दिलाउन व्यस्त छ । राजनीति दलहरूले निर्धारित समयमै चुनाव हुनुपर्ने माग गरिरहेका छन् । सरकारले समयमै चुनाव हुने प्रतिवद्धता जनाउँदै आमजनलाई विश्वास दिलाउने प्रयत्न गरिरहेको छ । चुनावका लागि निर्वाचन आयोगले नयाँ मतदाता नामावली संकलनको कार्य प्रारम्भ पनि गरिसकेको छ । मतदाता सूचीमा नाम समावेश नरहेका युवाहरू आफ्नो नाम दर्ता गराउन उत्साहित देखिएका छन् । मतदाता सूचीमा नाम समावेश गराउने जेन- जीहरूले पनि समयमै चुनाव हुनुपर्ने बताइरहेका छन् । गत भदौ २३ र २४ गते भएको जेन- जीको भीषण आन्दोलनले देशमा सत्ता परिवर्तन भएको थियो । जेन- जी आन्दोलनको उद्देश्य अनुरूप नै देशमा कार्कीको नेतृत्वमा अन्तरिम सरकार गठन भएको हो । सरकार प्रमुखको शपथ लिएसँगै पूर्वप्रधानन्यायाधीश कार्कीले फागुन २१ गते प्रतिनिधि सभाको निर्वाचन गराउने घोषणा समेत गरिन् । चुनावको घोषणा गर्नु कार्कीका लागि बाध्यकारी शर्त थियो । जेन- जी आन्दोलनको क्रममा जनघनको भारी क्षति भएको हो । तर राजनीतिक रूपमा सत्ता पलट बाहेक अन्य केही भएन । कांग्रेसको समर्थनमा एमालेका अध्यक्ष केपी शर्मा ओलीको नेतृत्वमा रहेको सरकार अपदस्थ भएर कार्कीको नेतृत्वमा अन्तरिम सरकार गठन हुनुको अतिरिक्त राजनीतिक रूपमा अन्य परिवर्तनहरू भएन । संविधान जीवित छ । कानूनहरू क्रियाशील छन् । राष्ट्रिय सभा, प्रदेश सभा र स्थानीय तह जीवित छ । राजनीतिक दलहरू खुल्ला छन् । निर्वाचन प्रयोजनका लागि दलहरू निर्वाचन आयोगमा दर्ताका लागि आवदन गरेका छन् । जेन- जी आन्दोलनको क्रममा उठेका अधिकांश मागहरू सम्बोधन भएको छैन । राजनीतिक दलहरूसित नै जेन- जी आन्दोलनकारीहरूले दल गठन गरी प्रतिस्पर्धा गर्नुपर्ने बाध्यता छ । जेन- जी आन्दोलन अति उग्र भएर सत्ता परिवर्तन गर्न छोटो समयमै सफल भए पनि संगठित रूपमा अगाडि बढ्न कठिनाई भइरहेको छ । विभिन्न समूहमा रहेका जेन- जीहरूको लक्ष्य र उद्देश्यमा खासै भिन्नता नभए पनि उनीहरू एकजुट हुन सकेको छैन । जेन- जीले वर्तमान राजनीतिक संरचनालाई अस्वीकार नगरे यसै संविधान र कानून बमोजिम चुनावमा भाग लिएर राजनीतिक परिवर्तन गर्नुपर्ने छ । राजनीतिक दलहरूसित प्रतिस्पर्धा गरे पनि जेन- जीप्रति अत्यधिक सहानुभूति रहेकाले स्वतन्त्र रूपमा पनि चुनावमा सफलता हात पार्न सक्छन् । जेन- जीहरूले तत्काल अर्को आन्दोलनमा जाने मनस्थिति बनाइसकेको छैन । त्यसकारण प्रतिनिधि सभाको चुनाव समयमै गराएर त्यसमा सहभागिता जनाउनु उपयुक्त हुनेछ । जेन- जीलाई चुनावमा प्रत्यक्ष रूपमा निर्वाचित हुनुपर्ने अवस्था छ । समानुपातिक तर्फ उनीहरूले दल दर्ता नगरेसम्म मत पाउने छैनन् । समयमै निर्वाचन गराउन सरकार, राजनीतिक दल, जेन- जी लगायतका निकायहरूबीच सहकार्य आवश्यक छ ।

दुर्गा प्रसाद राजनीतिमा लोकप्रियतावाद जनताको नाममा अराजकता

डा. केदार कार्की

सामाजिक सञ्जाल मार्फत नेपालमा भिडन्तको नयाँ रूप देखा परेको छ। यो प्रवृत्तिले दुर्गुणलाई सद्गुण र सद्गुणलाई दुर्गुणको रूपमा चित्रण गरेर मूल्यमान्यताहरूलाई विकृत गर्दछ। लोकतन्त्रलाई बलियो बनाउनुको सट्टा, यसले यसलाई कमजोर पार्ने खतरा छ। लोकतन्त्रमा, कुनै पनि नागरिक कानूनभन्दा माथि हुँदैन। भिडन्तलाई अनुमति दिनुले कानून र व्यवस्था आधारित लोकतन्त्रको जगलाई नै कमजोर बनाउँछ। कानूनको शासनलाई छल्ने बढ्दो प्रवृत्तिले नेपालको लोकतान्त्रिक छवि पहिले नै कलंकित भइसकेको छ। अराजकतालाई सामान्य बनाउने लोकतन्त्रहरू अनिवार्य रूपमा कमजोर हुन्छन्। यस्ता घटनाहरूले सामाजिक असमानतालाई प्रतिबिम्बित गर्दछ, जहाँ निर्णयहरू योग्यता भन्दा धर्म वा जातले प्रभावित हुन्छन्। संविधानले समानतालाई मान्यता दिए पनि, सामाजिक रितिरिवाजले फरक कथा बताउँछ।

ईसापूर्व चौथो शताब्दीका दार्शनिक प्लेटोले लोकतन्त्रको आलोचना गरे र यसलाई "मोबोक्रेसी" भने किनभने उनको विश्वास थियो कि यसले अयोग्य जनताको शासनलाई अनुमति दिन्छ र सक्षम र बुद्धिमान नेताहरूलाई फिक्कामा राख्छ। उनले राजतन्त्रलाई, जहाँ बुद्धिमान नेताहरूले सार्वजनिक हितमा शासन गर्छन्, एक उच्च प्रणाली मान्थे।

राजनीतिक वैज्ञानिकहरूले पश्चिमी बहुलवादी लोकतन्त्रका घटनाहरूको विश्लेषणमा कुनै गल्ती गरेका छैनन्: तिनीहरूको ठाडो विस्फोट पछि, लोकप्रियतावादी दलहरू निरन्तर जग गुमाउँछन्। तिनीहरूको लोकप्रियता उजागर हुँदछ। कतिपयले आफ्नो हड्डीहरू ऐतिहासिकतर्फ भुकाव राख्ने मिडिया आउटलेटहरूलाई बेचेका छन्। यो यसको जन्म पछि पहिलो पटक थिएन कि बहुलवादी लोकतन्त्रलाई प्रकृतिको धाराहरूले समर्थन गरेको छ वा उखेलिएको छ "यसको संवैधानिक चक्र" मा, प्राचीन इतिहासकार पोलिब (२००-११८ अंक) ले लोकतन्त्रको यो पतनलाई शब्दले वर्णन गर्छन्। यो शब्द दुई शब्दहरूको संयोजन हो: ओब्लोस = जनताको भाग, भीड, र क्रेटिन (κρατειν) = शक्ति, जसको अर्थ भीडको शक्ति हो।

लोकप्रियतावाद एक राजनीतिक दर्शन हो जसमा एक नेता वा राजनीतिक दलले सामान्य मानिसहरूलाई वास्तविक वा काल्पनिक अभिजात वर्ग विरुद्ध लड्न र उनीहरूलाई शक्ति, सम्पत्ति, वा सम्मान सुनिश्चित गर्न प्रेरित गरेर सशक्त बनाउने दाबी गर्दछ। राजनीतिक दर्शनले राजनीति, स्वतन्त्रता, न्याय, सम्पत्ति, अधिकार, कानून, र अधिकारद्वारा कानूनको कार्यान्वयनसँग सम्बन्धित प्रश्नहरूलाई विचार गर्दछ: यी के हुन्, तिनीहरू किन आवश्यक छन्, सरकारलाई के वैध बनाउँछ, कुन अधिकार र स्वतन्त्रताहरूको संरक्षण गर्नु सरकारको कर्तव्य हो, कानून के हो, वैध सरकारप्रति नागरिकहरूको कर्तव्य के हो, सरकारलाई नहेले उखाल्नु वैध हुन्छ, आदि। प्राचीन समयमा, सबै व्यवस्थित सोच दर्शनको ढाँचा भित्र सञ्चालन गरिन्थ्यो, र त्यसैले, सबै विषयहरू यसको दायरा भित्र थपे। राजनीतिक सिद्धान्तले राजनीतिक विभिन्न पक्षहरूको अध्ययन गर्दछ। राजनीति मानवको सार्वजनिक जीवनसँग सम्बन्धित छ।

५ मे १९७१ मा जन्मिएको दुर्गा प्रसाईं नेपाली एक दक्षिणपन्थी राजनीतिक कार्यकर्ता र चिकित्सा उद्यमी हुन्। उनी भाषा जिल्लाको बिर्तामोडमा रहेको बी एण्ड सी शिक्षण अस्पतालका मालिक हुन्। प्रसाईंको राजनीतिक करियर विविध रहेको छ। उनले आफ्नो राजनीतिक करियर नेपाली कांग्रेसबाट सुरु गरे, पछि माओवादी पार्टीमा सामेल भए र अन्ततः नेकपा (एमाले) का सदस्य बने। २०२३ मा, उनलाई नेकपा (एमाले) बाट निष्कासित गरियो, त्यसपछि उनले नेपालमा संवैधानिक राजतन्त्र र हिन्दू राष्ट्रको पुनर्स्थापनाको लागि अभियान चलाउन थाले।

दुर्गा प्रसाईं नेपालका एक दक्षिणपन्थी राजनीतिक कार्यकर्ता र चिकित्सा उद्यमी हुन्। उनी २०२३ देखि नेपालमा राजनीतिक आन्दोलनहरूमा सक्रिय रूपमा संलग्न छन्। उनको उद्देश्य २०१५ को संविधान संशोधन गरेर राजतन्त्र पुनर्स्थापित गर्नु र हिन्दू राष्ट्र स्थापना गर्नु हो। प्रसाईंको नेपालको बैकिङ क्षेत्रमा पनि विवादग्रस्त इतिहास छ। उनले आठ प्रमुख बैकिङहरूबाट जमाना ५.५७ अर्ब नेपाली रुपैयाँ ऋण लिएका थिए, जुन अझै तिर्न बाँकी छ। उनी विरुद्ध ऋण चुक्ता गरेको मुद्दा पनि दर्ता छ।

२०१७ को सुरुमा, दुर्गा प्रसाईंले दुई पूर्व प्रधानमन्त्रीहरू र नेपालका कम्युनिष्ट पार्टीहरूका प्रमुख नेताहरू - केपी शर्मा ओली र पुष्पकमल दाहाल - सँग खाना खाएको देखाइएको तस्वीर सामाजिक सञ्जालमा भाइरल भयो। प्रसाईंको दाबी छ कि उनको निवासमा भएको यो बैठकले नेपालमा वामपन्थी दलहरूलाई एकताबद्ध गर्न महत्त्वपूर्ण भूमिका खेलेको थियो। यो बैठकपछि नेकपा (एमाले) र नेकपा (माओवादी केन्द्र) ले गठबन्धन बनाए, जसले २०१७ को आम चुनावमा २७५ मध्ये १७४ सिट जित्यो र सरकार गठन गर्यो।

एक समय माओवादी समर्थक दुर्गा प्रसाईं पछि अक्टोबर २०२१ मा नेकपा (एमाले) को विधान अधिवेशनमा प्रतिनिधिको रूपमा निर्वाचित भए। डिसेम्बर २०२१ मा, उहाँलाई पार्टीको केन्द्रीय समितिमा मनोनित गरियो र उद्योग, व्यापार र आपूर्ति विभागको उपप्रमुखको जिम्मेवारी तोकियो। यद्यपि, राजतन्त्र फिर्ता, हिन्दू राष्ट्रको रूपमा नेपालको पुनर्स्थापना र संघीयताको अन्त्यको लागि खुलेआम आह्वान गरेपछि उहाँलाई फेब्रुअरी २०२३ मा पार्टीबाट निष्कासन गरिएको थियो।

"स्टाप द स्टील", "प्लानडेमिक" (प्लानडेमिक बड् यन्त्र सिद्धान्तको त्रयी), "बलाइमेटहाक्स" - "चोरी

रोक्नुहोस्", "षड्यन्त्र सिद्धान्तको त्रयी", "जलवायु छल" - यी तीन उदाहरणहरूले समकालीन राजनीतिमा आफ्नो अशुभ परिवर्तनको प्रतीक हुन्, जसले गलत सूचनालाई राजनीतिक परिचालनको प्रमुख उपकरण बनाएको छ। प्रमाणित गर्न सकिने गलत जानकारी, समूहद्वारा मान्य मानिएको, राजनीतिक बहसको मुख्य विषय बनेको छ। मुद्दा जेसुकै होस्, रणनीति सधैं एउटै हुन्छ: विश्वसनीय ज्ञानमाथि प्रश्न उठाइन्छ र प्रतिस्पर्धी र विरोधाभासी कथाहरूको प्रयोग मार्फत सापेक्षीकरण गरिन्छ। सामाजिक सञ्जालको सक्रियतालाई सडक विरोधसँग जोडे, यो रणनीतिले विगतका वर्षहरूमा उल्लेखनीय गति लिएको छ र अझै पनि यसको पर्याप्त प्रतिक्रिया गर्न बाँकी छ।

रचनात्मक कथा कथन र पत्रकारिता कथा कथन बीच उल्लेखनीय भिन्नता छ। यद्यपि प्रायः एकअर्कोलाई प्रयोग गरिन्छ, यी दुई क्षेत्रहरूको फरक उद्देश्य र विषयहरू छन्। किनभनें आज, पत्रकारिता धेरैका लागि उद्यमशीलताको लागि सजिलो बाटो बनेको छ, प्रायः आवश्यक ज्ञान वा अभ्यास बिना परिणामस्वरूप नेपाली दर्शकहरूलाई सेवा दिँदैन, बरु भ्रमित गरिन्छ। मिडियाको सबैभन्दा खतरनाक शक्तिहरू मध्ये एक भनेको यसले कथाहरू कसरी निर्माण गर्छ, कसरी भ्रम सिर्जना गर्न र सार्वजनिक धारणालाई हेरफेर गर्न जानकारी कसरी बनाइन्छ भने हो। मानिसको रूपमा, हामी स्वाभाविक रूपमा नियन्त्रणको प्रतिरोध गर्छौं, तर हामीले यो पनि बुझ्नुपर्छ कि स्वतन्त्रताको लागि जिम्मेवारी चाहिन्छ। पत्रकारितामा, एक रिपोर्टको मूल्य उनीहरूले कति राम्रो लेख्छन् भन्नेमा मात्र होइन, उनीहरूको नैतिकता र प्रेरणामा पनि निर्भर गर्दछ।

नेपालमा, तस्वीर एकदमै विपरीत छ। दर्जनौं मिडिया आउटलेटहरू छरिएका छन् र गलत जानकारी फैलाइरहेका छन्। मिडिया परिदृश्य गलत जानकारी, मिथ्या जानकारी र द्वेषपूर्ण जानकारी को अखडा बनेको छ। आज, जो कोहीले पनि कसैको बारेमा जे पनि लेख्न सक्छ। यो देख्न र सुन्न सजिलो भएको छ, तर कुन उद्देश्यका लागि र कुन हदसम्म?

विवादाित व्यवसायी दुर्गा प्रसाईं र उनका समर्थकले मंसिर ७ गते काठमाडौंबाट गणतन्त्र र भ्रष्टाचारको विकल्पमा आन्दोलन गर्ने घोषणा गरेका छन्। प्रसाईंले सञ्चालन गरेको राष्ट्र, राष्ट्रियता, धर्म, संस्कृति र नागरिक बचाउ नामक अभियानमार्फत 'बृहत् नागरिक मुक्ति आन्दोलन'का नाममा मंसिर ७ गते काठमाडौंमा शक्ति प्रदर्शन गर्ने भनिएको छ।

जसका लागि अहिले फेसबुक, एक्स (ट्विटर), इन्स्टाग्राम, युट्युब, टिकटकलगायत सबैतिर दर्जनौं एकाउन्टमार्फत प्रसाईंका समर्थकहरूले मंसिर ७ गते काठमाडौं पुगेर प्रदर्शनमा सहभागी हुन आह्वान गरिरहेका छन्। मंसिर ७ गतेको प्रदर्शनका लागि प्रसाईंको संचालयद्वारा जारी प्रचार सामग्रीहरूमा यही कुराहरू उल्लेख गरेर प्रचार-प्रसार गरिएको छ। जसमा 'गणतन्त्रको विकल्प सहितको भुइमाल्ने, सर्वहारा वर्ग तथा नेपाली

नेपाल एक चौबाटोमा उभिएको छ । भिडन्तलाई हावी हुन दिनुले राष्ट्रको भविष्यलाई हानि पुऱ्याउनेछ, परिवार, समाज र राज्यलाई खतरामा पार्नेछ । नेपालीहरूले यो प्रवृत्तिको प्रतिरोध गर्न र आफ्नो लोकतन्त्रको रक्षा गर्न निर्णायक रूपमा कार्य गर्नुपर्छ । यदि नियन्त्रण नगरेपछि रण्डमा, आजको अराजक वातावरणले भावी पुस्तालाई मात्र पीडा दिने छैन तर तिनीहरूलाई विनाशको एजेन्टमा पनि परिणत गर्नेछ । लोकतान्त्रिक आदर्शहरूलाई जागृत गर्न र संरक्षण गर्ने समय अहिले हो ।

नभएसम्म आन्दोलन रोकिने छैन।" नेपालको वर्तमान गणतन्त्र - राजनीतिक कार्टेलहरूद्वारा बन्द कोठाहरूमा सिर्जना गरिएको र निराश जनतामा थोपेरिएको - एक असफल प्रयोग हो। यसले एक पटक वाचा गरिएको लोकतान्त्रिक भावनालाई मात्र चकनाचूर पारेको छैन, तर असहमतिलाई अपराधीकरण र भ्रष्टाचारलाई पनि पवित्र बनाएको छ। र नैतिकता र शासनको यस विस्फोटले सिर्जना गरेको शून्यतामा, दुर्गा प्रसाईं देखा परे - केवल एक व्यक्तिको रूपमा होइन, तर एक आन्दोलनको रूपमा केवल एक विद्रोही रूपमा होइन, तर क्षय हुँदै गएको प्रणालीलाई एनाको रूपमा।

काठमाडौंको शक्ति संकलमा दुर्गा प्रसाईंको नाम उल्लेख गर्नुहोस्, र तपाईंले घृणा र डरको मिश्रण सुन्नुहुनेछ। तराईमा, पूर्वी पहाडहरूमा, वा नेपालको औद्योगिक क्षेत्रका दैनिक ज्यालादारी गर्ने मजदुरहरूमा उही नाम उल्लेख गर्नुहोस्, र तपाईंले अरू केही सुन्नुहुनेछ: प्रसाईं, आशा, श्रद्धा पनि राजनीतिक अभिजात वर्गले उनलाई अपराधी भनेर लेबल लगाउँछ; भुइज मन्चे - गणतन्त्रको पाखण्डले थिँचिएकाहरू - उनलाई मसीहा भन्छन्। सत्य यो हो कि प्रसाईं रोग होइनन्। उनी उपचार हुन्।

२००६ पछिको नेपालको गणतन्त्र लोकतान्त्रिक सहमति, सांस्कृतिक एकता वा सार्वभौम आत्मनिर्णयमा आधारित छैन। यसलाई राजनीतिक माफियाहरू र विदेशी एजेन्टहरू बीच मध्यस्थता गरिएको छ, संवैधानिक शब्दावलीमा बेरिएको छ, र मुक्तिको रूपमा प्रचार गरिएको छ। तर त्यो पातलो कानुनी कपडा मुनि सिन्डिकेटहरूद्वारा नियन्त्रित राज्य छ, जहाँ चुनावहरू कर्मकाण्ड हुन्, न्याय लिलामी गरिन्छ, र सार्वजनिक संस्थाहरू निजी जग्गाजस्तै काम गर्छन्। गरिबहरूलाई प्रत्येक पाँच वर्षमा मतदान गर्न भनिएको छ, तर कहिल्यै बोलन मिल्दैन। शिक्षितहरूलाई निर्णय गरिन्छ। असन्तुष्टहरूलाई बदनाम गरिन्छ। लुटेराहरूलाई सम्मान गरिन्छ।

यस शून्यतामा, दुर्गा प्रसाईंले निर्लज्ज र अटल अग्रगण्यका साथ प्रवेश गरे। काठमाडौंको अभिजात वर्गका सैलुनहरूबाट टाढा, भाषाका एक व्यक्तिले नारा मार्फत होइन, सेवा मार्फत अत्याधुनिक अस्पताल निर्माण गरे। के तपाईंले उनको स्थापना देख्नुभएको छ? बी एण्ड सी अस्पताल राजनीतिक ब्यानर र म्याड सकिएका औषधिहरूले भरिएको जीर्ण भवन होइन। यो एक आधुनिक संस्था हो जसले दैनिक २००० बिरामीहरूको उपचार गर्छ, उन्नत ओन्कोलोजी सेवाहरू प्रदान गर्दछ, र विश्वस्तरीय चिकित्सकहरूलाई आकर्षित गर्दछ। यो यस देशका केही संस्थाहरू मध्ये एक हो जसले गणतन्त्रले गर्न नसकेको काम गर्छ: घुस बिना जीवन बचाउने।

तर त्यो कथामा बल खँदैन, हेन र? क्रान्तिको बारेमा कविता लेख्ने बौद्धिक वर्ग, वातातुकूलित कोठाबाट समावेशीताको प्रचार गर्ने गैरसरकारी संस्थाहरू, र भ्रष्टाचारमा फस्न जाने मिडिया हाउसहरू - वास्तविक, भूमिगत योगदानको कुरा आउँदा तिनीहरू सबै चुप

नेपाल एक चौबाटोमा उभिएको छ। भिडन्तलाई हावी हुन दिनुले राष्ट्रको भविष्यलाई हानि पुऱ्याउनेछ, जसले गर्दा परिवार, समाज र राज्य खतरामा पर्नेछ। नेपालीहरूले यो प्रवृत्तिको प्रतिरोध गर्न र आफ्नो लोकतन्त्रको रक्षा गर्न निर्णायक कदम चाल्नुपर्छ। यदि यसलाई नियन्त्रण गरिएमा, आजको अराजक वातावरणले भावी पुस्तालाई मात्र सताउने छैन तर उनीहरूलाई विनाशको अग्रदूतमा परिणत गर्नेछ। अब लोकतान्त्रिक आदर्शहरूलाई जागृत गर्न र रक्षा गर्ने समय हो।

यो एक व्यक्तिको बारेमा हो भनेर नबनाउनुहोस्। यो भौतिकको गणतन्त्र, मौन जनता, र विस्तारै उभिरै गरेको क्रोधको बारेमा हो जुन अब सडकमा फैलिरहेको छ। दुर्गा प्रसाईंको विवाद एक व्यक्ति होइनन्। उहाँ एक पोर्टल हुनुहुन्छ। अनि प्रश्न यो होइन कि हामीलाई उनले भनेको कुरा मन पर्यो कि परेन। प्रश्न यो हो कि हामीलाई किन उनी जस्तो व्यक्तिको आवश्यकता पर्यो?

लोकतन्त्र संवैधानिक सिद्धान्तहरूद्वारा संचालित हुनुपर्छ, राजनीतिक बहुमतको चाहनाले होइन। यदि नेताहरूले सामूहिक कल्याणभन्दा व्यक्तिगत एजेन्डालाई प्राथमिकता दिन्छन् भने, तिनीहरूले लोकतन्त्रलाई भिडन्तमा परिणत गर्ने जोखिम उठाउँछन्। राजनीतिक अवसरवाद र भिड हिंसाको वर्तमान वातावरणले सुधारको लागि थोरै ठाउँ छोड्छ।

नेपालले आफ्नो लोकतन्त्र जोगाउन, सबै सरोकारवालाहरू - नागरिकहरू, राजनीतिज्ञहरू र संस्थाहरू - लोकतान्त्रिक मूल्यहरूलाई समर्थन गर्नुपर्छ। भिडन्तको संस्कृतिलाई शिक्षा, कानून प्रवर्तन र नागरिकहरूमा जिम्मेवारीको भावनाको बर्द्धन मार्फत सम्बोधन गर्नुपर्छ।

नेपाल एक चौबाटोमा उभिएको छ। भिडन्तलाई हावी हुन दिनुले राष्ट्रको भविष्यलाई हानि पुऱ्याउनेछ, परिवार, समाज र राज्यलाई खतरामा पर्नेछ। नेपालीहरूले यो प्रवृत्तिको प्रतिरोध गर्न र आफ्नो लोकतन्त्रको रक्षा गर्न निर्णायक रूपमा कार्य गर्नुपर्छ। यदि नियन्त्रण गरिएमा, आजको अराजक वातावरणले भावी पुस्तालाई मात्र पीडा दिने छैन तर तिनीहरूलाई विनाशको एजेन्टमा पनि परिणत गर्नेछ। लोकतान्त्रिक आदर्शहरूलाई जागृत गर्न र संरक्षण गर्ने समय अहिले हो।

यस हटाउने उपायमा रिहालाई बन्ध्याउँदै, तर हामीले बिर्सनु हुँदैन: जमानत भनेको अपराध स्वीकार गर्नु होइन। यो संवैधानिक सुरक्षा हो। कानून र व्यवस्था भएको समाजमा, तपाईंले मानिसहरूलाई उनीहरूको विचारको लागि जेल हाल्नु हुन्थे। तैपनि, यो गणतन्त्रमा, कानून छैन। नैतिकताको हतियार बनेको छ। एक जनाको बोली देशद्रोह हो; अर्कोको अपराध राजनीति हो। यो न्याय होइन। यो शासनको नाममा बदला हो।

तर विडम्बना यो हो: राज्यले प्रसाईंमाथि जति पटक कारवाही गर्छ, उनी बलियो हुँदै जान्छन्। प्रत्येक गिरफ्तारीले गरिबहरूमाथि उनको विश्वसनीयता बढाउँछ। मिडिया अभिजात वर्गको हेरक आक्रमणले उनको अपीललाई गहिरो बनाउँछ। किन? किनभने जनताले अब सत्यका परम्परागत संरक्षकहरूलाई विश्वास गर्दैनन्।

दलहरूले उनलाई धोका दिएका छन्। अदालतहरूले उनलाई त्यागेका छन्। मिडियाले उनलाई उपहास गरेको छ। यो टुटेको विश्वासमा एक जना मानिसलाई प्रवेश गराएको छ जो जितिसुके नुटिएपूर्ण भए पनि पीडाको भाषा बोल्छ।

शिक्षितहरूका लागि, प्रसाईंको अपील तर्कहीन लाम सक्छ। तर यो तर्कहीन होइन - यो भावनात्मक छ। यो विश्वासघातबाट उत्पन्न हुन्छ। गरिबहरूले उनलाई पछ्याउँछन् किनभने उनी विचारधारा प्रस्तुत गर्छन्; उनी उनलाई पछ्याउँछन् किनभने उनी प्रमाणीकरण प्रदान गर्छन्। जुन देशमा धेरैजसो राजनीतिज्ञहरूले टेलिप्रम्टर बिना "जनस्वास्थ्य" शब्द उच्चारण पनि गर्न सक्दैनन्, त्यहाँ उनले अस्पताल निर्माण गरे। जुन देशमा सांसदहरू निजी विवाहमा भाग लिन सक्छन् छोड्छन्, त्यहाँ उनी धुलो र गर्मीमा सार्वजनिक बैठकहरू गर्छन्। उनी सधैं सही कुरा बोल्दैनन् - तर कतिपयमा उनी केही भन्छन्।

यो प्रसाईंलाई पवित्र पार्न वा आलोचना रोक्नको लागि होइन। कोही पनि छानबिनभन्दा माथि हुनु हुँदैन - जनताको मसीहा पनि होइन। तर आलोचना एकरूप हुनुपर्छ। दशकोसम्म राष्ट्रिय प्रतिष्ठालाई उच्चतम बोली लगाउने नेताहरूको सम्मान गर्दै तपाईंले उनीहरूलाई अपराधी बना सक्नुहुन्। "लोकतन्त्र" को नारा लगाउने र असहमतिलाई दबाउनेहरूको वैचारिक दिवालियापनलाई बेवास्ता गर्दै तपाईं उनीहरूको राजनीतिको खिल्ली उडाउन सक्नुहुन्। र वंशवादी र पार्टी दलालहरूलाई जनताको वैध प्रतिनिधिको रूपमा प्रस्तुत गर्दै तपाईं उनीहरूलाई जनताको नेता भन सक्नुहुन्।

दुर्गा प्रसाईं पूर्ण छैनन्। तर पूर्णता महत्त्वपूर्ण छैन। प्रामाणिकता हो। र आजको नेपालमा, जहाँ कायराता लुकाउन भाषा भ्रष्ट हुन्छ र सिद्धान्तहरू विभागहरूलाई बेचिन्छन्, प्रामाणिकता क्रान्तिकारी हुन्छ।

हाम्रो गणतन्त्रको त्रासदी यो होइन कि प्रसाईं देखा परे। त्रासदी यो हो कि सुतेका जनतालाई जगाउन उहाँ जस्तो व्यक्तिको आवश्यकता पर्यो। स्वस्थ लोकतन्त्रमा, उहाँ जस्ता मानिसहरू छलफलको हिस्सा हुनेछन् - केवल बहस होइन। तर हामीसँग स्वस्थ लोकतन्त्र छैन। हामीसँग सडको कुलीनतन्त्र छ, असफल संविधानमा टाँसिएको छ, र स्वतन्त्रताको भाषा प्रयोग गरेर मुक्तिको भावनालाई दबाउन खोजिरहेको छ।

प्रसाईं एक आन्दोलन बन्यो किनभने उनले यसको नेतृत्व गरेनन्, तर जनतालाई यसको आवश्यकता थियो। विरोधको समाजशास्त्रमा, यो असामान्य छैन। जब औपचारिक संस्थाहरूले गुनासोहरूलाई सम्बोधन गर्न असफल हुन्छन्, अनौपचारिक नेताहरू देखा पर्छन् - प्रायः किरिमा, दुइ विश्वास, वा सारास टकराव मार्फत। दुर्गा प्रसाईं तीनवटै मापदण्ड पूरा गर्छन्। उहाँ प्रणालीले हेर्न अस्वीकार गर्ने कुराको अवतार बनुभएको छ: बिर्सिएकाहरूको क्रोध, अपमानितहरूको अनाज, र अज्ञानीहरूको प्रतिरोधनेपालको भविष्य उहाँलाई घृणा गर्नु वा उहाँलाई नायक-पूजा गर्नुमा निहित छैन। यो सोच्नुमा निहित छ: किन प्रणाली यति नराम्रोसँग घ्वस्त भयो कि एक जना मानिसले उनीहरूको क्रोधलाई भड्काउन सक्छ?

प्रसाईंसँग उदासहरूले उहाँसँग डराउनु हुँदैन। तिनीहरूले उहाँलाई सिर्जना गर्ने प्रणालीसँग डराउनु पर्छ। किनभने जबसम्म यो छत्र-गणतन्त्रले आफ्ना सिर्जनकर्ताहरूको मात्र सेवा गरिरहेको छ, तबसम्म यस्ता धेरै व्यक्तिहरू देखा पर्नेछन् - कोही राम्रो, कोही नराम्रो, र सबै बढी मुखरा यो असफल क्रान्तिको प्राकृतिक नियम हो: दोस्रो लहर सधैं बढी अस्थिर हुन्छ।

नेपाल एउटा चौबाटोमा उभिएको छ। भिडन्तलाई हावी हुन दिनुले राष्ट्रको भविष्यलाई हानि पुऱ्याउनेछ, जसले गर्दा परिवार, समाज र राज्य खतरामा पर्नेछ। नेपालीहरूले यो प्रवृत्तिको प्रतिरोध गर्न र आफ्नो लोकतन्त्रको रक्षा गर्न निर्णायक कदम चाल्नुपर्छ। यदि यसलाई नियन्त्रण गरिएमा, आजको अराजक वातावरणले भावी पुस्तालाई मात्र सताउने छैन तर उनीहरूलाई विनाशको अग्रदूतमा परिणत गर्नेछ। अब लोकतान्त्रिक आदर्शहरूलाई जागृत गर्न र रक्षा गर्ने समय हो।

यो एक व्यक्तिको बारेमा हो भनेर नबनाउनुहोस्। यो भौतिकको गणतन्त्र, मौन जनता, र विस्तारै उभिरै गरेको क्रोधको बारेमा हो जुन अब सडकमा फैलिरहेको छ। दुर्गा प्रसाईंको विवाद एक व्यक्ति होइनन्। उहाँ एक पोर्टल हुनुहुन्छ। अनि प्रश्न यो होइन कि हामीलाई उनले भनेको कुरा मन पर्यो कि परेन। प्रश्न यो हो कि हामीलाई किन उनी जस्तो व्यक्तिको आवश्यकता पर्यो?

लोकतन्त्र संवैधानिक सिद्धान्तहरूद्वारा संचालित हुनुपर्छ, राजनीतिक बहुमतको चाहनाले होइन। यदि नेताहरूले सामूहिक कल्याणभन्दा व्यक्तिगत एजेन्डालाई प्राथमिकता दिन्छन् भने, तिनीहरूले लोकतन्त्रलाई भिडन्तमा परिणत गर्ने जोखिम उठाउँछन्। राजनीतिक अवसरवाद र भिड हिंसाको वर्तमान वातावरणले सुधारको लागि थोरै ठाउँ छोड्छ।

नेपालले आफ्नो लोकतन्त्र जोगाउन, सबै सरोकारवालाहरू - नागरिकहरू, राजनीतिज्ञहरू र संस्थाहरू - लोकतान्त्रिक मूल्यहरूलाई समर्थन गर्नुपर्छ। भिडन्तको संस्कृतिलाई शिक्षा, कानून प्रवर्तन र नागरिकहरूमा जिम्मेवारीको भावनाको बर्द्धन मार्फत सम्बोधन गर्नुपर्छ।

नेपाल एक चौबाटोमा उभिएको छ। भिडन्तलाई हावी हुन दिनुले राष्ट्रको भविष्यलाई हानि पुऱ्याउनेछ, परिवार, समाज र राज्यलाई खतरामा पर्नेछ। नेपालीहरूले यो प्रवृत्तिको प्रतिरोध गर्न र आफ्नो लोकतन्त्रको रक्षा गर्न निर्णायक रूपमा कार्य गर्नुपर्छ। यदि नियन्त्रण गरिएमा, आजको अराजक वातावरणले भावी पुस्तालाई मात्र पीडा दिने छैन तर तिनीहरूलाई विनाशको एजेन्टमा पनि परिणत गर्नेछ। लोकतान्त्रिक आदर्शहरूलाई जागृत गर्न र संरक्षण गर्ने समय अहिले हो।

नयाँ स्वारस्य मन्त्रीका लागि सात मन्त्र

डा.स्वास्त्व लक्षर

?) जनतासँग प्रत्यक्ष जोडिने एम्बुलेन्स सेवामा १०२ अङ्कामार्फत देशभर एकीकृत, प्रभावकारी र समन्वयकारी बनाउने हेतुले राष्ट्रिय एम्बुलेन्स निर्देशिका कार्यान्वयनलाई उच्च प्राथमिकतामा राख्नुहोस्। १०२ नम्बरमा नै थप सुविधा जोडी अस्पतालको सेवा, डाक्टरको जानकारी लगायत अन्य स्वास्थ्य

सेवा सूचना समेटी 'स्वास्थ्य हेल्पडेस्क' मा बढोतारी गर्नुहोस्। २) उपचारको शुल्क के कति हो, कुन अवस्थामा के कति पैसा हो भनेर विषयले आम नागरिक फिलिपएका छन्। मन्त्रालयको शुल्क निर्धारण समितिलाई क्रियाशील तुल्याई स्वास्थ्योपचारको शुल्क निर्धारित वा व्यवस्थित गरी सर्वसाधारणले जानकारी लिन सक्ने गरी मोबाइल वा बनाउनुहोस्। देशभित्रकै स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रमले शुल्क तोकन सक्छ, अन्य मुलुकले सक्छन् भने हाम्रोमा नहुने भन्ने सवाल नै छैन। ३) अस्पताल र स्वास्थ्य संस्थाको गुणस्तर र मापदण्ड कार्यान्वयन गर्नेतर्फ अतिव्यक्त कदम चाल्नुहोस्। नियम नर्नाका लागि विधापिच्छेका नियामक भएर पनि अति कम नियमन र अनुगमन भएको क्षेत्रमा स्वास्थ्य सेवा पदा सबैको मन कटक काटिएको छ। हामी सबैलाई आवश्यक सेवामा यस्तो मनलाग्दी हुन दिनु हुँदैन। भएको स्वास्थ्य संस्था सञ्चालन मापदण्ड

काइका साथ लागू गर्नुहोस्, राजनैतिक वा अन्य नाजायज दबाव वा पहुँचमाथि 'रेजिस्ट्रेशन' (प्रतिरोध) विकास गर्नुहोस्। ४) स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रमको गुणस्तर, पहुँच, प्रभावकारिता वृद्धि गर्नेतर्फ विशेष ध्यान दिनुहोस्। यसको 'अपेक्षानल सफ्टवेयर' (सञ्चालन सफ्टवेयर) संशोधन गरी प्रयोगकर्ता-मैत्री, अस्पताल-मैत्री, दाबी-मैत्री बनाउन जोड गर्नुहोस्। रियल टाइम दाबी प्रक्रिया निम्न याउन कुत्रिम बौद्धिकको कार्यान्वयन गर्न भन्नुहोस्। बीमितको दर्ता र नवीकरणलाई वडापरिमा एक-हुई व्यक्तिको भर नपरी त्कन्तै प्रविधि र मोबाइल एपको प्रयोग गर्नुहोस्। प्रथम सेवा बिन्दुका नाममा स्वास्थ्य संस्थालाई समेटिनुबाट वञ्चित नगरी 'क्षेत्रगत सेवा समन्वय' प्रणाली लागू गराउनुहोस्। ५) डिजिटलाइजेसनलाई उच्च प्राथमिकतामा राख्नुहोस्। यसै क्रममा देशभर नै उपचार र त्यससँग सम्बन्धित शाखा सेवाहरूलाई प्रोटोकल, मापदण्ड र एकसुवाता लानेतर्फ सोच्नुहोस्। राष्ट्रिय

उपचार गाइडलाइन (निर्देशिका), प्रयोगशालाका थ्यालु (मान) र मापकमा एकरूपता, औषधिको दर्ताको डेटाबेस र सूचना जस्ता उपचारको सटिकता वृद्धि गर्ने पक्षहरूमा जोड दिनुहोस्। सेकेन्ड ओपिनियन विधि, एकै बिरामीलाई आवश्यक पर्दा बहु-विधा चिकित्सकले हेर्ने सिस्टम (प्रणाली), अस्पतालहरूमा क्लिनिकल अडिटको अनिवार्यता, पेसेट-सेप्टी (बिरामी-सुरक्षा) र स्वास्थ्यकर्मी-सेप्टी (स्वास्थ्यकर्मी-सुरक्षा) को विषयलाई कार्यान्वयन गर्नुहोस्। ६) सरकारी अस्पतालहरूलाई सफा-चिट्कक, बिरामी-मैत्री बनाउन अस्पताल व्यवस्थापनसँग त्कन्तै शर्ट-टर्म, मिड-टर्म र लन्ग-टर्म (अल्पकालीन, मध्यकालीन र दीर्घकालीन) भिजन पेपर माहुरोस्। र सही मुताबिक बजेट विनियोजन गर्नुहोस्। लोपर थक्याइएका वा नचलेका मेसिन फर्काएर आवश्यक परेका संस्थामा खाना गर्नुहोस्। मेसिन किनभन्दा हुने विशेष भेल' (सँगैयति) को जालो तोड्नुहोस्।

मेसिनलाई क्षेत्रगत आधारमा र जनघनत्व वा सेवाचापका आधारमा मात्र खरिद गर्नुहोस्, गर्न दिनुहोस्। मेसिन किन्दा कम्तीमा नयाँ प्रविधि जडित हुनेभन्ने शर्त अनिवार्य गर्नुहोस्। अस्पतालको ओपीडी समय बिहान सात बजेदेखि लागू गराउनुहोस्। ७) मानव श्रोत व्यवस्थापनका लागि चिकित्सक लगायत अन्य स्वास्थ्यकर्मीको सरकारी दरबन्दी थप गर्न पहल गर्नुहोस्। स्वास्थ्य क्षेत्रका लागि आवश्यक नयाँ विधाहरू जस्तै हेल्थकेयर प्यानेजर (स्वास्थ्य सेवा व्यवस्थापक), बायोमेट्रिकल इन्जिनियर, बायोटेक्नोलोजिस्ट, रिसर्च, हेल्थ इन्फर्माटिक्स (स्वास्थ्य सूचना विज्ञान) लाई पनि समेट्नुहोस्। तलब-सुविधा, कार्य-सम्पदन समय, वृत्तिविकास, पुस्तकार-दण्ड, अवसर, सरुवा-बढुवामा बहुपक्षीय अन्तरक्रिया गरी विचार बुझ्नुहोस् र स्वास्थ्य सेवालाले विशिष्टीकृत सेवा मानी छुट्टै व्यवस्था गर्न छलफल चलाउनुहोस्।

प्रतिनिधिसभा विघटन संविधान सम्बन्धत नभएको कानून व्यवसायीको जिक्ति

काठमाण्डु । सर्वोच्च अदालतमा प्रतिनिधिसभा विघटनविरुद्ध परेका रिट निवेदनको सुनुवाइका क्रममा वरिष्ठ अधिवक्ता तथा अधिवक्ताहरूले प्रतिनिधिसभा विघटन र सरकार निर्माण प्रक्रिया संविधान सम्बन्धत नभएको जिक्ति गरेका छन् ।

प्रधानन्यायाधीश प्रकाशमान सिंह राउत, न्यायाधीशहरू सपना प्रधान मल्ल, कुमार रेग्मी, हरिप्रसाद सुवाल र डा मनोजकुमार शर्माको संवैधानिक इजलासमा बहसका क्रममा डा सुन्दर भण्डारीले पूर्वप्रधान न्यायाधीश सुशीला कार्की र सर्वोच्च अदालतका पूर्व न्यायाधीश अनिलकुमार सिन्हाको नियुक्ति संविधान विपरित भएको धारणा राख्नुभयो । उहाँले गत भदौ २३ गतेको घटना र २४ गते सिंहदरबार, सर्वोच्च अदालतलगायत संसद् जलाउने काम मानवताविरुद्धको अपराध सह भएको हुँदा सत्यमा

कसैलाई पनि छुट दिन नमिल्ने जिक्ति गर्नुभयो । नेपाल बार एसोसिएशनका पूर्व अध्यक्ष गोपालकृष्ण घिमिरेले असंवैधानिक तरिकाले प्रतिनिधिसभाको विघटन भएको हुनाले निरन्तर सुनुवाइ गरेर प्रतिनिधिसभा पुनःस्थापना गर्नुपर्ने धारणा राख्नुभयो । उहाँले निर्वाचन गर्ने कार्यसूची पाएको सरकारले दीर्घकालीन असरपार्ने

नेपाल बार एसोसिएशनका पूर्व अध्यक्ष गोपालकृष्ण घिमिरेले असंवैधानिक तरिकाले प्रतिनिधिसभाको विघटन भएको हुनाले निरन्तर सुनुवाइ गरेर प्रतिनिधिसभा पुनःस्थापना गर्नुपर्ने धारणा राख्नुभयो ।

राष्ट्रिय महत्त्वका काम गर्न रोक लगाउनुपर्ने बताउनुभयो । वरिष्ठ अधिवक्ता टीकाराम भट्टराईले सरकार निर्माण प्रक्रिया

र प्रतिनिधिसभा विघटन असंवैधानिक भएको धारणा राख्नुभयो । उहाँले सरकारको नियुक्ति प्रक्रिया नै अवैध भएकाले त्यसको निरूपण नभई निर्वाचन हुन नसक्ने धारणा राख्नुभयो । अधिवक्ता खम्मबहादुर खातीले सरकारले संवैधानिक अधिकार प्राप्त गर्न सक्ने अवस्था नभएकाले दीर्घकालीन असरपार्ने कुनै पनि काम गर्न नदिन अन्तरिम आदेश गर्नुपर्ने माग गर्नुभयो ।

उहाँले संविधानअनुसार धारा ७६ अनुसार राष्ट्रपतिलाई अधिकार नभएको र वैकल्पिक सरकारभन्दा पनि संविधान मुलुकमा छ कि छैन भन्ने गम्भीर सवाल रहेको बताउनुभयो । रिट निवेदक डा प्रेमराज सिलवालले सरकार निर्माण प्रक्रिया र प्रतिनिधिसभा विघटन दुवै

असंवैधानिक रहेको जिक्ति गर्दै प्रतिनिधिसभा पुनःस्थापना गर्नुपर्ने माग गर्नुभयो । उक्त विवादमा बहस जारी छ । रासस

प्रधानमन्त्रीको आह्वानमा त्रिपक्षीय छलफल सुरु

काठमाण्डु । प्रधानमन्त्री सुशीला कार्कीको आह्वानमा सरकार, राजनीतिक दल र जेनजी समूहको त्रिपक्षीय छलफल सुरु भएको छ ।

प्रधानमन्त्री निवास बालुवाटारमा जारी छलफलमा राजनीतिक दलबाट १६ र जेनजी समूहबाट १४ जनाको सहभागिता रहेको छ । निर्वाचनको वातावरण बनाउन पहिलो पटक हुन लागेको यस प्रकारको महत्त्वपूर्ण छलफलमा सरकार तर्फबाट प्रधानमन्त्री कार्की, गृहमन्त्री ओमप्रकाश अर्याल, सञ्चार तथा सूचना प्रविधिमन्त्री जगदीश खरेल, कानून, न्याय तथा संसदीय मामिलामन्त्री अनिलकुमार सिन्हा र शिक्षामन्त्री महावीर पुन हुनुहुन्छ । जेनजी समूहबाट 'हाउ टु देश विकास' र 'जेनजी

मुभमेन्ट एलाइन्स'का तर्फबाट १३ जना सहभागी हुनुहुन्छ । छलफलमा आगामी फागुन २१ गतेका लागि निर्धारित निर्वाचनको समग्र वातावरण निर्माण, राजनीतिक समझदारी जुटाउने लगायतका विषय कार्यसूची रहेको छ ।

राजनीतिक दलका तर्फबाट नेपाली कांग्रेसका प्रवक्ता प्रकाशरण महत, नेकपा (एमाले) का तर्फबाट केन्द्रीय सदस्य महेश बर्तौला, युवा सङ्घका अध्यक्ष शक्तिज थपे, नेकपा (माओवादी केन्द्र) बाट नेताहरू नारायणकाजी श्रेष्ठ, वर्षामान पुन र माधव सापकोटा सहभागी हुनुहुन्छ । यस्तै राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टीबाट उपभारणी डा स्वर्णिम वाग्ले र केन्द्रीय सदस्य निशा डाँगी, नेकपा (एकीकृत समाजवादी)बाट प्रकाश ज्वाला र राजेन्द्र पाण्डे र राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टीबाट महामन्त्री राजेन्द्र गुरुङ

र प्रवक्ता मोहन श्रेष्ठ सहभागी हुनुहुन्छ ।

जेनजीका तर्फबाट १३ जना प्रतिनिधि मोनिता निरौला, रक्षा बम, पुरुषोत्तम यादव, सामना लावती, खेमराज साउद, उपअर्जुन चाम्लिङ, भोजविक्रम थापा, मिराज दुम्ना, विवेक दाहाल, जेम्स कार्की, रेहनराज डञ्जेल, अमित खनाल र राजन रामामगर रहनुभएको छ ।

निर्वाचन सफल बनाउन सरकारले चरणबद्ध वार्ता र छलफल गर्दै आएको छ । यसअघि कात्तिक ४ प्रधानमन्त्री कार्कीको आह्वानमा सरकार र राजनीतिक दलबीच छलफल भएको थियो । राष्ट्रपति रामचन्द्र पौडेलको उपस्थितिमा प्रधानमन्त्री कार्की र जेनजी समूहबीच छलफल भइसकेको छ । रासस

राष्ट्रियसभा सदस्यको निर्वाचन माघ ११ गते हुने

काठमाण्डु । सरकारले राष्ट्रियसभा सदस्यको रिक्त पदपूर्तिका लागि आगामी माघ ११ गते आइतबारका दिन निर्वाचनको मिति तोक्ने निर्णय गरेको छ ।

बुधवार बसेको मन्त्रपरिषद्को बैठकले राष्ट्रियसभाको निर्वाचन माघमा गर्ने निर्णयसहित पाँच निर्णय गरेको नेपाल सरकारका प्रवक्ता एवं सञ्चार तथा सूचना प्रविधिमन्त्री जगदीश खरेलले जानकारी दिनुभयो । बैठकले

सचिवालयको दरबन्दी घटाउने निर्णय गरेको उहाँले बताउनुभयो ।

यसैगरी छापाखाना र प्रकाशनसम्बन्धी दोस्रो संशोधन नियमावली, २०८२ स्वीकृत गर्ने निर्णय भएको जानकारी दिँदै सञ्चारमन्त्री खरेलले अब अनलाइनको दर्ता र नवीकरणसम्बन्धी व्यवस्था राजपत्रमा प्रकाशित भएपछि लागू हुने स्पष्ट गर्नुभयो । कतारको दोहामा आयोजना हुने 'सेकेन्ड वर्ल्ड समिट फर सोसियल डेभलपमेन्ट' विषयक कार्यक्रममा

नेपाल र मौरिससबीच भएको दोहोरो कर मुक्ति सम्झौता अन्त्य गर्ने, सङ्घीय संसद्का पदाधिकारी तथा सदस्यहरूको पारिश्रमिक र सुविधासम्बन्धी ऐन, २०७३ को अनुसूची २ हेरफेर गर्ने र स्वकीय

सहभागी हुनेक्रममा राष्ट्रपति रामचन्द्र पौडेलको नेतृत्वमा यही कात्तिक १७ देखि २० गतेसम्म हुने औपचारिक भ्रमणलाई स्वीकृत गरको पनि प्रवक्ता खरेलले जानकारी दिनुभयो । रासस

'देशमा उत्पन्न संवैधानिक सङ्कटको समाधान गर्न वामशक्तिबीच धुवीकरण आवश्यक छ'

काठमाण्डु । नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत समाजवादी)का अध्यक्ष माधवकुमार नेपालले मुलुकमा वामपन्थी शक्तिबीच धुवीकरणको आवश्यकता रहेको बताउनुभएको छ । पार्टीको केन्द्रीय कमिटी बैठकलाई सम्बोधन गर्दै उहाँले अहिले देशमा उत्पन्न संवैधानिक सङ्कटको समाधानका लागि वामपन्थी शक्तिबीच धुवीकरण आवश्यक रहेकामा जोड दिनुभयो ।

कम्युनिष्ट पार्टीमा विकृति र विसङ्गति फैलिएकाले नेताहरूको सम्पत्ति छानाबिन गर्नुपर्नेमा जोड दिँदै उहाँले सिद्धान्तमा निष्ठावान तथा जनताप्रति समर्पित वामसङ्घबीच एकता, सहकार्य र समन्वय अपरिहार्य रहेको विचार व्यक्त गर्नुभयो । अध्यक्ष नेपालले मुलुकमा देखिएको वर्तमान समस्या र अन्त्योलता समाधान गर्न चुनावको विकल्प नरहेको बताउँदै सरकारले सबै दललाई विश्वासमा लिएर निर्वाचन

पार्टीको वैचारिक दृष्टिकोण तथा सैद्धान्तिक विषयको निर्णय, पुनर्गठनको कार्ययोजनासहित अहिलेको नेतृत्व हस्तान्तरण तथा पुस्तान्तरणको विषयमा पनि निर्णय गरिने पार्टीका पोलिटिब्युरो सदस्य ताजमोहम्मद मियाँले जानकारी दिनुभयो । उहाँका अनुसार बैठकमा जेनजी प्रदर्शनले उठाएका भ्रष्टाचार, आर्थिक अनियमितता र सामाजिक असमानताविरुद्ध विभिन्न अभियान सञ्चालनसम्बन्धी विषय तथा आवश्यक कार्यक्रम अनुमोदन गरिने छ ।

पार्टी विभाजनको औचित्य पुष्टि भएको छ : अध्यक्ष नेपाल

नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत समाजवादी)को केन्द्रीय कमिटीको तेस्रो बैठक बुधवारदेखि सुरु भएको छ । बैठकको आरम्भ गर्दै पार्टी अध्यक्ष माधवकुमार नेपालले मेचीदेखि महाकालीसम्मका जनतासँग गरिएको भेटघाट

गराउनुपर्नेमा जोड दिनुभयो । राष्ट्रिय राजनीतिमा कम्युनिष्ट पार्टीप्रति जनताको भरोसा र विश्वास रहेको बताउँदै अध्यक्ष नेपालले मुलुकको राजनीतिलाई जनताको पक्षमा ल्याउन कम्युनिष्ट शक्ति संवेदनशील हुनुपर्ने उल्लेख गर्नुभयो । पूर्वप्रधानमन्त्रीसमेत रहनुभएका नेपालले जेनजी प्रदर्शनको भावनालाई समेट्नेगरी पार्टीले पार्टी कमिटीमा २० प्रतिशत युवा सुनिश्चित गर्ने जनाउँदै सुशासन, रोजगारी, जनतालाई सहज रूपमा सेवा प्रवाहलगायत विषयलाई सबैले प्राथमिकता राख्नुपर्ने बताउनुभयो ।

बुधवारदेखि कात्तिक १४ गतेसम्म काठमाडौंमा बस्ने बैठकमा वामपन्थी शक्तिबीच एकता तथा सहकार्य गर्ने विषयमा नेताहरूबीच देखिएको मतभिन्नता र आन्तरिक विवादको समाधान केन्द्रीय कमिटी बैठकबाट गरिनेछ ।

र छलफलका क्रममा प्राप्त समस्या र गुनासा सम्बोधन नगरीदिँदा मुलुकमा जेनजी समूहको आन्दोलन र नयाँ परिस्थिति उत्पन्न भएको बताउनुभयो । उहाँले नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एमाले)बाट आफूहरू अलग भएपछि चार वर्षको अविधान भएका कामले पार्टी विभाजनको औचित्य पुष्टि भएको जिक्ति गर्नुभयो ।

सो पार्टीका सम्मानित नेता भल्लनाथ खनालले विभाजनको औचित्य पुष्टि नहुँदै कुनै अर्को दलसँग एकतामा जाने प्रस्ताव आएको विषयमा गम्भीर छलफल हुनुपर्ने धारणा व्यक्त गर्नुभयो । पार्टी महासचिव धनराम भुसालले विभिन्न पार्टीसँग भएका वार्ता र एकता कार्ययोजनाको प्रतिवेदन बैठकमा पेश हुने जानकारी दिनुभयो । बैठकमा जेनजी आन्दोलन, नयाँ सरकार गठनपछिको अवस्थाको समीक्षा र पार्टी एकतालगायत विषयमा छलफल हुने जनाइएको छ । रासस

अनलाइन टिभीलाई नयाँ मूलधारको मिडियाका रूपमा स्थापित गर्नुपर्छ : सञ्चारमन्त्री खरेल

काठमाण्डु । सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालयले अनलाइन टेलिभिजनलाई व्यवस्थित र प्रभावकारी बनाउने उद्देश्यले बुधवार मन्त्रालयमा ती सञ्चारमाध्यममा कार्यरत पत्रकारहरूसँग अन्तरक्रिया गरेको छ । मन्त्रालयले पहिलो पटक अनलाइन टिभीका प्रतिनिधिहरूसँग छलफल गरी राय सुझाव लिएको हो । ती सञ्चारमाध्यममा कार्यरत पत्रकारहरूले चौथो पुस्ताको पत्रकारितालाई सुदृढ र सशक्त बनाउनुपर्ने, पेसागत व्यावसायिकता, विश्वसनियता, गुणस्तर र जिम्मेवार बनाउनुपर्नेमा जोड दिनुभएको छ । छलफलका क्रममा उहाँहरूले अनलाइन टिभीलाई मूलधारको मिडियाका रूपमा मान्यता दिई राज्यकोतर्फबाट लोककल्याणकारी विज्ञापनलगायत अन्य सुहुलियतका लागि पहल गरिदिन मन्त्रालयलाई आग्रह गर्नुभयो ।

सञ्चारमन्त्री खरेलले अनलाइन टिभीलाई नयाँ मूलधारको मिडियाको रूपमा स्थापित गर्न पहल गरिने विश्वास व्यक्त गर्नुभयो । उहाँले अनलाइन टिभीको भूमिका अबको सूचनाको मुख्य माध्यमका रूपमा विस्तार भइरहेको भन्दै सरकारले अनलाइन सञ्चारमाध्यमलाई जिम्मेवार, व्यवस्थित र सशक्त बनाइने विश्वास व्यक्त गर्नुभयो ।

सञ्चारमन्त्री खरेलले अनलाइन सञ्चारमाध्यमको दर्ता र नवीकरण

प्रक्रिया सूचना विभागमार्फत नै हुनेगरी व्यवस्था मिलाइएको जानकारी दिनुभयो । मन्त्रपरिषद् बैठकबाट अनलाइन दर्ता र नवीकरणसम्बन्धी नियमावली पारित भई केही दिनमै राजपत्रमा प्रकाशित हुने जानकारी दिनुभयो ।

सञ्चारमन्त्री खरेलले सरकार नागरिक पत्रकारिता कसरी प्रभावकारी बनाउन सकिन्छ भन्नेमा संवेदनशील भएको र नयाँ मूलधारका माध्यमहरूले सरकारले प्राथमिकतामा राखेको फागुन २१ को निर्वाचनको पक्षमा सूचना सम्प्रेषण गरेर

सहयोग गर्न आग्रह गर्नुभयो ।

सामाजिक सञ्चाल कहिल्यै बन्द हुदैन

सरकारका प्रवक्तासमेत रहनुभएका सञ्चारमन्त्री खरेलले सामाजिक सञ्चाल कहिल्यै पनि बन्द नहुने र बन्द नगरिने विश्वास व्यक्त गर्नुभएको छ । उहाँले नयाँ मूलधारको मिडिया वा कुनै पनि सञ्चारमाध्यम बन्द हुन नहुने स्पष्ट पार्नुभयो । सञ्चारमन्त्री खरेलले भन्नुभयो, "म सञ्चारमन्त्रीको हैसियतले स्पष्ट पार्न चाहन्छु, सामाजिक सञ्चाल

र नयाँ मूलधारको मिडिया कहिल्यै पनि बन्द हुनुहुँदैन र बन्द गरिदने छैन । कुनै पनि प्रकारका मिडिया बन्द गरिनु हुँदैन र त्यस्तो हुनेछैन ।"

मन्त्री खरेलले सामाजिक सञ्चाल व्यवस्थित र जिम्मेवार बनाउनुपर्छ र सबै जिम्मेवार बन्नुपर्छ भन्ने सरकारको धारणा रहेको स्पष्ट पार्नुभयो । उहाँले नयाँ मूलधारका मिडियाका प्रतिनिधिलाई तालिमका लागि मन्त्रालयले पहल गर्ने विश्वास व्यक्त गर्नुभयो ।

अन्तरक्रियामा अनलाइन टिभी

सङ्घका अध्यक्ष जीवन भण्डारीले अनलाइन टिभीहरूलाई पनि सरकारले लोक-कल्याणकारी विज्ञापन दिनुपर्नेमा जोड दिनुभयो । उहाँले अनलाइन टिभीलाई व्यवस्थित गर्न सूचीकरण, पत्रकार प्रशिक्षण, डिजिटल साक्षरता अभियान तथा सामाजिक सुरक्षाका लागि पहल गरिदिन आग्रह गर्नुभयो ।

त्यस्तै लोकसञ्चारकर्मी सङ्घका अध्यक्ष चन्द्रमणि गौतमले लोकसञ्चारकर्मीहरूले सम्पूर्ण लोकका लागि पत्रकारिता गर्दै आएको र मुलुकको धार्मिक, सांस्कृतिक पर्यटनका लागि कलम चलाउँदै आएको जानकारी दिनुभयो । उहाँले डिजिटल सञ्चारको नियमन र प्रवर्द्धनमा प्रभावकारी काम गरिनुपर्नेमा जोड दिनुभयो । डिजिटल मिडिया अलाइन्सका उपाध्यक्ष मोनिता सिंहले अनलाइन मिडियालाई मूलधारका मिडियासहर सहूलियत र व्यवस्थित गर्न जरुरी भएको बताउनुभयो ।

अन्तरक्रियामा पत्रकारहरूले अनलाइन टिभीलाई प्राथमिकता दिएर सरोकारका विषयमा छलफल र सुझाव लिएकोमा सञ्चारमन्त्रीलाई धन्यवाद दिएका छन् । कार्यक्रममा अनलाइन टिभी पत्रकार सङ्घ र राष्ट्रिय लोकसञ्चारकर्मी सङ्घलगायत विभिन्न अनलाइन टिभीमा आवद्ध पत्रकारहरूको सहभागिता थियो । रासस

स्वास्थ्य क्षेत्रमा देखिएका समस्या समाधान गर्न टोली परिचालन गरिने

काठमाण्डु । स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयले पहिलो पटक स्वास्थ्य क्षेत्रमा देखिएका समस्या समाधान गर्नका लागि सातवटा प्रदेशमा टोली परिचालन गर्ने निर्णय गरेको छ । मन्त्रालयका प्रवक्ता डा प्रकाश बुढाथोकीले स्वास्थ्य क्षेत्रमा देखिएका समस्या समाधानका लागि

गरी समाधानका गर्नका विकल्प पहिल्याउन उक्त टोली खटाइने छ । उक्त टोलीले समस्या समाधानका लागि सङ्घीय, प्रादेशिक एवं स्थानीय तहका सम्बन्धित निकायको समन्वयमा छलफल तथा सहजीकरण गर्नेछ । यस्तै मन्त्रालयले मातृत्वका विभाग, केन्द्र र महाशाखालाई परिचालित संवेदनशील जनचाहना बमोजिम स्वास्थ्य क्षेत्रको क्षेत्रगत सुधार गर्न सम्बन्धित कार्यक्रमको कार्ययोजना पनि प्रस्तुत गर्न भनिएको मन्त्रालयका प्रवक्ता डा बुढाथोकीले उल्लेख गर्नुभयो ।

ती निकायलाई अत्यकालीन/तत्कालीन (३० दिनभित्र सम्पन्न हुनसक्ने), मध्यकालीन (६० दिनभित्र सुरुवात हुने) र दीर्घकालीन (सुदूर भविष्यमा प्रभाव पार्ने) सूची पठाउन निर्देशन दिइएको उहाँले जानकारी दिनुभयो । रासस

राष्ट्रपति पौडेल दोहा जानुहुँदै

काठमाण्डु । राष्ट्रपति रामचन्द्र पौडेल कतारको राजधानी दोहामा यही कात्तिक १८ देखि २० सम्म आयोजना हुने 'सामाजिक विकासका लागि दोस्रो विश्व शिखर सम्मेलन'मा सहभागी हुनुहुने भएको छ । कतारका अमीर शेख तमिम बिन हमद अल थानीको निमन्त्रणा १२ सदस्यीय नेपाली प्रतिनिधिमण्डलको नेतृत्व गर्दै उहाँ सम्मेलनमा सहभागी हुन लाग्नुभएको हो । सो औपचारिक भ्रमणका लागि उहाँ यही कात्तिक १७ गते त्यसतर्फ प्रस्थान गर्नुहुने परराष्ट्र मन्त्रालयले जनाएको छ । संयुक्त राष्ट्रसङ्घको महासभाको निर्णयअनुसार हुन लागेको उक्त सम्मेलन सदस्य राष्ट्रका लागि धेरै महत्त्वपूर्ण हुने विश्वास लिइएको छ । तीस वर्षपछि हुन लागेको सो सम्मेलनको महत्त्व र गरिमा अनुरूप नेपालबाट राष्ट्रपतिको सहभागिता हुन लागेको हो । सम्मेलनको क्रममा राष्ट्रपति

पौडेल र कतारका अमीरबीच भेटवार्ता हुनेछ । यसअघि उक्त सम्मेलन १९९५ मा डेनमार्कको कोपनहेगनमा भएको थियो । यसपटक सम्मेलन कतारले आयोजना गरेको हो । सम्मेलनमा वर्तमान विश्वले सामना गर्नुभएको विकासको असमानता, जनसंख्यामा आएको असन्तुलन र प्रविधिको कारण समाजमा परेको प्रभावलगायत विषयमा विभिन्न कोषबाट गहन छलफल हुनेछ । सम्मेलनले सामाजिक विकासका लागि सहकार्य र सहयोगका विषयमा साक्षात् प्रतिबद्धता जाहेर गर्ने तयारी गरेको छ । संयुक्त राष्ट्रसङ्घको १९५५ मा सदस्य भएपछि नेपाल शान्ति र स्थायित्वका लागि सधैं सक्रिय र प्रतिबद्ध सदस्य रहिआएको छ । राष्ट्रसङ्घको आर्थिक तथा सामाजिक परिषद् नेपालको प्रतिनिधित्व रहेको छ । विश्व शान्तिका लागि धेरै शान्ति दैनिक पठाउने राष्ट्रको सूचीमा नेपाल हाल पहिलो नम्बरमा छ । कतारको औपचारिक भ्रमण पूरागरी राष्ट्रपति पौडेल कात्तिक २० गते स्वदेश फर्कनु हुने । रासस

ट्रम्पको अपेक्षा : सीसँग 'उत्कृष्ट बैठक', व्यापार युद्ध अन्त्यतर्फ आशा

एएफपी

म्योन्जु। अमेरिकी राष्ट्रपति डोनाल्ड ट्रम्पले बुधबार चिनियाँ राष्ट्रपति सी जिनपिङसँग हुने आसन भेटले अमेरिका-चीनबीचको लामो समयदेखि जारी व्यापार युद्धका धेरै समस्याहरू समाधान गर्ने अपेक्षा व्यक्त गर्नुभएको छ।

उहाँले भन्नुभयो, "म चीनका राष्ट्रपति सीसँग उत्कृष्ट बैठक गर्ने अपेक्षा राख्छु र धेरै समस्याहरू समाधान हुन गइरहेका छन्।" उहाँले यस वार्ताबाट अमेरिकाले फेन्टानिल सम्बन्धी कारणले चीनमाथि लगाएको केही शुल्क घटाउन सक्ने सङ्केत समेत दिनुभयो। एयर फोर्स वनामा सञ्चारकर्मीहरूसँग कुरा गर्दै ट्रम्पले भन्नुभयो, "हामी चिनो बैठकका लागि होइन, हाम्रो देश र विश्वका लागि ठोस परिणाम निकाल्नका लागि गइरहेका छौं।"

ट्रम्पले चीनसँगको वार्तामा ताइवानको संवेदनशील विषय उठ्ने कि नउठ्ने भन्ने विषयमा अझै निश्चित निर्णय नगरेको बताउनुभयो। उहाँको यो भेट एसिया भ्रमणको तेस्रो चरणमा पर्दछ। यसअघि उहाँ मलेसियामा क्षेत्रीय शिखर सम्मेलनमा सहभागी हुनुभएको थियो र जापानमा नयाँ प्रधानमन्त्री साने ताकाइचीसँग भेट गर्नुभएको थियो। प्रधानमन्त्री ताकाइचीले द्विपक्षीय सम्बन्धलाई 'स्वर्ण युग' को सुरुआतका रूपमा व्याख्या गर्दै ट्रम्पलाई नोबेल शान्ति पुरस्कारका लागि मनोनयन गर्ने घोषणा गर्नुभएको थियो। साथै, उहाँले दिवङ्गत पूर्व प्रधानमन्त्री सिन्जो अबेको स्मृतिस्वरूप गल्फ क्लब उपहार दिने प्रतिज्ञा गर्नुभएको थियो।

दक्षिण कोरियाको बुसानमा अवतरण गर्नासाथ ट्रम्पलाई २१ तोपको सलामी र सैन्य ब्यान्डले 'वाइएमएसिए' धुनसहित स्वागत गरिएको थियो। दक्षिण कोरियाका राष्ट्रपति ली जे म्युङले उहाँलाई देशको सर्वोच्च योग्यता र सिल्ला युगको सुनौलो मुकुटको प्रतिकृति अर्पण गर्नुभयो। यिसेबीच, उत्तर कोरियाले प्योङयाङका 'शत्रुहरू' विरुद्ध शक्ति प्रदर्शनस्वरूप परिचमी तटबाट कृज मिसाइल परीक्षण गरेको घोषणा गरेको छ। ट्रम्पले त्यसबारे प्रतिक्रिया दिँदै भन्नुभयो, "कुनै समय हामी उत्तर कोरियासँग पुनः संवादमा संलग्न हुनेछौं, उनीहरू पनि चाहन्छन् र म पनि चाहन्छु।"

ट्रम्प र सीबीचको ऐतिहासिक भेट म्योन्जुमा हुने एसिया-प्रशान्त आर्थिक सहयोग (एपेक) शिखर सम्मेलनको साइडलाइनमा तय गरिएको छ। यो छ वर्षपछि हुने पहिलो प्रत्यक्ष संवाद हो। विश्लेषकहरूका अनुसार यो वार्ताले व्यापार युद्ध अन्त्यतर्फ निर्णायक मोड ल्याउन सक्छ। अन्तर्राष्ट्रिय सङ्घटनहरूका विश्लेषक विलियम याङका अनुसार संयुक्त राज्य अमेरिका तुरुन्तै कुनै व्यापार सम्झौता गरेर ट्रम्पलाई विजयको रूपमा देखाउन चाहन्छ, तर चीन दीर्घकालीन स्थायित्व र आपसी विश्वास निर्माणमा केन्द्रित छ।

ट्रम्पले दक्षिण कोरियाका राष्ट्रपति

लीसँग पनि शिखर वार्ता गर्ने तय छ। जुलाईमा वासिङ्टनमा भएको भेटपछि यो उहाँहरूको दोस्रो प्रत्यक्ष संवाद हुनेछ। त्यस क्रममा सियोलले तीन खर्ब ५० अर्ब अमेरिकी डलरको लगानी गर्ने प्रतिबद्धताको साटोमा अमेरिकाले दक्षिण कोरियाली आयातमा १५ प्रतिशत कर घटाउने सहमति भएको थियो। यद्यपि अटो उद्योगका शुल्कहरू अझै यथावत छन् र लगानी संरचनामा मतभेद कायम छ।

अमेरिकी अर्थमन्त्री स्केट बेसेन्टले उक्त सम्झौतालाई 'जटिल' बताउँदै अझै धेरै विवरण तय गर्न बाँकी रहेको बताउनुभएको छ तर ट्रम्पले वार्तामा कुनै समस्या नभएको दाबी गर्नुभएको छ।

यिसेबीच म्योन्जुमा ट्रम्पको आगमनसँगै

बुधबार संविधानमा तोकिएको सीमा स्वीकार गर्दै आफूलाई तेस्रो कार्यकालका लागि चुनाव लड्ने अनुमति नभएको स्पष्ट रूपमा बताउनुभएको छ। संविधानअनुसार अमेरिकी राष्ट्रपतिलाई अधिकतम दुई कार्यकालसम्म मात्र शासन गर्न सकिने प्रावधान छ। यही सीमालाई स्वीकार गर्दै ट्रम्पले भन्नुभयो, "मसँग इतिहासकै सबैभन्दा उच्च जनमत छ, तर मैले पढेको आधारमा मलाई तेस्रो पटक चुनाव लड्न अनुमति छैन। यो साँच्चै निकै नराम्रो कुरा हो।"

७९ वर्षीय राष्ट्रपति ट्रम्प र उहाँका समर्थकबीच सन् २०२८ को चुनावमा पुनः उम्मेदवारीबारे चर्चाले अमेरिकामा लामो समयदेखि ध्यान आकर्षित गरिरहेको

“संविधान स्पष्ट छ-राष्ट्रपतिले दुई कार्यकालभन्दा बढी शासन गर्न सक्दैन। संविधान संशोधन गर्न प्रयास गरेर पनि त्यो प्रक्रिया निकै लामो हुन्छ, यसका लागि कांग्रेसको दुई तिहाइ र राज्यहरूको तीन चौथाइ अनुमोदन आवश्यक पर्छ, जुन अहिले असम्भवजस्तै देखिन्छ।”

कार्यकर्ताहरूले विरोध प्रदर्शन गर्दै उहाँका 'सिकारी लगानी मागहरू' को निन्दा गरेका छन्। सन् २०१९ मा डिमिलिट्राइज्ड जोन (डिएमजेड) मा उत्तर कोरियाली नेता किम जोङ उनसँग भएको ऐतिहासिक भेटपछि सम्भावित पुनः वार्ताबारे पनि चर्चा चलिरहेको छ। कोरिया इन्स्टिच्युट फर नेसनल युनिफिकेसनका विश्लेषक होङ मिनका अनुसार उत्तर कोरियाले रुसको ठोस समर्थन पाएकाले उ अहिले पहिलेभन्दा कम पृथक छ।

संविधानले अनुमति दिदैन, यो निकै दुर्भाग्यपूर्ण
अमेरिकी राष्ट्रपति डोनाल्ड ट्रम्पले

उहाँका विरोधीहरूले यसलाई चिन्ताको रूपमा लिँदा समर्थकहरूले भने जयजयकार गर्दै उहाँलाई निरन्तर शासनको आग्रह गर्दै आएका छन्। सन् २०१७ देखि सन् २०२१ सम्म पहिलो कार्यकाल पूरा गर्नुभएका ट्रम्पले हाले जनवरीमा दोस्रो कार्यकाल सुरु गर्नुभएको हो। संविधानिक प्रतिबन्ध हुँदाहुँदै पनि उहाँका केही कट्टर समर्थकहरूले उहाँलाई हालको कार्यकालपछि पनि शासनमा राख्न आग्रह गर्दै आएका छन्।

पूर्व रियालिटी टेलिभिजन स्टार ट्रम्पले केही समयअघि ओभल अफिसको डेस्कमा 'ट्रम्प २०२८' लेखिएको रातो टोपी प्रदर्शन गर्नुभएको थियो, जसले पुनः

सिरहामा प्रथम धनगढीमाई टि-२० क्रिकेट प्रतियोगिता सुरु

सिरहा। खेलकुदको विकास र युवा प्रतिभाको पहिचान गर्ने उद्देश्यका साथ सिरहाको धनगढीमाईमा बुधबारदेखि 'प्रथम धनगढीमाई टि-२० क्रिकेट प्रतियोगिता' सुरु भएको छ।

वीर युवा क्रिकेट क्लबको आयोजनामा सुरु भएको उक्त प्रतियोगितामा नगरभित्रका १० वटा टोलीले प्रतिस्पर्धा गर्नेछन्। आयोजक क्लबका अध्यक्ष वीरन्द्रकुमार यादवले मधेस क्रिकेटका लागि उर्कभूमि भएको उल्लेख गर्दै प्रतियोगिताले लुकेर रहेका खेलाडीको प्रतिभा उजागर गर्न सहयोग पुग्ने विश्वास व्यक्त गर्नुभयो। उहाँले भन्नुभयो, "यहाँ क्षमता भएर पनि ओभरलुकामा परेका खेलाडीहरूलाई यो मञ्चले आफ्नो खेल प्रदर्शन गर्ने अवसर प्रदान गर्नेछ।"

खेलकुद क्षेत्रको विकास र युवाहरूको क्षमता पहिचान गर्न तथा उनीहरूलाई सही बाटोमा

डोहो-याउन यो कार्यले महत्वपूर्ण सहयोग पुग्ने नगरप्रमुख शिवशङ्कर महता बताउनुभयो। उहाँले स्थानीयस्तरमायस्ता प्रतियोगिताहरूको आयोजना हुनु सकारात्मक कार्य भएको बताउँदै आयोजकको प्रशंसा गर्नुभयो।

प्रतियोगितामा प्रथम, द्वितीय र तृतीय स्थान हासिल गर्ने समूहलाई क्रमशः शिल्ड, मेडल,

प्रमाणपत्रसहित नगद पुरस्कार प्रदान गरिने क्लबले जनाएको छ। खेल धनगढीमाई-५ स्थित गोठचोक मैदानमा सञ्चालन हुनेछ। यस प्रतियोगिताले स्थानीय खेलाडीहरूलाई राष्ट्रियस्तरको क्रिकेटका लागि तयार गर्न र नगरमा खेल संस्कृतिको विकासमा टेवा पुऱ्याउने विश्वास आयोजकले व्यक्त गरेका छन्। रासस

दोस्रो पथरी शनिश्चरे गोल्डकपको तयारी पूरा

पथरी। दोस्रो इन्ट्रा पथरी शनिश्चरे गोल्डकपको सम्पूर्ण तयारी पूरा भएको छ। यही कार्तिक १५ देखि २२ गतेसम्म सञ्चालन हुन लागेको खेलाका 'ए' डिभिजनसहितका आठ समूहको सहभागिता रहनेछ। आयोजक इन्ट्रा पथरी-११ फुटबल क्लबले यहाँ पत्रकार सम्मेलनमार्फत टाईमिङ तथा टूर्नामेन्टको प्रारम्भिक गर्दै खेलको सम्पूर्ण तयारी पूरा भएको जानकारी दिएको हो।

प्रतियोगितामा सङ्घटा र न्यूरोड टिम (एनआरटी)सहित मिडफिल्डर, सिराहाको सलहेस युवा क्लब, भापा-११ फुटबल क्लब, पाँचथर फुटबल क्लब, भारतको सिलीगुडी कब्जन्जङ्गा

दिनुभयो। उहाँका अनुसार पुरस्कार राशि गत वर्षको तुलनामा वृद्धि गरिएको हो। प्रथम गोल्डकपको विजेताले रु तीन लाख र उपविजेताले रु दुई लाख प्राप्त गरेका थिए। आयोजक क्लबले स्थानीय खेलाडीको संरक्षण गर्दै देशलाई राष्ट्रिय खेलाडी उत्पादनमा सहयोग गर्ने उद्देश्यका साथ यस २०८१ देखि गोल्डकप आयोजना गर्न थालेको हो।

फुटबलको उर्वरभूमि मानिएको मोरङको पथरी शनिश्चरेबाट उत्पादन भएका खेलाडीले राष्ट्रिय टोली, महिला राष्ट्रिय टिम र ए डिभिजन क्लबमा वर्चस्व राख्दै आएका छन्। रासस

शेख हसिनाको चेतावनी : 'अवामी लिग बिना निर्वाचनले बङ्गलादेशमा विभाजनको बीज रोप्नेछ'

एएफपी

नयाँदिल्ली। बङ्गलादेशकी फरार पूर्व प्रधानमन्त्री शेख हसिनाले आफ्नो पार्टी अवामी लिगबिना हुने आगामी निर्वाचनले देशमा नयाँ विभाजनको 'बीज रोप्ने' चेतावनी दिनुभएको छ।

उहाँले एएफपीलाई पठाउनुभएको लिखित प्रतिक्रियामा, आफ्नो पतनपछि पहिलो पटक सार्वजनिक रूपमा बोल्दै मानवता विरुद्धको अपराधको मुद्दालाई 'न्यायशास्त्रको मजाक' र 'पूर्वनिर्धारित फैसला' भन्दै कडा आलोचना गर्नुभयो।

सन् २०२४ अगस्टमा विद्यार्थी नेतृत्वको विद्रोहपछि उहाँको १५ वर्ष लामो शासन अन्त्य भएको थियो। भौडले सरकारी निवासमा आक्रमण गरेपछि उहाँ हेलिकप्टरमार्फत देशबाट भाग्नुभएको थियो। संयुक्त राष्ट्रसङ्घका अनुसार आन्दोलनमा दमनका क्रममा करिब एक हजार ४०० जनाको मृत्यु भएको थियो। यो अहिले उहाँमाथि चरित्ररेको मुद्दाको केन्द्र विषय बनेको छ।

७८ वर्षीया हसिनाले अहिले भारतमा शरण लिइरहनुभएको छ। उहाँले आफूविरुद्धको आरोपलाई राजनीतिक प्रतिशोधको परिणाम बताउँदै भन्नुभयो, "ममाथि लगाइएका सबै आरोपहरू पूर्ण

रूपमा अस्वीकार्य र प्रमाणरहित छन्। यो अनिर्वाचित प्रशासनले तयार पारेको राजनीतिक षड्यन्त्र हो।" उहाँले भन्नुभयो, "अवामी लिगको सहभागिताबिना हुने निर्वाचन विश्वसनीय हुन सक्दैन। यस्ता कदमले देशमा भविष्यको विभाजन र अस्थिरताको बीज रोप्नेछ।" नोबेल पुरस्कार विजेता मुहम्मद युनुसको नेतृत्वमा बनेको अन्तारिम सरकारले मे महिनामा अवामी लिगमाथि आतङ्कवाद विरोधी ऐन अन्तर्गत प्रतिबन्ध लगाएको थियो। यसलाई ह्युमन राइट्स वाचले 'कठोर र अलोकतामित्रिक' भन्दै निन्दा गरेको थियो। हसिनाले स्वतन्त्र र निष्पक्ष निर्वाचनका लागि सबै दलहरूको प्रत्यक्ष सहभागिता आवश्यक रहेको बताउँदै भन्नुभयो,

हतियार प्रयोग गर्न' आदेश दिएको उल्लेख छ। तर उहाँले ती रेकर्डिङलाई 'सन्दर्भबाट बाहिर निकालिएको' बताउनुभयो। उहाँले हाले आफ्ना समर्थकमाथि भइरहेको दमनलाई पनि औँलाउँदै भन्नुभयो, "अपरेसन डेभिल हट नामक कारबाहीमा हजारौं अवामी लिग कार्यकर्ता पक्राउ परेका छन्, यो पूर्ण रूपमा राजनीतिक सफाया हो।" यिसेबीच, उहाँले आफ्नै शासनकालमा बेपत्ता भएका नागरिकहरूको विषयमा कुनै प्रतिक्रिया जनाउनुभएको छैन। अन्तर्राष्ट्रिय फौजदारी अदालत (आईसिसी) मा अवामी लिगका वकिलहरूले हाले 'प्रतिशोधार्थक हिंसा' का घटनाहरूको अनुसन्धानको माग गरेका छन्।

नोभेम्बर १३ मा फैसला हुने यो मुद्दामा दोषी ठहरिएर मृत्युदण्ड हुन सक्ने बताइएको छ। त्यसबारे हसिनाले भन्नुभयो, "दुःखको कुरा, फैसला पहिले नै तय भइसकेको छ, त्यसैले जब त्यो आउँछ, म आश्चर्यचकित हुनेछैन।" भविष्यमा राजनीतिमा दिनुभयो, "मेरो प्राथमिकता बङ्गलादेशको स्थिरता र जनताको कल्याण हो, व्यक्तिगत सत्ता होइन।"

पाकिस्तानको दाबी : अफगानिस्तानसँगको शान्ति वार्ता असफल, सीमा हिंसापछि तनाव चर्कियो

एएफपी

इस्लामाबाद। पाकिस्तान सरकारले अफगानिस्तानसँग भएको हालको शान्ति वार्ता असफल भएको घोषणा गरेको छ। पाकिस्तानको उक्त घोषणासँगै दुवै देशबीचको वर्षौं पुरानो तनाव पुनः तीव्र बनाएको छ। पछिल्ला हप्तामा भएका सीमा भङ्गपन र बम विस्फोटपछि स्थायी युद्धविरामको आशामा गम्भीर धक्का पुगेको बताइएको छ। अक्टोबर ९ मा काबुलमा भएको विस्फोटमा ७० जनाभन्दा बढीको मृत्यु र सयौं घाइते भएपछि तालिबानले पाकिस्तानमाथि दोषारोपण गरेको थियो। त्यसपश्चात् बढ्दो हिंसालाई नियन्त्रण गर्न दुवै पक्षले कतार र टर्कीको मध्यस्थतामा इस्तानबुलमा चारदिने वार्ता गरेका थिए। पाकिस्तानका सूचनामन्त्री अताउल्लाह तरारले एक्समा लेख्दै भन्नुभयो, "दुर्भाग्यवश, अफगान पक्षले कुनै ठोस आश्वासन दिएन। उनीहरूले मुख्य विषयबाट घ्यान हटाएर दोषारोपण र षड्यन्त्रको बाटो रोजे।" उहाँका अनुसार वार्ताले कुनै व्यावहारिक परिणाम ल्याउन सकेन।

तरारले पाकिस्तानले शान्तिपूर्ण समाधानका लागि गम्भीर पहल गरेको तर काबुलले पाकिस्तानविरुद्ध सक्रिय आतङ्ककारी समूहहरूलाई निरन्तर सहयोग गरेको आरोप लगाउनुभयो। उहाँले भन्नुभयो, "हामी आतङ्कवादको खतराबाट जमतालाई जोगाउन आवश्यक सबै उपाय जारी राख्नेछौं।" यिसेबीच रक्षामन्त्री ख्वाजा आसिफले पनि चेतावनी दिँदै भन्नुभयो, "यदि पाकिस्तानमा पुनः कुनै आत्मघाती हमला वा आतङ्कवादी आक्रमण भयो भने त्यसको परिणाम कडाइका साथ भोग्नुपर्नेछ।" अफगानिस्तानतर्फबाट तत्काल कुनै औपचारिक प्रतिक्रिया आएको छैन। तर अफगान गृह मन्त्रालयका प्रवक्ता अब्दुल मतीन कानीले स्थानीय मिडियालाई भन्नुभएको छ, "हाम्रो जवाफ

पाकिस्तानका लागि पाठ र अरूका लागि सन्देश हुनेछ।" दुई देशबीचको सम्बन्ध पछिल्ला वर्षहरूमा भन्नु तनावपूर्ण बनेको छ। पाकिस्तानले अफगान भूमिमा रहेका तहरीक-ए-तालिबान पाकिस्तान (टिटीपी) जस्ता समूहहरूलाई तालिबान सरकारले शरण र सहयोग दिएको आरोप लगाउँदै आएको छ। तालिबानले भने यी आरोपहरूलाई बारम्बार अस्वीकार गर्दै आएको छ। पाकिस्तानी सुरक्षा स्रोतका अनुसार वार्ताको प्रारम्भमा अफगान प्रतिनिधिमण्डलले टिटीपीविरुद्ध कारवाही गर्न सहमति जनाए पनि पछि आफ्नो धारणा परिवर्तन गर्‍यो। उक्त परिवर्तन काबुलको राजनीतिक निर्देशनपछि आएको दाबी गरिएको छ। अक्टोबर ९ को विस्फोट अफगान विदेशमन्त्री अमिर मुताकीको भारत भ्रमणकै बीचमा भएको थियो। त्यसपछि तालिबानले सीमा आक्रमण गरेको र पाकिस्तानले जवाफी कारवाही गरेको थियो। कतार र टर्कीको पहलमा दोहामा भएको वार्तापछि १९ अक्टोबरमा अस्थायी युद्धविराम घोषणा गरिएको थियो, तर त्यसअघि भएको ४८

घण्टे प्रारम्भिक युद्धविराम समेत स्थायी बन सकेको थिएन। दुई देशबीचको सीमा दुई हप्ताभन्दा बढी समयदेखि बन्द छ। पाकिस्तानले केवल निष्कासित अफगान नागरिकहरूलाई फर्किन अनुमति दिएको छ। अफगान सहर पिपन बोल्डकामा फलफूल बोकेका टुकहरू कुहिन थालेका छन्। चालक गुलले भन्नुभयो, "५०-६० टुकहरू रोकिने अवस्थामा छन्, स्याउ र अनार सडिइरहेका छन्। हामी सरकारसँग सीमा खोल्न आग्रह गर्छौं।" संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय मिसन (युएनएएमए) का अनुसार गत हप्तामा मात्र अफगानिस्तानमा कम्तीमा ५० नागरिक मारिएका र ४४७ जना घाइते भएका छन्। पाकिस्तानले पनि १२ अक्टोबरमा २३ सैनिकको मृत्यु र २९ जना घाइते भएको पुष्टि गरेको छ, तर नागरिक हताहतको विवरण सार्वजनिक गरेको छैन। यो असफल वार्ताले दक्षिण एसियाका दुई इस्लामिक राष्ट्रबीचको सम्बन्ध पुनः सङ्घट्टा धकेलेको छ। त्यहाँ दशकौंदेखि चल्दै आएको अविश्वास र सीमा विवाद अझ गहिरो बन्दै गएको छ।

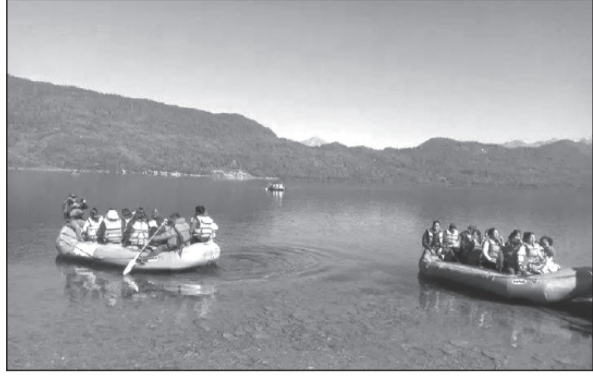
रारामा एक वर्षको अवधिमा १९ हजार पर्यटक भित्रिए

जुम्ला । आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटनको आकर्षक गन्तव्यका रूपमा रहेको रारा तालमा एक वर्षको अवधिमा करिब १९ हजार बढी पर्यटक भित्रिएका छन् ।

मुगुमा पर्ने रारा तालमा गत आर्थिक वर्षमा १९ हजार १०४ मध्ये महिला छ हजार १७१ र पुरुष १२ हजार ९३३ आन्तरिक पर्यटकले अवलोकन गरेको रारा राष्ट्रिय निकुञ्जका निमित्त कार्यालय प्रमुख ऋषिकेश यादवले जानकारी दिनुभयो ।

त्यस्तै सार्क मुलुकबाट ७७ जनामध्ये पुरुष ६४ र महिला १३ जना रहेका छन् । तेस्रो मुलुक अर्थात् विदेशी २७६ मध्ये पुरुष १६३ र महिला ११३ पर्यटकले रारा भ्रमण गरेका छन् । चालू आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को असोजसम्म रारा पुग्ने पर्यटकको सन्ख्या दुई हजार ३४७ जनामध्ये पुरुष एक हजार ५८९ र महिला ७५८ जनाले राराको भ्रमण गरेको निकुञ्जका निमित्त कार्यालय प्रमुख यादवको भनाइ छ । सोही आवको असोजसम्म ३३ विदेशी पर्यटक रारा पुगेका छन् ।

अहिले कर्णाली राजमार्गको सडक स्तरवृद्धि भएसँगै सडक

मार्ग भएर आन्तरिक पर्यटन रारा पुग्न आउनेको सन्ख्या बढेको छ । विशेषगरी दसैँ-तिहारको अवसर परेर रारा पुग्न आउने आन्तरिक पर्यटकको चाप यस वर्ष बढेको निकुञ्ज कार्यालयका निमित्त कार्यालय प्रमुख यादवले बताउनुभयो ।

रारा ताल कर्णाली प्रदेशको प्रमुख पर्यटकीय गन्तव्यका रूपमा विकसित हुँदै गएको छ । यो याममा बागमती, गण्डकी र लुम्बिनी प्रदेशबाट घुम्न आउनेको सन्ख्या बढिरहेको छ । सुर्खेत, दैलेख, कालीकोट, जुम्ला हुँदै मुगुको रारा पुगिन्छ । तालसँगै कस्तुरी, मृग, हाब्रे, हिमचिचुवा, कालो भालुलगायत ५१ प्रजातिको स्तनधारी वन्यजन्तुको बासस्थान

नै राराको विशेषता रहेको निकुञ्ज कार्यालयले जनाएको छ ।

कर्णाली प्रदेशको अर्थतन्त्रलाई प्रभाव पार्ने रासस सहज रूपमा पुनका लागि नाम-गणगाडी सडक र कर्णाली राजमार्गलाई पूरै कालोपत्र बनाउन तीनै तहको सरकारको ध्यानाकर्षण हुनुपर्ने यहाँका होटल व्यवसायी बताउँछन् । पछिल्लो समयमा नेपाली नागरिकमा पनि भ्रमणमा निस्कने प्रचलन बढ्दै गएको पाइन्छ । जोखिमयुक्त भ्रमण गर्ने र ग्रामीण पर्यटनको प्रवर्द्धनमा जोडिएको पाइएको छ । हिमाल, पहाडका दृश्य, कर्णालीवासीको संस्कार, संस्कृति, रीतिरिवाज, प्राकृतिक सुन्दरता हेर्न पर्यटकको आगमन हुने गर्दछ ।

रारा राष्ट्रिय निकुञ्ज विस्

२०३२ मा स्थापना भएको हो । यसको क्षेत्रफल एक सय छ वर्गकिमीमा फैलिएको छ । यसको अधिकतम भाग मुगु र केही भाग जुम्ला जिल्लामा पर्दछ ।

पर्यटकको रोजाइमा रैथाने कृषि वस्तु

रारा पुगेर जुम्ला आउने अधिकांश आन्तरिक पर्यटकको प्रमुख रोजाइमा यहाँको रैथाने कृषि वस्तु पर्ने गरेको छ । स्वास्थ्यका लागि लाभदायक र स्वादिष्ट हुने भएकाले जुम्ला रैथाने कृषि वस्तु जुम्ला आउने आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकको रोजाइमा पर्न थालेको सरदमुकाम खलना बजारमा रहेको रारातिही अर्ग्यानिक पसलका सञ्चालक अर्जुन बुढाले जानकारी दिनुभयो ।

यस वर्षको दसैँतिहारमा मात्र रु तीनदेखि पाँच लाखसम्मको अर्ग्यानिक वस्तु बिक्री भएको छ । यहाँको रैथाने वस्तुको माग बढ्दै गएको गत वर्ष रु १२ लाखबराबरको स्याउका चाना, मासी चामल, सिमी, ओखर, कोदोको पीठो, चिनो, कागुनो, महलगायतका अर्ग्यानिक वस्तुको व्यापार भएको अर्ग्यानिक पसलका सञ्चालक बुढाले भनाइ छ । रासस

अलैंचीको मूल्य निरन्तर उकालो : प्रतिमन रु एक लाख पुग्यो

भापा । अलैंचीको भाउ यस वर्षको सबैभन्दा उच्चबिन्दुमा पुगेर ओरालो लागेको छ । आज प्रतिमन (४० केजी) अलैंची अधिकतम रु एक लाखमा किसानबाट खरिद भइरहेको नेपाल अलैंची व्यवसायी महासङ्घका अध्यक्ष दीपक नेपालले जानकारी दिनुभयो ।

व्यवसायीले किसानबाट 'चालू' र 'जेजे' गरी दुई गुणस्तरको अलैंची खरिद गर्दै आएका छन् । जेजे अलैंचीको मूल्य आज रु एक लाख प्रतिमन कायम भएको हो भने चालू अलैंची रु ९७ हजार प्रतिमनका दरले खरिदबिक्री भइरहेको उहाँले जानकारी दिनुभयो । यस वर्ष अलैंचीको भाउ मङ्गलवार सबैभन्दा उच्चबिन्दुमा पुगेको थियो । उहाँका अनुसार मङ्गलवार जेजे अलैंची प्रतिमन रु एक लाख दुई हजारमा कारोबार भएको थियो । हिजोको तुलनामा आज प्रतिमन रु दुई हजारका दरले मूल्यमा गिरावट आएको छ ।

"अलैंचीको भाउ निरन्तर उकालो लागिरहेको थियो, आजमात्र दुई हजार रुपैयाँका दरले ओरालो लागेको हो", उहाँले भन्नुभयो, "अहिले किसानहरूले औलो क्षेत्रको अलैंची बजारमा ल्याइसकेका छन् भने लेकाली क्षेत्रको अलैंची भर्खर भट्टी लगाउन सुरु भएको छ ।" अलैंचीको बजार मूल्य उच्च हुने भएकाले यसलाई 'खोल्साको सुन' भनेर चिनिन्छ । पूर्वी बहाडका किसानहरू अहिले बढेको भाउले प्रत्यक्ष लाभान्वित भएका छन् । अध्यक्ष नेपालका ४२ जिल्लामा अलैंची

खेती हुने गरे तापनि कोशी प्रदेशका पाँचथर, ताप्लेजुङ, इलाम, सन्वासभा, खोटाङ, भोजपुर र तेह्रथुम जिल्लामा धेरै उत्पादन हुने गरेको छ । नेपालमा उत्पादित अलैंचीको ९० प्रतिशतमात्र निर्यात हुने गरेको छ । नेपालबाट भारत पुगेको अलैंची त्यहाँबाट 'ब्रान्डिङ' भएर विश्व बजारमा पुग्ने गरेको छ । विश्वबजारमा नेपाली अलैंचीले सोभो पहुँच पुर्याउन सकिरहेको छैन । कोशी प्रदेशमा सात हजार ५०० हेक्टरभन्दा बढी क्षेत्रफलमा अलैंचीखेती हुँदै आएको छ । आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा काँकरभिट्टा नाका भएर रु

सात अर्ब ६७ करोडको अलैंची भारत निर्यात भएको मेची भन्सार कार्यालयले जनाएको छ । चालू आव २०८२/८३ को प्रथम त्रैमासिक अवधिमा अलैंचीको निर्यात ३३ प्रतिशतले वृद्धि भएको मेची भन्सार कार्यालयले जनाएको छ । विगत साउन, भदौ र असोज महिनामा काँकरभिट्टा नाका भएर रु एक अर्ब ६७ करोड ९१ लाख ७५ हजार मूल्यबराबरको एक हजार ७२ मेट्रिक टन अलैंची भारत निर्यात भएको कार्यालयका सूचना अधिकारी ईश्वरकुमार हुमागाईले जानकारी दिनुभयो । रासस

मौसम सुधार भएपछि सहज बन्दै मनाङको अवस्था

मनाङ । गत सोमबारदेखि परेको हिमपात रोकिएको छ । मौसममा आएको सुधारले विश्वकै अग्लो स्थान (चार हजार ९१९ मिटर) मा अवस्थित तिलिचो ताल पुग्ने आएका र थोराङ्ला भञ्ज्याङ (पाँच हजार ४१६ मिटर) पदयात्रामा आएका पर्यटकका लागि सहज बन्दै गएको छ ।

मनाङ डिस्त्राङ गाउँपालिका-९ स्थित तिलिचो ताल र ८ नम्बर वडास्थित अन्नपूर्ण संरक्षण क्षेत्र आयोजनाअन्तर्गत थोराङ्ला भञ्ज्याङको पदयात्रामा आएका पर्यटक यात्रामा असहज भएपछि फर्किन थालेका प्रमुख जिल्ला अधिकारी नवराज पौड्यालले जानकारी दिनुभयो । उहाँका अनुसार आज बिहानैदेखि सडकमा थुप्रिएको हिउँ हटाएपछि पर्यटक फर्किन थालेका छन् ।

उहाँले भन्नुभयो, "तिलिचो आधार शिविर (बेसक्याम्प)बाट सोमबार साँझ फर्किएका पर्यटक भने खाड्सारमै बसेका छन् ।" काठमाडौँबाट तिलिचो ताल जान आएका पर्यटक शिवराज घिमिरेले खाड्सार आइपुगेबित्तिकै हिमपात भएको र तालसम्म पुग्न नसकेको बताउनुभयो ।

उहाँले भन्नुभयो, "खाड्सार आइपुगेको छ, यहाँ आइपुगेबित्तिकै हिमपात भयो, हिमपातका कारण हामी माथि तालसम्म पुग्न सकेनौँ ।" मौसम अनुकूल बन्दै गए पनि माथिल्लो क्षेत्रको यात्रा नगरी फर्कने तयारी गरिरहेका घिमिरेले बताउनुभयो । खाड्सारदेखि तल्लो क्षेत्र र माथि तिलिचोतर्फ मौसम विस्तारै खुल्दै गएको उहाँले जानकारी दिनुभयो ।

त्यस्तै मकवानपुरबाट तिलिचो तालको पदयात्रामा आउनुभएका मोहन ढकालले भन्नुभयो, "तिलिचो आधार शिविरबाट फर्किएर हुन्दा बस्यौँ, अहिले मौसममा सुधार आएपछि फर्कौँछौँ, मौसम पनि सुधार भएको छ, तर सवारीसाधन पाउन सकस

भएको छ, दुईप्राङ्गे सवारीसाधन चलाउन सक्ने अवस्थामा छैन, यहाँका प्रशासन, स्थानीय तहलगायत सुरक्षा निकाय यात्रा सहज बनाउने प्रयासमा जुटिरहनुभएको छ ।" मौसमको जानकारीबिना हिमाली क्षेत्रको यात्रा सहज नरहेको उहाँको भनाइ छ ।

होटल व्यवस्थापन समिति माथिल्लो

मनाङका अध्यक्ष कर्म ओज्रेल घलेले तिलिचो क्षेत्रबाट भरेका फण्डे दुई सय पर्यटकलाई निजी घर, होटलका कोठा, डाइनिङलगायत ठाउँमा मङ्गलवार राति बस्ने व्यवस्थापन गरिएको जानकारी दिनुभयो । उहाँका अनुसार हिमपातका बीच पनि व्यवस्थापन गर्दै भ्रमणमा पर्यटक

पठाएर बस्ने व्यवस्था गरिएको थियो ।

पर्यटक आज बिहानैदेखि चाभेतर्फ गएका पर्यटन व्यवसायी घ्याम्चो गुरुङले जानकारी दिनुभयो । "मौसम केही मात्रामा खुलेको छ, बादल हट्ने क्रममा देखिएको छ, हल्का घाम पनि देखिँदैछ, उहाँले भन्नुभयो, "केही आफ्नो मोटरसाइकलमा गन्तव्यतर्फ लागेका छन् भने केही पर्यटकलाई जिपमा व्यवस्थापन गर्दै तल्लो क्षेत्रतर्फ लागेका छन्, केही भने यहाँ छन् ।" उहाँका अनुसार थोराङ्ला पास गर्न आएका केही विदेशी पर्यटक फर्किएका छन् । हालसम्म माथिल्लो मनाङ गाउँबाट एक सय ५० जति पर्यटक फर्किएको उहाँले बताउनुभयो ।

जिल्ला विपद व्यवस्थापन समिति प्रमुख एवं प्रमुख जिल्ला अधिकारी पौड्यालले हिमपातमा फसेका पर्यटकको उद्धारमा जिल्लामा उपलब्ध भएका सवारीसाधनको उपयोग गरी गन्तव्यतर्फ जाने वातावरण बनाइरहेका बताउनुभयो । उहाँले भन्नुभयो, "मौसममा सुधार आएपछि एक्साभेटरले काम गर्न र यात्रामा सहज बन्दै गएको छ, दुईप्राङ्गे सवारीसाधनलाई यात्रामा सुरक्षित भएर सञ्चालन गर्न सुभाक्साहित हिँड्न दिएका छौँ ।"

फर्कनका निमित्त अन्त्यारोमा परेका पर्यटकलाई चाभेसम्म निजी, सार्वजनिक तथा सरकारी सवारीसाधनको उपयोग गरिएको प्रमुख जिल्ला अधिकारी पौड्यालले बताउनुभयो । सडक सञ्चालनका लागि जिल्ला प्रशासन, स्थानीय तहलगायत सबै लागिपरेका छन् । अधिकांश स्वदेशी पर्यटक दुईप्राङ्गे सवारीसाधन खाड्सारसम्म आउने र पदयात्रामार्फत तिलिचो ताल जाने गर्दछन् । विदेशी पर्यटक भने पदयात्रामा रमाउने भएकाले सुरक्षित अवस्थामा रहेका छन् । दुईप्राङ्गे सवारीसाधन हिउँबाट निकालिएका छन् । रासस

चलचित्र 'होस्टेल-३' भारतमा पनि लोकप्रिय

काठमाण्डु । नेपाली चलचित्र होस्टेल-३ ले भारतमा ५१ दिन पूरा गरेको छ । नेपालमा सुरु भएको 'होस्टेल' को तेस्रो शूट लाले सिमाना नाथ्ये भारतीय नेपाली समुदायबीच पनि लोकप्रियता विस्तार गर्न सफल भएको हो । गत भदौ २० गतेदेखि भारतको दार्जिलिङस्थित एसिभिएफ सिनेमा, रिड्क मल्लमा निरन्तर प्रदर्शन भइरहेको उक्त चलचित्रले त्यहाँ पनि ५१ दिन पूरा गरेको भारतका वितरक सुरज खड्काले जानकारी दिनुभयो । भारतमा 'होस्टेल-३' को वितरण गोर्खा फिल्म प्रोडक्सन र सुपर सिनेमाले गरेका हुन् । चलचित्र सिक्किम, दार्जिलिङ, सिलगुडी, सिन्ताम, गुवाहाटी, आसाम र मणिपुरसहित ५० भन्दाबढी हलमा एक्साइभ प्रदर्शन गरिएको थियो । चलचित्रका निर्देशक ससान कँडेलले भारतमा पनि फिल्मले सफलता

प्राप्त गरेकामा खुसी व्यक्त गर्नुभयो । उहाँले भन्नुभयो, "सर्वप्रथम, यति ठूलो शूट लालेले विश्वास गरी निर्माण इजाजत दिनुहुने दुर्लभ फिल्मलाई धेरै धन्यवाद दिन चाहन्छु । निर्माण, वितरण र प्रचारप्रसारमा सहभागी सबैलाई हार्दिक आभार व्यक्त गर्दछु ।" 'होस्टेल-३' ले क्याम्पस जीवनका उतार चढाव, प्रेम,

मित्रता र सङ्घर्षको कथा चित्रण गर्दै युवापुस्तामाथि विशेष चर्चा पाएको छ । चलचित्रमा पासबम ठकुरी (कुलब्याय), रिहान गिरी, पदम तामाङ, आशिष घिमिरे, सिम्रन पन्त, हेना नगरकोटी, समा पराजुली, उमर खान, सन्तोष बानियाँ र आशिष पुष्पलगायत कलाकारले अभिनय गर्नुभएको छ । रासस

धितोमा रहेको चल/अचल सम्पत्ति लिलाम बिक्री सम्बन्धी गोप्य शिलबन्दी बोलपत्र आह्वानको ७ दिने सूचना

प्रकाशित मिति : २०८२/०७/१३ गतेको जनकपुर टुडे राष्ट्रिय दैनिक

यस विकास बैकको शाखा कार्यालय चपुर, रौतहटबाट तपसिलमा उल्लेखित ऋणीहरूले तिर्नु भएको ऋण कर्जा बापत बैकलाई समय समयमा तिर्नु बुझाउनु पर्ने साँबा, व्याज, थप व्याज, आदि नतिरी नबुझाई कर्जाको शर्त बन्दै उल्लंघन गर्नु भएकोले ऋण कर्जा लगायतको बैकको लेना रकम तिर्नु बुझाउनको लागि पटक पटक मौखिक, लिखित एवं विभिन्न मितिमा सार्वजनिक सूचना प्रकाशित गरी कर्जा चुक्ता गर्न अनुरोध गर्दा समेत कर्जा नबुझाई बैकको अनुरोधलाई बेवास्ता गर्नु भएको हुँदा ऋण कर्जाको धितो सुरक्षणमा रहेको तपसिलमा उल्लेखित चल/अचल सम्पत्ति, जहाँ जे जस्तो अवस्थामा छ, सोही अवस्थामा बैक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी ऐन, २०७३ तथा बैकको नियमानुसार गोप्य शिलबन्दी बोलपत्रद्वारा लिलाम बिक्री गरी बैकको लेना रकम असुल उपर गर्नुपर्ने अवस्था आएकोले यो गोप्य शिलबन्दी बोलपत्र आह्वान गरिएको छ । धितोमा रहेको तपसिलको सम्पत्ति सकार गरी लिन इच्छुक व्यक्त वा संस्थाले यो गोप्य शिलबन्दी बोलपत्र आह्वान प्राप्त हुने बोलपत्र फारम रिपुर्वक भरी यो सूचना प्रकाशित भएको मितिदेखि ७ (सात) दिनिभित्र सम्बन्धित शाखा कार्यालयमा बुझाउन सक्नुहुनेछ । बोलपत्र सम्बन्धी अन्य शर्तहरू बोलपत्र फारममा उल्लेख गरिएको छ । सो शर्तहरू यसै सूचनाको अन्तिम अङ्कको रूपमा लागू हुनेछन् । बोलपत्र दर्ता गर्ने अन्तिम दिन र/वा बोलपत्र खोल्ने दिन कुनै सार्वजनिक बिदा परेमा सो लगत्तै बैक खुलेको दिन बोलपत्र दर्ता गर्न सकिने र/वा बोलपत्र खोल्ने छ । उल्लेखित समयावधि भित्रमा कर्जा चुक्ता गर्नु गराउनु हुन ऋणी लगायत सम्बन्धित पक्षहरूलाई अनुरोध गर्दछौँ । अन्यथा उल्लेखित धितो सम्पत्ति लिलाम बिक्री गरी बा बैक आफैले सकार गर्दा समेत साविकका बैकबाट भएको मुल्याङ्कन भन्दा कम मूल्यमा लिलाम बिक्री भएमा वा बैक आफैले सकार गरि लिएमा पछि भेरो सम्पत्तिको उचित मूल्य प्राप्त नभई कम मूल्यमा लिलाम बिक्री भयो वा बैक आफैले सकार गरि लियो भनि कसै कसै कुनै उजुर बाजुर गर्न पाउनु हुने छैन । उक्त सम्पत्ति लिलाम बिक्री गर्दा वा पुनर्मुल्याङ्कन गरी बैक आफैले सकार गर्दा समेत बैकको सम्पूर्ण लेना रकम असुल उपर नभएमा बैक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी ऐन, २०७३, बैक तथा वित्तीय संस्थाको ऋण असुली ऐन, २०४८, अन्य प्रचलित ऐन कानून तथा बैकको नियमानुसार असुल उपर हुन बाँकी बक्यौता कर्जा रकम असुल उपरका लागि ऋण असुली न्यायाधिकरणमा मुद्दा दायर गरी ऋणी तथा सम्बन्धित पक्षहरूको अन्य चल अचल ज्ञापन तथा सम्पत्तिबाट समेत बाँकी लेना रकम असुल उपर गरिने हुँदा यथाविधि सम्बन्धित कर्जा चुक्ता गरी गराई धितो सम्पत्ति फिर्ता लिन हुन ऋणी, धितो धनी तथा सम्बन्धित सबैलाई यसै सूचनाद्वारा पुनः अनुरोध गरिन्छ ।

बोलपत्र दर्ता गर्ने अन्तिम मिति २०८२/०७/१९ गते/स्थान : शाखा कार्यालय चपुर, रौतहट २०८२/०७/२१ गते, शुक्रबार दिनको १ बजे

क्र.सं.	अर्घीको नाम, ठेगाना
१.	नाम : पुल्पोतम दुध संकलन तथा डेरी उद्योग मधेश प्रदेश सरकार, उद्योग पर्यटन वन मन्त्रालय, उद्योग बाणिज्य तथा उपभोक्ता हित संरक्षण निदेशनालय, धरलु तथा साना उद्योग कार्यालय, गौर, रौतहट दर्ता नं. १०९७४/१५७४/४२८/२३५ गरुडा, दर्ता मिति : २०७८/१२/२९, पान नं. ६१८०८४२३६, दर्ता मिति : २०७८/१२/२९, ठेगाना : रौतहट जिल्ला, गरुडा न.पा. वडा नं. १, प्रो.प्रा.इ.टि. सुनिता देवी पब्लियार
	अर्घी तथा जमानतकर्ताको विवरण
	नाम : राम बाबु पञ्जियार ना.प्र.नं. ८०२६९५३, जि.प्र.का. धनुषा जारी मिति : २०६९/१२/२२ बाबुको नाम : राम सकल पञ्जियार बाबुको नाम : सिताराम पञ्जियार ठेगाना : धनुषा जिल्ला, सबैला वडा नं. २ हाल : रौतहट जिल्ला, गरुडा न.पा. वडा नं. १
	जमानतकर्ताको विवरण
	नाम : सुनिता देवी पञ्जियार ना.प्र.नं. ८०२६९०२५५, जि.प्र.का. धनुषा जारी मिति : २०६३/०३/१९ पतिको नाम : राम बाबु पञ्जियार ससुराको नाम : राम सकल पञ्जियार ठेगाना : धनुषा जिल्ला, सबैला वडा नं. २ हाल : रौतहट जिल्ला, गरुडा न.पा. वडा नं. १
	धितोको विवरण
	पुल्पोतम दुध संकलन तथा डेरी उद्योगको नाममा मालपोत कार्यालय मौलापुर, रौतहटमा दर्ता कायम रहेको रौतहट जिल्ला, कटहरिया गा.वि.स. वडा नं. ४ स्थित फिक्ता नं. ३१८, ३१९ र ४०० को क्षेत्रफल क्रमशः ०-३-१०-०, ०-४-०-०-१-२-४ (त्रिगाहा) भएको जग्गा तथा सो ले चर्चेको सम्पूर्ण वित्तिलगायत समेत ।

ज्योति विकास बैंक लि. JYOTI BIKASH BANK LTD. More than a Bank. (नेपाल राष्ट्र बैकबाट "ब" वर्गको इजाजतपत्रप्राप्त वित्तीय संस्था)

केन्द्रीय कार्यालय: काम.न.पा. वडा नं. ०१, कमलपोखरी, काठमाडौं, नेपाल
फोन नं. ०१-५९०३०६-१२
शाखा कार्यालय: चपुर, रौतहट, फोन नं. ०५४-२४०९८
Website: www.jyoti.bank.np, Email: info@jyoti.bank.np

KARAIYAMAI RURAL MUNICIPALITY

Office Of The Rural Muncipal Executive

Karaiya, Bara

Invitation for Bids No: 03

Date of publication: 2082/07/12

- KARAIYAMAI RURAL MUNICIPALITY, KARAIYA, BARA invites electronic sealed quotation from eligible bidders for the procurements mentioned below.
- Eligible Bidders may obtain further information about the bidding documents at the office of the Karaiyamai Rural Municipality Karaiya, Bara, www.karaiyamaimun.gov.np, 9865017375 or may visit PPMO Website www.bolpatra.gov.np
- The employers reserves the right to accept or reject any bid, and to annul the bidding process and reject all bids at any time prior to contract award, without thereby incurring any liability to bidders.

Contract Identification No.	Description	Estimated Amount Without VAT	BID Security (Nrs.)	Bidding Document fee (Nrs.)	Deadline Of Bid Submission
KRM/SQ/W/03/2082/083	Narahi Healthpost Renovation Work	9,70,186.39	25,000.00	1,000.00	2082/07/27

Chief Administrative Officer

विपद् व्यवस्थापन समितिले जनशक्ति परिचालन गरिने

टुडे समाचारदाता
जनकपुरधाम । केही दिनयता मौसममा आएको परिवर्तन भारी वर्षाको चेतानसँगै मधेश प्रदेश सरकारले आमजनतालाई सचेतना गराउँदै केही दिनसम्म तत्काल कुनै पनि खेतीपाती तथा लामो एवं छोटो दुरीको यात्रा नगर्न आग्रह गरेका छन् ।
गृह तथा सञ्चार मन्त्रालयको आयोजनामा प्रदेशस्तरीय विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठक सम्पन्न भएको छ । मुख्यमन्त्री जितेन्द्र सोनल र सुरक्षा निकायका प्रमुखहरूको सम्मिलित बैठकमा भारतको उडिसाबाट शुरु भएको मोन्था चक्रवातको असर प्रदेशमा बिहीबारबाट हुने भएकाले त्यसको पूर्वतयारीका विषयमा छलफल भएको बुझिएको छ ।
जल तथा मौसम विज्ञान विभागले बिहीबारदेखि

शनिबारसम्म मध्यमदेखि भारी वर्षा हुन सक्ने अनुमान गरेको छ । यस्तो अवस्थामा सर्वसाधारणलाई सुरक्षित रहन मुख्यमन्त्री सोनलले आग्रह गरेका छन् । प्रदेशमा मुख्य नदीहरू सप्तकोशी, बागमती, कमला, रातु, लखनदेही लगायत नदीको जलस्तर खतरा निशानभन्दा माथि जान सक्ने सम्भावना रहेकाले तटीय क्षेत्रका बस्तीको सुरक्षाका लागि प्रदेश सरकार तत्पर रहेको उनले प्रतिवद्धता व्यक्त गरे ।
प्रदेश सरकारले विपद् जोखिम न्यूनीकरण गर्न अधिकतम प्रयास गर्ने र आफूसँग भएका सम्पूर्ण जनशक्तिलाई परिचालन गर्ने मुख्यमन्त्री सोनलले जानकारी दिए ।

कमला नदीमा पुल अलपत्र

“पहिले ‘पपु कन्स्ट्रक्सन’ले अलपत्र पारेपछि कालोसूचीमा पत्र्यो । बाँकी काम ‘लुम्बिनी बिल्डर्स’ले लिएको थियो । काम पूरा हुन लागेको अवस्थामा करिब चार वर्षअघि आएको बाढीले पुल भाँसिएपछि निर्माण अनिश्चित बनेको छ । विसं २०८२ असारसम्मको अन्तिम तथ्याद पनि गुजिसकेको छ ।”

टुडे समाचारदाता
जनकपुरधाम । सिराहा- धनुषालाई जोड्ने हुलाकी राजमार्गअन्तर्गत कमला नदीमा पुल निर्माण शुरु भएको १४ वर्ष बित्दा पनि अर्धसम्म पनि अलपत्र परेको छ । पुल नबन्दा सिराहा- धनुषा जोड्ने कमला नदी तर्का लागि स्थानीय युवाको सक्रियतामा बनाइएको कामचलाउ काठेपुलको सहारा लिन लामोसमयदेखि बाध्य नै छन् । यही काठे पुल तरेबापत स्थानीयले प्रतिव्यक्तिबाट २० रूपैयाँ शुल्क लिएर सर्वसाधारणलाई आवतजावत गर्न दिएका छन् ।
विगतमा एक सय रूपैयाँसम्म शुल्क लिने गरेकामा पछि सिराहा नगरपालिकाको समन्वयमा २० रूपैयाँ कायम गरिएको नगरका प्रशासकीय अधिकृत बलिराम यादवले जनाएका छन् ।
प्रशासकीय अधिकृत यादवले भने, ‘नगरले कुनै प्रकारको बोलपत्र निकालेर ठेक्का दिएको होइन । यहाँका स्थानीय युवाको पहलमा आवतजावतका लागि सहज होस् भन्ने उद्देश्यले काठको पुल बनाइएको हो । त्यसमा मर्मत खर्चस्वरूप रु २० लिने व्यवस्थाका लागि समन्वय र सहयोग गरेका हौं ।’
पुल तरेनहेरबाट शुल्क असुली गरिएकामा स्थानीयले गुनासो गरेका छन् । दैनिक लाखौं रूपैयाँ असुल भएको बताउँदै स्थानीय सन्तोष साहले भने, ‘कमला नदीमा काठेपुल बनाएर सर्वसाधारणबाट कुनै पनि किसिमको असुली वा शुल्क लिने अधिकार नगरपालिका वा कोही व्यक्तिलाई पनि छैन ।
यस्तो किसिमको असुली गैरकानुनी र

नेपालको संविधानविरुद्ध हो । संकलन भएको रकमको पारदर्शिता कायम गर्नुका साथै जनतालाई सहज हुनेगरी नगरले आवतजावत निःशुल्क गर्नुपर्छ ।’
हरेक वर्ष वर्षा शुरु भएसँगै नदीमा आउने बाढीले काठको पुल बगाउने र नदीको बहाव घटेपछि पुनर्निर्माण गर्ने निर्यात पटकपटक हुँदै आएको छ । वर्षायाममा काठे पुल बगाएमा ढुङ्गाको जोखिमपूर्ण यात्रा गर्नुपर्ने बाध्यता रहेको यादवले बताए ।
सिराहा-६ का वडाध्यक्ष इन्द्रजित यादवले स्थानीयले वर्षौंदेखि यही समस्या बाध्यताका कारण भोग्नुपरेको बताए । उनले भने, ‘पुल नहुँदा सिराहा, धनुषा र सप्तरीका स्थानीयलाई प्रदेश राजधानी जनकपुर आवतजावत गर्न भारतीय बजार जयनगर वा जोखिमपूर्ण ढुङ्गाको यात्रा

गर्नुपर्ने वा आधा घण्टाको बाटोलाई मिचैया, ढल्केवर हुँदै करिब तीन घण्टा लगाएर यात्रा गर्नुपर्ने बाध्यता छ ।’
वि.सं २०६८ मा तीन वर्षभित्र पुल सम्पन्न गर्ने सम्झौता भए पनि पटक पटक म्याद थप गरिँदा पनि ठेकेदारको लापरबाहीका कारण अलपत्र परेको वडाध्यक्ष यादवले बताए ।
उनले भने, ‘पहिले ‘पपु कन्स्ट्रक्सन’ले अलपत्र पारेपछि कालोसूचीमा पत्र्यो । बाँकी काम ‘लुम्बिनी बिल्डर्स’ले लिएको थियो । काम पूरा हुन लागेको अवस्थामा करिब चार वर्षअघि आएको बाढीले पुल भाँसिएपछि निर्माण अनिश्चित बनेको छ । विसं २०८२ असारसम्मको अन्तिम तथ्याद पनि गुजिसकेको छ ।’

नख्खु कारागारबाट फरार कैदी पक्राउ

टुडे समाचारदाता
वीरगञ्ज । गत भादौ २४ गते जेन- जी आन्दोलनको क्रममा नख्खु कारागार कार्यालय ललितपुरबाट फरार भएका एक लागुऔषध कसूरका कैदीलाई जिल्ला प्रहरी कार्यालय पर्साले पक्राउ गरेको छ ।
पर्साले प्रहरीले विशेष सूचनाको आधारमा फरार कैदी ३९ वर्षीय लालबाबु साहलाई उनकै घरबाट पक्राउ गर्न सफल भएको हो ।
पर्साले वीरगञ्ज महानगरपालिका वडा नं १० रानीघाट बस्ने लालबाबु साहलाई ललितपुर जिल्ला अदालतले लागुऔषध सम्बन्धी कसूरमा २ वर्ष १ महिना कैद र १ लाख ५ हजार रूपैयाँ जरिवाना तोकिएको थियो ।
जिल्ला प्रहरी कार्यालय पर्साले अनुसार, कैदी साह भाद्र २४ गते भएको जेनजी आन्दोलनको क्रममा नख्खु कारागारबाट फरार भएका थिए । त्यसयता उनी आफ्नो गाउँघरमा लुकीछिपी बस्दै आएको सूचना प्रहरीले पाएको थियो ।
जिल्ला प्रहरी कार्यालय पर्साले मातहतको वडा प्रहरी कार्यालय श्रीपुरबाट खटिएको प्रहरी टोलीले हिजो साँझ ५:३० बजेको समयमा साहलाई उनकै घरबाट निम्नगणमा लिएको छ ।
प्रहरी नायब उपरीक्षक एवं प्रवक्ता हरि बहादुर बस्नेतले पक्राउ गरिएका साहलाई आवश्यक प्रक्रिया पूरा गरी सम्बन्धित कारागार कार्यालय (नख्खु) मा पठाउने कार्य भइरहेको बताए ।

नगरपालिका र सम्पूर्ण वडा कार्यालयमा दोस्रो पटक तालाबन्दी

सञ्जय मिश्रा
रौतहट । रौतहटको कटहरिया नगरपालिकामा कार्यरत करार तथा ज्यालादारी कर्मचारीहरू पुनः आन्दोलित भएका छन् ।
लामो समयदेखि तलब र सेवा सुविधा नपाएको भन्दै उनीहरूले बुधबारदेखि नगरपालिका कार्यालयसहित वडा नम्बर १ देखि ९ सम्मका सम्पूर्ण वडा कार्यालयमा दोस्रो पटक तालाबन्दी गरेका छन् ।
यसअघि पनि दीपावली र छठ पर्व अघि कर्मचारीहरूले विभिन्न मागसहित तालाबन्दी गरेका थिए । मेयर अजय प्रकाश जयसवालले छठ भित्रै सम्पूर्ण तलब भुक्तानी गर्ने आश्वासन दिएपछि आन्दोलन रोकिएको थियो । तर छठ सकिएको दुई

साता नबित्दै माग कार्यान्वयन नभएपछि करार तथा ज्यालादारीका कर्मचारीहरू पुनः आन्दोलनमा उत्रिएका छन् ।
कर्मचारीहरूले मेयर अजय प्रकाश जयसवाल र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत गणेश नेपालीले पटक-पटक लिखित र मौखिक आश्वासन दिएपनि कार्यान्वयन नगरेको आरोप लगाएका छन् ।
वडा नम्बर ८ का कर्मचारी मुकुन्द यादवले सबै वडाका कर्मचारीहरूले सामूहिक रूपमा तालाबन्दी गर्दै कार्यालयका चाबी आ-आफ्नो जिम्मामा राखेका बताए ।
त्यस्तै वडा नम्बर १ का करार कर्मचारी मुकेश कुशवाहाले माग पूरा नभएसम्म आन्दोलन जारी रहने चेतवनी दिए । मेयर जयसवालले

केही दिनअघि सामाजिक सञ्जालमार्फत भिडियो सन्देश जारी गर्दै तिहारअघि नै करार कर्मचारीहरूको समस्या समाधान गरिने बताएका थिए ।
उनले कर्मचारीहरूले आवश्यक कागजात बुझाएपछि तलब वितरण प्रक्रिया अघि बढाइए पनि पछि भुक्तानी अर्धसम्म हुन सकेको छैन ।
योजना शाखा प्रमुख रामनेश यादवले प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत नेपालीसँग फोन संवाद गरेपछि आगामी तीन दिनभित्र सम्पूर्ण प्रक्रिया पूरा गरेर तलब पठाइने बताए ।
तर कर्मचारीहरूले भने पटक-पटक मेयरले आश्वासन दिइए पनि कार्यान्वयन नहुँदा अब विश्वास गर्न गाह्रो भएको बताए ।

धनुषामा दुई जनाको मृत्यु

टुडे समाचारदाता
जनकपुरधाम । धनुषामा वेलाबेलै घटनामा दुई जनाको मृत्यु भएको छ ।
जनकपुरधाममै आफूले पसल अगाडि मृत अवस्थामा फेला परेको छ भने धनुषाको क्षिरेश्वरनाथ नगरपालिका-२ स्थित रमैयातर्फ जनकपुरधाम-ढल्केवर सडक खण्डको पूर्वतर्फ एक युवक मृत अवस्थामा फेला परेको छ ।
त्यस्तै जनकपुरधाममा मंगलबार रामानन्दचोकस्थित एक पसलमा स्थानीय व्यापारी ४५ वर्षीय दिनेश साह मृत अवस्थामा फेला परेका छन् ।
त्यस्तै मृतकको पहिचान क्षिरेश्वरनाथ नगरपालिका-५ का ३५ वर्षीय कासिम कवारीका रूपमा गरिएको इलाका प्रहरी कार्यालय सखुवा महेन्द्रनगरेले जनाएको छ । बुधवार

विहान सडक छेउमा शव देखेपछि स्थानीयले प्रहरीलाई खबर गरेका थिए । खबर पाउना साथ धनुषा प्रहरी टोली घटनास्थलमा पुगेर आवश्यक मुकुत्ता कार्य पूरा गरी शवलाई पोस्टमार्टमका लागि प्रवेशिक अस्पताल जनकपुर पठाइएको जिल्ला प्रहरी कार्यालयले जनाएको छ ।
इलाका प्रहरी कार्यालय सखुवा महेन्द्रनगरका प्रहरी निरीक्षक राजाराम यादवले दिएको जानकारी अनुसार घटनाको प्रकृति प्रारम्भिक रूपमा स्पष्ट नभएकाले विस्तृत अनुसन्धान थालिएको छ ।
धनुषा प्रहरीले घटनाको कारण पत्ता लगाउन घटनास्थल वरिपरिका सिमिस्टिभी फुटेज पनि संकलन गर्न थालेको बताइएको छ । यता सो घटनाबारे जिल्ला प्रहरी कार्यालय धनुषाले अनुसन्धान थालेको जनाइएको छ ।

जानकी मेडिकल कलेजमा न्युरो विभाग शुरु

टुडे समाचारदाता
जनकपुरधाम । धनुषाको रमैयास्थित जानकी मेडिकल कलेज तथा शिक्षण अस्पतालमा बुधवारदेखि न्युरो विभाग सञ्चालनमा आएको छ ।
अस्पताल प्रशासनले पत्रकारसम्मेलनमार्फत आज विश्व स्ट्रोक दिवसको अवसरमा न्युरो विभागको उद्घाटन गरेको जानकारी दिएको छ ।
आजबाट २४ औं घण्टा वरिष्ठ न्युरो सर्जन डा. जितेन्द्र ठाकुर र डा. हेमन्त कुमार साहले न्युरो सम्बन्धि सम्पूर्ण सेवाहरू प्रदान गर्नेछन् ।
न्युरो सर्जन डा. जितेन्द्र ठाकुरले न्युरो सम्बन्धी उपचार गर्न आवश्यक सम्पूर्ण उपकरणहरू अस्पतालमा व्यवस्था भइसकेकाले अब प्रान्त न्युरो

सम्बन्धी जुनसुकै समस्या यँही समाधान हुन सक्ने बताए ।
त्यस्तै डा. हेमन्त कुमार साहका अनुसार न्युरोमा टाउकोको बाहेक पनि अन्य अंगहरूमा देखिने नसा, ट्यूमर र स्पार्डिका समस्याहरू पनि यहाँ उपचार गर्न मिल्ने भएको छ ।
अस्पतालले न्युरो सम्बन्धि उपचारमा धेरै जोखिम हुने र अत्याधुनिक प्रविधीका उपकरणहरू हुने भएकोले जहाँ पनि खर्च बाँढि लामो बताए । तर मधेश प्रदेशका बिरामीहरूलाई विशेष ध्यानमा राखेर अस्पतालले न्यूनतम शुल्कमा उपचार गर्ने प्रतिवद्धता अस्पतालले

जनाएको छ ।
जानकी मेडिकल कलेजमा ५०० शैया रहेको छ । चार वटा अत्याधुनिक सुविधायुक्त ओटी र १० वटा पोस्ट अपरेटिभ कक्ष सञ्चालनमा रहेको छ । अस्पतालले मेडिसिन, नेफ्रोलोजी, जनरल सर्जरी, न्युरोलोजी, अर्थोपेडिक्स, गायनेकोलोजी, प्याडियाट्रिक्स, ईपेन्टी, नेत्र, डेन्टल, डर्माटोलोजी, साइकियाट्रिकका साथै लयाबरेटरी र २४ घण्टा वरिष्ठ रेडियोलोजिस्ट टोलीद्वारा युएसजी र सीटी स्क्यानको सेवा दिँदै आएको छ ।

जनकपुर बोल्ट्समा फास्ट बलर पार्नेल

टुडे समाचारदाता
काठमाण्डु । च्याम्पियन जनकपुर बोल्ट्सले दोस्रो सिजनको नेपाल प्रिमियर लिग (एनपिएल) क्रिकेट खेल दक्षिण अफ्रिकाका फास्ट बलर वायने पार्नेललाई ल्याउने भएको छ । यसका लागि जनकपुर बोल्ट्सले पार्नेलसँग सम्झौता गरेको जनाइएको छ ।
देब्रेहाते ३६ वर्षे पार्नेलले दक्षिण अफ्रिकाबाट ६ टेस्ट, ७३ एक दिवसीय अन्तर्राष्ट्रिय र ५६ ट्वान्टी-२० अन्तर्राष्ट्रिय खेलेसकेका छन् । सो

क्रममा उनले १७३ विकेट लिइसकेका छन् । उनले सन् २००६ मा श्रीलंकामा भएको आईसीसी यु-१९ विश्वकप खेलेका थिए भने त्यसको २ वर्षपछि मलेसियामा भएको यु-१९ विश्वकपमा दक्षिण अफ्रिकाको कप्तानी गरेका थिए ।
पार्नेलले इन्डियन प्रिमियर लिगमा र्द ल ल ी डेरडेभिलस र रोयल च्यालेन्जर बेङ्गलोरबाट खेलेसकेका छन् । उनीसँग विश्वव्यापी फ्रेन्चाइज र्द ल ल ी खेलेका अनुभव छ ।
सोक्रामा उनले सबैखाले २० वा २०-२० का ३ सय खेल खेल्दै ३ सय १७

विकेट लिएका छन् ।
डिज्म स्पोर्ट्सको स्वामित्वमा रहेको जनकपुर बोल्ट्सले अनुबन्ध गरेका उनी दोस्रो विदेशी खेलाडी हुन् ।
यसअघि नै टोलीले पहिलो संस्करण जित्दाका हिरो श्रीलंकाका अमेरिकन क्रिकेटर लाहिरु मिलान्थालाई अनुबन्ध गरिसकेको छ । वेस्ट इन्डिज क्रिकेटका महान हस्ती शिवनारायण चन्द्रपालको मुख्य प्रशिक्षणमा बोल्ट्स यसपटक मैदानमा उत्रिने छ ।
बोल्ट्सका प्रबन्ध निर्देशक निरोज खतिवडाले पार्नेललाई अनुबन्ध गर्न पाउँदा निकै उत्साहित रहेको जनाए ।
जनकपुर बोल्ट्सले आफ्नो प्रशिक्षण क्याम्प अहिले भारतको चेन्नई सुपर किंग्स एकेडेमीमा सञ्चालन गरिरहेको छ । उक्त टोलीका तीन खेलाडी आसिफ शेख, ललित राजवंशी र अनिल साह नेपाली टोलीबाट विश्व क्रिकेट लिग २ खेल दुबईमा छन् ।

‘मोन्था’ चक्रवातको उच्च जोखिम

टुडे समाचारदाता
जनकपुरधाम । बंगालको खाडीमा विकसित भएको चक्रवात ‘मोन्था’को प्रभावका कारण मधेश प्रदेशमा बिहीबार दिउँसोदेखि मौसममा व्यापक फेरबदल आउन सक्ने अनुमान जल तथा मौसम विज्ञान विभागको छ ।
विभागले बुधवार एक विशेष बुलेटिन जारी गर्दै नेपालमा ‘मोन्था’ चक्रवातको प्रभाव बिहीबार दिउँसोदेखि शनिबार बिहानसम्म करिब तीन दिन रहने उल्लेख गरेको छ । यस प्रणालीका कारण मधेश प्रदेशमा भारी वर्षा र बाढीको उच्च जोखिम रहेको भन्दै आम नागरिकलाई विशेष सतर्कता अपनाउन विभागले आग्रह गरेको जनाइएको छ ।
चक्रवात ‘मोन्था’ मंगलबार राति भारतको आन्ध्रप्रदेशमा प्रवेश गर्ने र त्यसपछि बिस्तारै कमजोर हुँदै उत्तर-उत्तर पश्चिम दिशामा सँदै न्यूनचापीय क्षेत्रका रूपमा नेपालको मध्य भू-भाग नजिक आइपुग्नेछ । यसको प्रत्यक्ष प्रभाव बिहीबार दिउँसोदेखि नेपालको बागमती, मधेश र कोशी प्रदेशको मौसममा पर्नेछ । विभागका अनुसार उक्त प्रणालीको प्रभावले मधेश

प्रदेशका धेरै स्थानहरूमा मध्यम वर्षा हुने सम्भावना छ भने एक-दुई स्थानमा भारी वर्षा समेत हुन सक्ने अनुमान गरिएको छ ।
भारी वर्षाका कारण मधेश प्रदेशमा ठूलो क्षति पुग्ने जोखिम रहेको विभागले जनाएको छ । विशेषगरी बागमती, कमला, कोशी र कर्काई नदी तथा थिन्का सहायक नदीहरूमा बहाव उल्लेख्य बढ्ने र सतर्कता तह आसपास पुग्न सक्ने देखिएको छ । यसका साथै, कोशी, बागमती र मधेश प्रदेशका महाभारत र चुरे क्षेत्र भई बहने स-साना नदीनालाहरूमा आकस्मिक बहाव हुन सक्ने सम्भावना उच्च रहेको छ । मधेश प्रदेशका बारा, पर्सा, सर्लाही, रौतहट, महोत्तरी, धनुषा,

सप्तरी जिल्ला भई बहने स-साना नदीहरूमा आकस्मिक बहावको सम्भावना उच्च रहने देखिएको छ ।
चक्रवातले निम्त्याउन सक्ने वर्षा, बाढी र पहिरो लगायतका जोखिमका कारण दैनिक जनजीवन, सडक तथा हवाई यातायात, कृषि र पर्यटन लगायतका क्षेत्रहरूमा समेत प्रभाव पर्न सक्ने सम्भावना रहेकाले सम्बन्धित सबै निकायहरूलाई पूर्वतयारी अपनाउन भनिएको छ । विभागले आफ्नो वेबसाइट, सामाजिक सञ्जाल र टोल फ्रि सेवा (११५५०) लगायतका माध्यमबाट सम्प्रेषण गरिने अद्यावधिक पूर्वसूचना प्राप्त गरी आवश्यक सतर्कता अपनाउन सम्पूर्ण सर्वसाधारणलाई आग्रह गरेको छ ।

मधु (डायबिटिज) रोगबाट बचौं ।

मधुमेहले,

- शरीरका विभिन्न अंगमा क्षति पुऱ्याउने,
- मुटु र मिर्गौलाले काम नगर्ने,
- अन्धोपन, पक्षघातलगायतका जोखिमबढाउन सक्छ,

त्यसैले मधुमेहबाट बच्न,

- शरीरको तौल सन्तुलित राखौं,
- चिल्लो तथा चिनीजन्य परिकार कम खाऔं,
- जङ्ग फुड तथा तारेका, भुटेका पदार्थहरू नखाऔं,
- धुम्रपान, मद्यपान नगरौं, नियमित व्यायाम गरौं,
- रेशायुक्त तथा प्राकृतिक खानेकुरा खाऔं,
- तनाव व्यवस्थापन गरौं,
- नियमित स्वास्थ्य परीक्षण गरौं ।

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड